Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

(16 mai)

Materiale despre Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20cuv.%20Sila,%20Paisie%20%C8%99i%20Natan%20(16%20mai)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Sila%2C+Paisie+%C8%99i+Natan+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Sila%2C+Paisie+%C8%99i+Natan+

***

Sfântul cuvios Sila s-a născut în anul 1697 în ținutul Botoșanilor, din părinți ortodocși, Ion și Ioana. A intrat ca frate începător la Schitul Orășeni (com. Cristești, jud. Botoșani), fiind foarte tânăr, de unde în anul 1714, la vârsta de 17 ani a venit la Sihăstria Putnei, unde a fost primit și apoi călugărit de starețul Teodosie.

Sfântul cuvios Paisie s-a născut în anul 1701 și a intrat de tânăr în viața monahală. Pentru vrednicia sa a fost hirotonit diacon, apoi preot și a ajuns egumen la Mănăstirea Sfântul Ilie, de unde a trecut la Mănăstirea Râșca. După o vreme a venit la Schitul Sihăstria Putnei, viețuind întru adâncă smerenie.

Sfântul cuvios Natan s-a născut în anul 1717, fiind originar din Pașcani. A fost mai întâi viețuitor și eclesiarh la Mănăstirea Putna, unde a fost hirotonit diacon, apoi preot. Dornic de mai multă rugăciune și liniște, s-a retras la Sihăstria Putnei, unde a primit schima cea mare cu numele de Natan.

În ședința din 6-7 iunie 2016, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât trecerea în rândul Sfinților a mitropolitului Iacob putneanul al Moldovei, cu zi de prăznuire 15 mai și a colaboratorilor săi: cuvioșii Sila, Paisie și Natan, cu zi de prăznuire 16 mai. Acești trei sfinți cu adevărat alcătuiesc o treime de slujitori, așa cum spune acatistul lor.

Index

Slujba Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei 4
La Vecernia mică 4
La Vecernia mare 7
La Utrenie 13
Acatistul Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei 33
Rugăciune 44
Imnografie 46
Sfântul ierarh Iacob putneanul și Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan - Sfinte moaște.....47
Cum au fost descoperite moaștele Sfinților putneni? 58
Ultimul parastas pentru Sfinții putneni 61
Canonizarea Sfinților putneni.....64
Canonizarea Sfinților putneni Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei și a colaboratorilor săi, cuvioșii: Sila, Paisie și Natan 64
PF Părinte Daniel - Sfinții canonizați astăzi au primit de la Dumnezeu apa cea vie și-au transformat-o în izvor de apă curgătoare către viața veșnică 73

Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sfântului ierarh Iacob, putneanul 83
Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sfinţilor cuvioşi: Sila, Paisie și Natan 90
Viața Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei 97
Sfântul cuvios Sila 102
Sfântul cuvios Paisie 105
Sfântul cuvios Natan 107
Sinaxar - Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei - 16 mai 109
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Teodor cel sfinţit; Sfinții cuvioși Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei 111
Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Teodor cel sfinţit; Sfinții cuvioși Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei 113
Prima slujbă de priveghere în cinstea Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei 117
Prima Liturghie în cinstea Sfinților Sila, Paisie și Natan, la Sihăstria Putnei 119
Minuni săvârșite prin rugăciunile Sfinților Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei 122
ÎPS Teodosie, arhiepiscopul Tomisului: „Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan ne-au umplut de har, de bucurie și de înțelepciune” 125
Arhim. Damaschin Luchian - Lumini de sfințenie la Sihăstria Putnei 128
Preasfințitul Calinic Botoșăneanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor: Mănăstirile Putna şi Sihăstria Putnei - două pepiniere ale sfinţeniei din „Dulcea Bucovină” 133
ÎPS Calinic, arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților - Sfinții cuvioși putneni 141
Preasfințitul Damaschin Dorneanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților: Sihăstria Putnei: o poiană și o cărare. Ieri și azi 145
Balada Sfântului Sila, ocrotitorul Schitului Orășeni 152
Icoane 168

Slujba Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

La Vecernia mică

1. Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine.
2. Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.
3. Pune Doamne, strajă gurii mele şi uşă de îngrădire, împrejurul buzelor mele.
4. Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să-mi dezvinovăţesc păcatele mele; iar cu oamenii cei care fac fărădelege nu mă voi însoţi cu aleşii lor.
5. Certa-mă-va dreptul cu milă şi mă va mustra, iar untdelemnul păcătoşilor să nu ungă capul meu; că încă şi rugăciunea mea este împotriva vrerilor lor.
6. Prăbuşească-se de pe stâncă judecătorii lor. Auzi-se-vor graiurile mele că s-au îndulcit,

7. Ca o brazdă de pământ s-au rupt pe pământ, risipitu-s-au oasele lor lângă iad.
8. Căci către Tine, Doamne, Doamne, ochii mei, spre Tine am nădăjduit, să nu iei sufletul meu.
9. Păzeşte-mă de cursa care mi-au pus mie şi de smintelile celor ce fac fărădelege.
10. Cădea-vor în mreaja lor păcătoşii, ferit sunt eu până ce voi trece.

Stihirile pe 4, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria Cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Pe fericiții sihaștri cei prin minune vădiți: pe Natan și pe Sila și pe Paisie astăzi veniți toți credincioșii să îi cinstim în cântare de laudă, că rugători către Domnul s-au arătat, pentru cei ce îi cinstesc pe ei.

Cu netrupeștile cete vă bucuraţi nespus, în ceruri lăudându-L, prin cântări întreite, pe Cel prea minunat întru sfinții Săi, înaintea Căruia pomeniţi pe cei ce astăzi cu evlavie prăznuiesc pomenirea voastră, sfinților.

Iată acum ce e bine sau ce este frumos fără numai ca fraţii să locuiască-n unire, că unde e aceasta a poruncit Dumnezeu viaţa veşnică, pe care astăzi primind-o, vă bucuraţi în sălaşurile drepţilor.

Vase cu totul curate Dumnezeieștii Treimi v-aţi arătat în vremea cea din urmă în lume; Acesteia rugându-vă neîncetat cu îndrăzneală, părinţilor, pomeniţi-ne pururea şi pe noi, mântuire mijlocindu-ne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi, toate cetele cele iubitoare de praznice, veniți să prăznuim soborul cuvioșilor părinți, celor din Sihăstria Putnei; că, prin vieţuirea lor cea dumnezeiască, lăcașuri prea curate făcându-se dumnezeieștii Treimi, cu cetele cuvioșilor se bucură în ceruri; către aceştia să strigăm: Rugați-vă totdeauna pentru obștea voastră și pentru cei ce cu credință și cu dragoste vă cinstesc după cuviinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa în-tru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Luceferi v-aţi arătat ai Sihăstriei Putnei, Sila prea înțelepte, Paisie slăvite şi minu-natule Natan.

Stih: Lăuda-se-vor cuvioşii întru slavă.

Ceată de cuvioşi slăvită şi cinstită, soliţi-i obştii voastre iertare de păcate şi milă, fericiţilor.

Stih: Cântaţi Domnului cântare nouă, lauda Lui în Biserica cuvioşilor.

Chipuri virtuţilor, dreptare nevoinţei, măsură înfrânării, la toţi nevoitorii v-aţi arătat, slăviţilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfintei Treimi slujind cu râvnă în viaţă, treime de sihaştri, acum în ceruri milă ne mijlociți, rugându-vă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Maica lui Dumnezeu, Împărăteasa lumii, celor ce cu credinţă te lăudăm, Fecioară, milă şi har trimite-ne.

Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slava poporului Tău Israel.

Şi celelalte.

Troparul, glasul 1:

Podobie: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă Împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oame-ni.

Mărturisitori ai dreptei credinţe şi apărători ai neamului românesc v-aţi arătat, Sfinţilor cuvioşi Sila, Paisie şi Natan. Cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunea ostenindu-vă, cereştile daruri aţi luat. Rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu să se mântuiască sufletele noastre.

Alt **tropar**, glasul 1:

Podobie: Locuitor pustiului şi înger în trup şi de minuni făcător te-ai arătat, de Dumnezeu purtătorule, părintele nostru (N) cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunea cereştile haruri luând, vindeci pe cei bolnavi şi sufletele celor ce aleargă la tine cu credinţă. Slavă Celui ce ţi-a dat putere; slavă Celui ce te-a încununat pe tine; slavă Celui ce lucrează prin tine, tuturor tămăduiri.

Pe cuvioșii sihaștri, pe îngerii cei în trup, pe ai Sihăstriei Putnei luceferi, pe Sila, Natan și Paisie, cu laude veniți să îi cinstim, virtuțile acestora urmând; și-adunându-ne toți cei binecredincioși să zicem, dar, cu credință: Slavă Celui ce v-a încununat! Slavă Celui ce v-a sfinţit! Slavă Celui ce nouă păzitori v-a arătat pe voi!

La Vecernia mare

Psalmul 103

1. Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte.
2. Întru strălucire şi în mare podoabă Te-ai îmbrăcat; Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină;
3. Cel ce întinzi cerul ca un cort; Cel ce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui;
4. Cel ce pui norii suirea Ta; Cel ce umbli peste aripile vânturilor;
5. Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri şi pe slugile Tale pară de foc;
6. Cel ce ai întemeiat pământul pe întărirea lui şi nu se va clătina în veacul veacului.
7. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea lui; peste munţi vor sta ape.
8. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se vor înfricoşa.
9. Se suie munţi şi se coboară văi, în locul în care le-ai întemeiat pe ele.
10. Hotar ai pus, pe care nu-l vor trece şi nici nu se vor întoarce să acopere pământul.
11. Cel ce trimiţi izvoare în văi, prin mijlocul munţilor vor trece ape;
12. Adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea îşi vor potoli.
13. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas.

14. Cel ce adapi munţii din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul.
15. Cel ce răsări iarbă dobitoacelor şi verdeaţă spre slujba oamenilor;
16. Ca să scoată pâine din pământ şi vinul veseleşte inima omului;
17. Ca să veselească faţa cu untdelemn şi pâinea inima omului o întăreşte.
18. Sătura-se-vor copacii câmpului, cedrii Libanului pe care i-ai sădit; acolo păsările îşi vor face cuib.
19. Locaşul cocostârcului în chiparoşi. Munţii cei înalţi adăpost cerbilor, stâncile scăpare iepurilor.
20. Făcut-ai luna spre vremi, soarele şi-a cunoscut apusul său.
21. Pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte, când vor ieşi toate fiarele pădurii;
22. Puii leilor mugesc ca să apuce şi să ceară de la Dumnezeu mâncarea lor.
23. Răsărit-a soarele şi s-au adunat şi în culcuşurile lor se vor culca.
24. Ieşi-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa până seara.
25. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta.
26. Marea aceasta este mare şi largă; acolo se găsesc târâtoare, cărora nu este număr, vietăţi mici şi mari.
27. Acolo corăbiile umblă; balaurul acesta pe care l-ai zidit, ca să se joace în ea.
28. Toate către Tine aşteaptă ca să le dai lor hrană la bună vreme.
29. Dându-le Tu lor, vor aduna, deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătăţi;
30. Dar întorcându-ţi Tu faţa Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor şi se vor sfârşi şi în ţărână se vor întoarce.
31. Trimite-vei duhul Tău şi se vor zidi şi vei înnoi faţa pământului.
32. Fie slava Domnului în veac! Veseli-se-va Domnul de lucrurile Sale.
33. Cel ce caută spre pământ şi-l face pe el de se cutremură; Cel ce se atinge de munţi şi fumegă.
34. Cânta-voi Domnului în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi.
35. Plăcute să-I fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi veseli de Domnul.
36. Piară păcătoşii de pe pământ şi cei fără de lege, ca să nu mai fie. Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul.

La Doamne strigat-am, punem **Stihiri** pe 8: 3 ale praznicului și 5 ale cuvioșilor, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Astăzi ceata monahilor și soborul creștinilor să cântăm cântarea proorocului David, că minunat arătându-Se Dumnezeu întru Sfinții Săi, a slăvit cu slava Sa pe cei care

L-au proslăvit cu viața lor: pe Natan, pe Paisie și Sila, ai Luminii nezidite luceferi vii arătându-se.

Cu zdrobirea de inimă aţi zdrobit prea cumplitele năvăliri diavoleşti, cuvioşilor; şi, cu post nevoindu-vă, strunit-aţi a trupului nărăvire din păcat, întărindu-vă pururea de la Duhul Sfânt; de al cărui har învredniciţi-i şi pe cei care vă cântă astăzi cu râvnă şi cu dragoste.

Alte **Stihiri**, glasul 1:

Podobie: Prea lăudaților mucenici...

A cuviosului Sila: De prunc însetând de Dumnezeu, ca un cerb ai alergat către izvoarele harului, Sila slăvitule, și, silindu-ți firea cu nespuse osteneli, pe tine vas curat al Stăpânului cu totul te-ai făcut; pe Acesta fă-L îndurat şi nouă, celor ce te cinstim cu dragoste.

A cuviosului Paisie: De norul ceresc ți s-a umbrit inima îmbelșugat, de Dumnezeu iubitorule, Sfinte Paisie, și spre toți, părinte, iubitor făcându-te cu fapta și cuvântul, i-ai luminat, prea înțeleptule, ca făclia cea din sfeșnic arătându-te tuturor, prea minunatule.

A cuviosului Natan: Toiag în războiul nevăzut făcându-te fraților prin rugăciunea și sfatul tău, slăvitule Natan, cu pecetea crucii deplin ți-ai pecetluit și inima, și mintea, și capul tău, pe care l-ai lăsat mărturie de sfințenie obștii tale și toiag, și pavăză.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi ne-au răsărit, ca niște luceferi ai Zilei celei neînserate și ca niște stele ale Soarelui celui mare, sihaștrii cei cu numărul Treimii numărați și întru o ceată dumnezeiește uniți: prea minunații Sila, Paisie și Natan; pe care lăudându-i, așa să zicem:
Bucurați-vă, dumnezeiești oglinzi ale harului, care cu dumnezeiască lumină străluciți pe cei ce vă laudă!
Bucurați-vă, flori prea înmiresmate ale Raiului, care în lume ați adus mireasma cea mai presus de lume!
Bucurați-vă, mlădițe minunate ale Viței celei cerești prea pline de strugurii virtuților, din care picură credincioșilor vinul cel dulce, de suflet veselitor!
Rugați-vă, dar, cu de-adinsul să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei

Paremiile

Din **Înțelepciunea lui Solomon**, citire: (3: 1-9)

Sufletele drepților sunt în mâna lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor nepricepuți ei au părut că sunt morți și a fost socotită nenorocire ieșirea lor și nimicire plecarea lor dintre noi, dar ei sunt în pace. Și chiar dacă înaintea feței oamenilor au primit chinuri, nădejdea lor este plină de nemurire ; și, puțin fiind pedepsiți, cu mari binefaceri vor fi dăruiți, că Dumnezeu i-a încercat și i-a aflat vrednici de El. Ca aurul în topitoare i-a lămurit și ca pe o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Și în vremea cercetării lor vor străluci și vor fi ca scânteile ce aleargă pe mirişte. Judeca-vor neamuri și vor stăpâni popoare și Domnul va împărăți peste ei în veci. Cei ce nădăjduiesc spre El vor înțelege adevărul și credincioșii vor rămâne lângă El în iubire; că har și milă va dărui cuvioșilor Lui și va purta grijă de aleșii Săi.

Din **Înțelepciunea lui Solomon**, citire: (5: 15 – 6: 3)

Drepții în veci vor fi vii și răsplata lor este întru Domnul, iar Cel preaînalt poartă grijă de ei. Pentru aceasta, vor primi împărăția luminii și cununa frumuseții din mâna Domnului; căci cu dreapta Sa îi va acoperi și cu brațul Său îi va ocroti. Va lua râvna Lui în loc de armă și va întrarma făptura spre izbândă asupra vrăjmașilor. Îmbrăca-Se-va ca într-o platoșă cu dreptatea și Își va pune coif judecata cea nefățarnică. Va lua cuviosia ca pavăză nebiruită și va ascuți cumplita mânie ca o sabie; și lumea va porni război împreună cu El asupra celor fără de minte. Ca niște săgeți bine îndreptate, fulgerele vor porni din nori, ca dintr-un arc bine încordat, și vor lovi la țintă. Și din mânia Sa, ca dintr-o praștie, va fi aruncat noian de grindină. Se va întărâta asupra lor apa mării și râurile îi vor îneca deodată. Va sta împotriva lor duhul Puterii și ca o vijelie îi va risipi. Astfel, fărădelegea va pustii tot pământul și răutatea va răsturna tronurile celor puternici. Auziți, dar, împărați, și înțelegeți! Învățați-vă, judecători ai marginilor pământului! Ascultați, cei ce

stăpâniți mulțimi și cei ce vă trufiți cu mulțimea popoarelor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea, și puterea de la Cel preaînalt.

Din **Înțelepciunea lui Solomon**, citire: (4: 7-15)

Dreptul, de va ajunge să se sfârșească, întru odihnă va fi. Că bătrânețea cinstită nu este cea dată de lungimea vieții, nici nu se măsoară după numărul anilor. Ci căruntețea este, la oameni, înțelepciunea, iar vârsta bătrâneții este viața neîntinată. Ajungând plăcut lui Dumnezeu, Domnul l-a iubit și, fiindcă trăia între păcătoși, l-a mutat. Răpit a fost, ca nu cumva răutatea să-i schimbe gândul, nici înșelăciunea să nu îi amăgească sufletul. Că vraja răutății întunecă cele bune și amețeala poftei schimbă mintea cea fără de răutate. Ajungând în scurtă vreme la desăvârșire, dreptul a dobândit o viață împlinită, cum alții n-au izbutit în ani îndelungați. Plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceasta, s-a grăbit să iasă din mijlocul răutății. Iar popoarele, văzând, n-au priceput și nici n-au pus în gând una ca aceasta: că har și milă va dărui Domnul aleșilor Lui și va purta grijă de cuvioșii Săi.

La Litie

Stihira hramului Bisericii, apoi **Stihirile**:

Glas 1, însuși-glasul: Veselește-te în Domnul și saltă duhovnicește, fericită obște a Sihăstriei Putnei, că astăzi ca o primăvară a venit la tine cu flori prea minunate dintru grădinile cele cerești pomenirea cuvioșilor sihaștri; că cei pe care i-ai purtat în sânul tău astăzi, prin lucrarea Duhului, au înflorit și tuturor dăruiesc buna-mireasmă a harului, veselind sufletele celor ce cu credință săvârșesc sfântă pomenirea lor.

Glas 4: Vase prea curate făcându-vă Luminii celei întreite, prin lumină lumii v-ați descoperit, treime de sihaștri; și cu toiegele voastre puterea cea diavolească alungând, v-ați arătat, cuvioșilor, chipuri slăvite; deci, ca cei ce aveți îndrăznire la Dumnezeu, pomeniți-ne și pe noi, cei ce vă cinstim, sărutând cu credință racla moaștelor voastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Veniți, toți credincioșii, să ne veselim duhovnicește și să cântăm lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru. Că astăzi nemincinoasa Lui făgăduință iarăși strălucește, pe cuvioșii cei pururea cugetători la îndreptările Sale întru pomenire veșnică arătându-i, și de minuni făcători, și prea tari apărători ai celor ce-i cinstesc; pe aceștia și noi,

dar, cu credință lăudându-i, și cu evlavie, să strigăm: Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mântuiește sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, a praznicului sau a Născătoarei, *aceasta*

Fericimu-te pe tine, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, și te slăvim credincioșii după datorie, cetatea cea neclintită, zidul cel nesurpat, folositoarea cea tare și scăparea sufletelor noastre.

La Stihoavnă

Stihiri, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Crucea Împăratului Hristos ridicând pe umerii voştri, prea cuvioşilor, calea nevoinţelor aţi străbătut-o uşor; şi deasupra suindu-vă nevoilor firii, toate uneltirile lui Veliar le-aţi stricat, care, tânguindu-se, zis-a către cei ai săi: O, prieteni, toată întărirea mea surpatu-s-a.

Stih: Lăuda-se-vor cuvioșii întru slavă și se vor veseli întru așternuturile lor.

Graiul lui Davíd l-aţi împlinit, că punând în inima voastră suişuri, sfinţilor, şi, ca cei fără de trup viaţă petrecând, la înălţime suitu-v-aţi, la cea aşteptată a desă-vârşirii celei dumnezeieşti neîncetat, unde îngereştile cete au cântat, văzând, cu uimire: Cum, dar, netrupeşti se arată cei în trup!

Stih: Cântați Domnului cântare nouă, lauda Lui în Biserica cuvioșilor.

Vase prea curate v-aţi făcut şi de bun folos - după Pavel - prea înţelepţilor, darurilor Duhului împărtăşindu-vă, căci credinţa şi dragostea, nădejdea şi pacea şi răbdarea îndelung pururea voi lucrând, partea cea de-a dreapta măririi, cea gătită vouă de Tatăl, astăzi moşteniţi, nevoitorilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mulțimile călugărilor, pe voi îndreptătorii noștri vă cinstim, cuvioșilor: Sila, Paisie și Natan, că prin voi pe cărarea cea dreaptă cu adevărat a umbla am cunoscut. Fericiți sunteți, că lui Hristos ați slujit și a vrăjmașului ați biruit puterea, cei ce sunteți cu Îngerii împreună vorbitori, cu drepții și cuvioșii împreună locuitori; cu care împreună rugați-vă Domnului să miluiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Acum slobozește și celelalte.

La Utrenie

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Troparul de două ori (vezi la Vecernia mică) şi al praznicului sau al Născătoarei-Învierii.

După catisma întâi, **Sedealna**, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te -, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Cu toţii să cântăm cu credinţă soborul slăvit şi minunat al sihaștrilor Putnei, pe bunul Paisie, și pe Sila cel minunat, dar și pe Natan nevoitorul duhovnic, care pentru noi solesc în ceruri la Domnul iertarea păcatelor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Pe vasele harului cele curate, pe Sila, pe Paisie și pe Natan să-i lăudăm că tuturor celor ce-i cinstesc dau vindecare și minuni izvorăsc în dar.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

După a doua Catismă, **Sedealna**, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvântul...

Cu toiagul puterii celei dumnezeiești de la bolnavi puterea celui viclean izgonind, minunat v-ați arătat chipul, slăviților, și în dar tămăduiri izvorâți celor ce vin la sfintele voastre moaște, cele cu bună mireasmă, Sila, Natane și Paisie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Polieleu:

Robii, Robii Domnului lăudaţi numele Lui.Aliluia
Cei ce staţi în casa Domnului în curţile Lui. Aliluia
Lăudaţi pe Domnul că este bun Domnul. Aliluia
Cântaţi numele Domnului că este bun. Aliluia
Că pe Iacov şi-a ales Lui de moştenitor. Aliluia
Şi pe Israel urmaş în legea sa. Aliluia
Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia
Şi Domnul nostru peste tot ce este viu. Aliluia
Toate câte le-a voit în ceruri sus El le-a tocmit. Aliluia
Prin adânc şi pe pământ pe toate le-a zidit. Aliluia
El ridică nori prin nori spre ploaie tuturora dând. Aliluia
Soare vânt şi fulgere arzând El le-a făcut. Aliluia
Trimis-a semne şi minuni în mijlocul acelei lumi. Aliluia
Lui faraon cel împietrit şi paznicilor lui. Aliluia
Că neamuri multe a bătut şi pe-mpăraţi a doborât. Aliluia
Pe Og şi pe Sihon şi pe cei necredincioşi. Aliluia
Şi-a dat pământul lor poporului iubit al Său. Aliluia
Ca moştenire veşnică la toţi le-a dăruit. Aliluia
Bine este cuvântat Domnul nostru Dumnezeu. Aliluia
Bine este cuvântat Domnul nostru. Aliluia

Mărimurile:

Mărimu-vă pe voi, de trei ori fericiților: Sila, Paisie și Natan, și cinstim pomenirea voastră cea întru tot prăznuită.

Veniți toți cu evlavie să lăudăm pe sfinţii cuvioși cei minunați, care cu harul au strălucit în Sihăstria Putnei.

Stihuri:

1. Aşteptând am aşteptat pe Domnul şi El a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea.
2. Genunchii mei au slăbit de post şi trupul meu s-a istovit de lipsa untdelemnului.
3. Pentru cuvintele buzelor tale eu am păzit căi aspre.
4. Schimbat-ai plângerea mea întru bucurie, rupt-ai sacul meu şi m-ai încins cu veselie.
5. Să ştiţi că minunat a făcut Domnul pe cel cuvios al Său.
6. Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui.

După Polieleu, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Astăzi soboarele celor fără de trup cu adunările dreptcredincioşilor prea minunat se veselesc şi saltă duhovniceşte, ceata cuvioşilor: Sila, Natan şi Paisie cinstind cu evlavie şi făcând prăznuirea lor, şi cântă cuvioasă cântare: Bucură-te, cinstită adunare!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului sau aceasta*

Prea minunatul glas al slujitorului celui de foc venind, Stăpână cerului te-a arătat şi mai presus de toate, Fecioară-Maică; că, pe Dumnezeu născând, covârşeşti toate minţile, pentru care pururea te mărim cu evlavie, cântându-ţi cu credinţă, Fecioară: Bucură-te, Împărătească Maică!

Apoi îndată antifonul I al glasului al 4-lea, după care **Prochimenul**, glasul al 4-lea: Bucura-se-vor cuvioşii întru slavă şi se vor veseli întru aşternuturile lor.

Stih: Cântaţi Domnului cântare nouă, lauda Lui în adunarea cuvioşilor.

Din Sfânta Evanghelie citire:

[Evanghelia (Matei 11: 27-30) Joi, în săptămâna a 4-a după Pogorârea Sfântului Duh.]

Matei 11: 27-30

Zis-a Domnul ucenicilor săi:
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Pentru rugăciunile cuvioșilor Tăi, Milostive, curățește mulțimea greșalelor mele.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșalelor mele.

Şi îndată **stihira**, glas 2:

Stih: ***Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegea mea.***

Cuvioșilor sihaștri, în tot pământul a ieșit vestea faptelor voastre. Pentru aceasta în ceruri ați aflat plata ostenelilor, taberile drăcești ați pierdut, cetele îngerești ați ajuns, a cărora și viață fără prihană ați urmat. Îndrăznire având către Hristos Dumnezeu, cereți pace sufletelor noastre.

Canonul Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

Cântarea I

Irmos: Pe Faraon cel purtat în car, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni oarecând, în chipul Crucii lovind şi despărţind marea; iar pe Israel, cel ce fugea, l-a arătat mergător pedestru, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Pe cei ce pururea au împlinit cuvântul Tău, ca niște îngeri în trup, după cuviință încercând a-i lăuda, Cuvântule al Tatălui, dă-mi cuvânt cu putere, limba mișcându-mi și inima, și gândul deșert alungându-l de la mine.

Egipteneştile porniri surpându-le, ca Moise oarecând, Sfinţii trei sihaştri cu lacrimi au înecat pe faraonul netrupesc în pustiile Putnei şi în pământul făgăduit astăzi între cuvioşi se veselesc.

Soarelui Celui nezidit făcându-vă luminători minunaţi, strălucind cu slavă pe cerul Bisericii, cuvioşilor părinţi, alungând necredinţa şi pe cărarea poruncilor îndreptând pe cei care vă cinstesc.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Făgăduinţa Dumnezeu plinind-o, cea către Eva dintâi, Maică a Vieţii pe tine te-a făcut, că tu pe cel Unul-Născut fără maică din Tatăl, fără de tată L-ai zămislit, Fecioară curată, din trupul tău.

Alt canon, glas 8

Cântarea I

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea Egiptului scăpând, israeliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

La crinii grădinilor Raiului: la Natan, la Sila şi Paisie să alergăm, mireasmă să luăm, dumnezeiască, izgonitoare a miesmei păcatelor.

Ai negurii veacului de acum, sfinţilor sihaştrii, izgonitori v-aţi arătat; ci pururi străluciţi-ne şi nouă neînserata lumină a harului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Umbra întristărilor risipind, suit-aţi pe scara împlinirii poruncilor, slăviţilor, în corturile slavei, la bucuria cerească şi veşnică.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

De iarna păcatului celui cumplit scăpăm, Preacurată, alergând la solirea ta, care pururea ca o primăvară ne aduce calda suflare a harului.

Catavasia.

Canonul întâi

Cântarea a III-a

Irmos: Doamne, cel ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, că Tu eşti Marginea doririlor şi credincioşilor Întărire, Unule, Iubitorule de oameni.

Ispitiţi în pustie ca în topitoare, slăviţilor, toată pământeasca dorire cu totul aţi lepădat şi v-aţi unit pe deplin cu focul dumnezeirii, strălucind părinţilor astăzi ca soarele.

Netrupeştilor cete urmând cu dorul de Dumnezeu, aţi vieţuit îngereşte în trup, fericiţilor; cu care astăzi cântaţi în cereştile lăcaşuri cântare de laudă Domnului Savaot.

Ţinând toată porunca până la capăt, slăviţilor, cu frică şi cu cutremur mântuirea aţi lucrat, ascultare făcând fără cârtire de-a pururea şi fii ai lui Dumnezeu arătându-vă neîntinaţi.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Isaia pe tine mai dinainte vestindu-te, Maică, zis-a: Iată fecioara în pântece va lua şi ne va naşte cu trup pe Cuvântul cel veşnic; pe carele Îl slăvim, pe tine mărindute.

Alt canon

Cântarea a III-a

Acelaşi **irmos:**

Pe-a Treimii treime: Sila, Natan şi Paisie, care pe pământ petrecut-au în unime desăvârşit, să îi cinstim în cântări, că în ceruri se roagă la tronul Acesteia pentru cei ce îi laudă.

Lăudăm cu credinţă pe stâlpii cei neclintiţi, pe cei ce pe Piatra credinţei îşi au temeliile, pe cei cu totul de foc, înălţaţi până la ceruri, pe cei ce călăuzesc pe calea poruncilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Urând odihna trupească și ale lumii plăceri, cu râvnă dorit-ați odihna cea cerească și veșnică și de a Numelui sfânt îndulcire gândită pururea v-ați bucurat, prea înțelepților.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Minunată e, Maică, taina Întrupării Cuvântului, care întru tine, Fecioară, s-a lucrat mai presus de gând; pentru aceasta toți de Dumnezeu Născătoare te vestim, Bucură-te cântându-ți cu Îngerul.

Catavasia.

Sedealna, glas 1: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Scriind, ca niște buni, în pomelnicul vostru pe cei ce dăruiau și pomenindu-i cu râvnă, în cer pomeniți acum pe toți cei ce vă dăruie dar de laudă și în cartea vieții îi scrieți, slăviților.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Izvor de vindecări dobândind credincioșii și scut nebiruit, sfinte moaștele voastre, la ele cu dragoste și osârdie alergăm, izbăvindu-ne de tulburări și necazuri, și luând în dar tămăduire de boală degrabă, slăviților.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Canonul întâi

Cântarea a IV-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne; Tu şi puterea mea; Tu, Dumnezeul meu; Tu, bucuria mea, Cel ce nu ai părăsit sânurile părinteşti şi ai cercetat a noastră sărăcie. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum, strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Iată acum, sfinților, ce este bun și frumos fără numai pururea cu dragoste a locui fraţii la un loc; ca mirul pe barbă, pe marginea veşmintelor; că binecuvântarea şi viaţa primit-aţi vieţuind în unire, slăviţilor. (Ps. 132)

Partea mea ești, Bunule, Tu ești nădejdea mea, Tu, scăparea, Tu și izbăvirea mea, o, prea minunatule Dumnezeu, cântat-ați de-a pururi cu graiul proorocului; cu care și astăzi cuvioasă cântare lui Hristos îi cântați, cuvioșilor. (Ps. 118, 24)

Umbră văzând, Sfinților, zilele omului, și că Domnul - numai El - rămâne în veac, și din neam în neam pomenirea Lui, prin neîncetata chemare a Numelui, căruia – precum zice - tot genunchiul se pleacă, Ziua cea neînserată ați dobândit. (Înț.Sol. 2,5; Ps. 101,13; Fil. 2, 9-10.)

A Născătoarei de Dumnezeu.

Toţi te cinstesc: Îngerii, Maică, şi oamenii; că încăpându-L negrăit în pântece pe Dumnezeu Cel neîncăput, mai presus de toate, Stăpână, te-ai arătat; pentru aceasta ție tot genunchiul se pleacă și te laudă pururea, mărindu-te.

Alt canon

Cântarea a IV-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, Taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta

Iubitori arătându-vă pururi ostenelilor trupului, ați aflat odihnă sufletelor voastre pe Hristos, cuvioşilor.

Necruțându-vă vasele trupurilor voastre cu nevoințele, vase sfinte ale harului v-ați făcut, de trei ori fericiților.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ajutor neîntârziat ne sunteţi în prea cumplita năvală diavolească, slăviților; pentru care pururea vă lăudăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Tuturor credincioșilor ești mijlocitoare la Cel Născut al tău, și liman celor înviforați, Maica Dumnezeului Celui viu.

Catavasia

Canonul întâi

Cântarea a V-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti Lumină neapusă şi m-a acoperit întunericul cel străin pe mine ticălosul? Ci, Te rog întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Netrupește în lume ați viețuit, tustrei adunându-vă, lucrarea îngerească săvârșind cu credință, în trup fiind, deci acum în ceruri cântați cântare întreită dumnezeiești Treimi, cuvioșilor.

Evanghelia slavei s-a încredințat prea strălucit în voi, cuvioșilor, că prin strălucire de lumină v-ați vădit, sfinților, moaștele slăvite și de minuni izvorâtoare, pe care astăzi le cinstim cu evlavie.

Ierarhului Iacob putneanul v-ați însoțit, înțelepților, cu el de un suflet și un gând arătându-vă pe pământ, căruia și în ceruri ca mieii cei curați urmat-ați, la Păstorul cel mare suindu-vă.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Avacum auzit-a glasul Tău cel sfânt și s-a temut, Dumnezeule, și, văzând venirea cea slăvită a Ta, spăimântatu-s-a, că dintru Fecioară aveai, Cuvinte, a Te naşte, tuturor ca un om arătându-Te.

Alt canon

Cântarea a V-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt, pacea Ta dă-ne-o nouă, Iubitorule de oameni.

O, dumnezeiesc gândul vostru, fericiților, cel lipit totdeauna de Dumnezeu care de slava nezidită v-a împărtășit!

Racla cea de har izvorâtoare a moaștelor voastre dumnezeiești, cuvioșilor, tămăduire ne dăruiește îmbelșugat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Inima lăcaș v-ați făcut-o, cuvioșilor, al Preasfântului Nume al lui Hristos, către care vă rugaţi în lăcașurile cerești.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Iartă, ca un Bun, Ziditorule, pe robii tăi, rugăciunea cea de Maică ascultând a prea curatei Născătoare de Dumnezeu.

Catavasia

Canonul întâi

Cântarea a VI-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Silindu-vă, aţi luat Împărăţia Cerurilor, acum de la Dumnezeu, o, prea cuvioșilor: Natane slăvitule, Sila fericite și prea bunule Paisie.

Topitu-v-ați neîncetat trupul cu postul, vitejilor, nimicind pornirile păcatului și deplin făcându-vă vase prea curate ale harului, slăviților.

A Treimii.

Ascultă cererea robilor Tăi, o, Dumnezeule, Treime fără început și Unime, pururea, pentru rugăciunile cetei întreite a sihaștrilor nevoitori.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Zid tare și neclintit și apărare și pavăză, Stăpână, ești tuturor bine credincioșilor, celor care-ți laudă facerea de bine pretutindenea cu dragoste.

Alt canon

Cântarea a VI-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălța către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Scăpându-o pe femeie, sfinților, de cumplita lucrare diavolească chipul slăvit și toiagul puterii v-ați arătat, de Hristos iubitorilor; pentru aceasta vă cinstim prea cinstita icoană și moaștele.

Ispitele vrăjmășești goniți-ne cu toiagul mijlocirilor voastre, cum oarecând săvârșit-ați minune, Sfinților Sila, Natan și Paisie, puterea celui prea viclean cu toiegele voastre izgonindu-o.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Hrănindu-vă în pustie, sfinților, cu hrana împlinirii poruncilor v-ați arătat mai frumoși decât cedrii, învrednicindu-vă, Sfinţilor cuvioși, de frumusețea cea dintâi a chipului celui dumnezeiesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Acoperă, prea curată, pururea pe cei ce vin cu credință la tine, de Dumnezeu Născătoare și Împărătească a toate pe tine vestindu-te, ca una ce ai zămislit pe Dumnezeu și Stăpânul zidirilor.

Catavasia

Condac, glas 8:

Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

Pe cuvioșii părinți ai Bucovinei, Sfinții Sila, Paisie și Natan să-i lăudăm. Că aceștia mult nevoitori fiind, înțelepți îndrumători s-au arătat. Pentru aceasta cu evlavie cântăm: Bucurați-vă, cuvioșilor părinți, rugători înaintea lui Dumnezeu pentru sufletele noastre.

Alt **condac**, glasul al 8-lea:

Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbă-vindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

Mulțimea valurilor lumii neudat trecând, înecat-ați întru lacrimi, cuvioșilor, repejunea prea cumplită a vrăjmașilor, și luând darul minunii de la Dumnezeu, vindecați pe cei ce cântă cu evlavie: Bucurați-vă, de trei ori fericiților.

Icos: Praznic de veselie ne-a răsărit astăzi, fraților, veniți să ne bucurăm! Că nu florile acestei primăveri ne-aduc acum miresme, ci florile cele în Rai odrăslite și cu roua Duhului stropite, cuvioșii Sila, Natan și Paisie. Veniți, dar, acestora să le strigăm cu evlavie: Bucurați-vă, de trei ori fericiților.

Sinaxar

Întru această lună, mai, în ziua a 16-a, facem pomenirea Sfinţilor cuvioși Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei

Cuvioșii Sila, Paisie și Natan s-au nevoit în veacul al XVIII-lea în Sihăstria Putnei, loc de aspră nevoință și de liniște în care se retrăgeau monahii iubitori de mai multă rugăciune și nevoință.

Cuviosul Sila s-a născut în anul 1697 în ținutul Botoșanilor, din părinți ortodocși, Ion și Ioana. A intrat ca frate începător la Schitul Orășeni (com. Cristești, jud. Botoșani), fiind foarte tânăr, de unde, în anul 1714, la vârsta de 17 ani, a venit la Sihăstria Putnei, unde a fost primit și apoi călugărit de starețul Teodosie.

După trecerea acestuia la cele veșnice, starețul Dosoftei, noul părinte duhovnicesc al schitului, a rânduit să fie hirotonit diacon și preot, iar la scurt timp să fie tuns în schima mare. Ca ucenic și ajutor al starețului Dosoftei, ieroschimonahul Sila a purtat grijă timp de peste 30 de ani de toate cele necesare obștii, ostenindu-se, în același timp, la slujbele bisericii și la împlinirea pravilei de chilie.

În toamna anului 1753, trecând la Domnul starețul Dosoftei, cuviosul Sila a fost numit stareț de către mitropolitul Moldovei, Sfântul Iacob Putneanul.

Ca părinte duhovnicesc al obștii, a înnoit viața duhovnicească a Sihăstriei Putnei, iar ca bun chivernisitor, cu binecuvântarea mitropolitului Iacob, a zidit o biserică nouă de piatră cu hramul Buna-Vestire, pe care a împodobit-o cu toate cele trebuitoare, precum și o nouă trapeză și chilii.

Ajuns vestit duhovnic și povățuitor de suflete, cuviosul Sila a fost prețuit atât de credincioșii simpli, cât și de domnitorii Moldovei Constantin Cehan Racoviță și Grigorie Calimachi, precum și de înalți dregători, egumeni și arhierei, pe toți povățuindu-i cu înțelepciune pe calea mântuirii.

Sub îndrumarea sfântului stareț, monahii din Schit se îndeletniceau cu caligrafierea manuscriselor ce cuprindeau sfinte slujbe și importante scrieri ale Sfinților părinți.

Dintre ucenicii săi, cel mai cunoscut este episcopul Rădăuților, Dosoftei Herescu. Ultimii ani de viață cuviosul Sila și i-a petrecut în multe lipsuri și încercări, ca urmare a răpirii Bucovinei de către Imperiul Habsburgic, în anul 1774, și a îngrădirilor puse de noua stăpânire. Schitul nu avea cele necesare hranei monahilor și era nevoit să se împrumute de bani și alimente.

Cunoscându-și apropiatul sfârșit pământesc, Sfântul Sila a pus povățuitor Sihăstriei Putnei pe cuviosul Natan, apoi și-a cerut iertare de la toți. La 23 aprilie 1783, după ce se nevoise aproape 70 de ani la Sihăstria Putnei, cuviosul ieroschimonah Sila și-a dat cu pace sufletul în mâinile Domnului, pe care L-a iubit și slujit întreaga sa viață.

***

Cuviosul Paisie s-a născut în anul 1701 și a intrat de tânăr în viața monahală. Pentru vrednicia sa a fost hirotonit diacon, apoi preot, și a ajuns egumen la Mănăstirea Sfântul Ilie, de unde a trecut la Mănăstirea Râșca. După o vreme a venit la Schitul Sihăstria Putnei, viețuind întru adâncă smerenie.

Deși nu a fost stareț al Sihăstriei, el era un rugător înfocat, sprijinind în credința ortodoxă pe toți, mai ales în vremea stăpânirii străine. De asemenea, el primise de la Dumnezeu darul înainte-vederii, care, adăugându-se celorlalte virtuți, l-a făcut să fie cinstit de către toți ca un mare părinte duhovnicesc.

Împreună cu starețiii Sila și Natan a fost martor al greutăților din anii de stăpânire austriacă, dar s-a dovedit un nevoitor plin de râvnă.

A trecut cu pace la cele veșnice în data de 16 decembrie 1784.

***

Cuviosul Natan s-a născut în anul 1717, fiind originar din Pașcani. A fost mai întâi viețuitor și eclesiarh la Mănăstirea Putna, unde a fost hirotonit diacon, apoi preot. Dornic de mai multă rugăciune și liniște, s-a retras la Sihăstria Putnei, unde a primit schima cea mare cu numele de Natan.

Cuviosul Natan a fost cunoscut ca un duhovnic foarte iscusit, fiindu-i părinte duhovnicesc și marelui mitropolit Iacob Putneanul. Totodată, viețuitorii din sihăstrie, împreună nevoitori cu el, dar și credincioșii închinători îl cinsteau ca pe un adevărat părinte și păstrător al bunelor rânduieli ortodoxe.

El se îndeletnicea și cu caligrafierea de manuscrise și cu alcătuirea pomelnicelor ctitoricești.

În anul 1781 a fost rânduit stareț de către cuviosul Sila, care se pregătea pentru trecerea la cele veșnice. Deși înaintat în vârstă, ieroschimonahul Natan a continuat cu multă râvnă și jertfelnicie lucrarea duhovnicească a înaintașului său, călăuzind obștea încredințată lui spre păstorire timp de trei ani și jumătate, deși lipsurile și greutățile erau tot mai mari din pricina ocupației habsburgice.

La capătul unei vieți închinate lui Dumnezeu, în neagonisire și curăție, după ce a purtat cu multă răbdare și necontenită rugăciune povara grea a bolilor, cuviosul ieroschimonah Natan s-a mutat la Domnul, a doua zi după sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Hristos, pe 26 decembrie 1784.

La scurt timp după trecerea la cele veșnice a celor trei Sfinți ieroschimonahi, Schitul Sihăstria Putnei s-a pustiit din pricina vitregiei vremurilor. După mai bine de 200 de ani, la începutul Postului mare din anul 1990, un monah putnean, retras pe locul fostului Schit, a văzut o lumină cerească deasupra pronaosului vechii biserici ruinate, lumină care a înconjurat biserica, apoi s-a făcut nevăzută. La puțin timp după aceasta, pe 24 aprilie 1990, când s-a început refacerea Schitului, în pronaosul vechii biserici s-au descoperit mormintele celor trei cuvioși: Sila, Paisie și Natan, în care se aflau osemintele lor, galbene ca ceara și răspândind bună-mireasmă. În anii ce au urmat numeroase vindecări minunate s-au săvârșit la racla cu moaștele cuvioșilor.

De aceea, cu prilejul împlinirii 20 de ani de la resfințirea vechii biserici de la Sihăstria Putnei, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea în rândul Sfinților a cuvioșilor Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei, cu zi de prăznuire la 16 mai.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi. Amin.

Canonul întâi

Cântarea a VII-a

Irmos: Pruncii evreilor…

Inima voastră încredințând-o în tot ceasul rugăciunii neîncetate, chemând Numele căruia se pleacă tot genunchiul, ați biruit, slăviților, năvălirile ispitei.

Însăși Luminii nezidite slujitori v-ați făcut cu viețuirea; deci, vădindu-vă prin strălucirea de lumină, lumină dăruiți acum celor care vi se roagă.

Inima voastră ați lărgit-o - cum și Pavel fericitul îndemna - către toți iubitori făcându-vă de-a pururea, pe credincioși, slăviților, pomenindu-i în tot ceasul. (II Cor. 6, 13)

A Născătoarei de Dumnezeu.

Lumii ești Maică Împărătească, pe Atoateziditorul zămislindu-L, pe care roagă-L, Stăpână, pururea pentru lume, iertare mijlocindu-ne, cu solirea ta de maică.

Alt canon

Cântarea a VII-a

Irmos: Tinerii cei ce au mers din Iudeea în Babilon, oarecând, cu credinţa Treimii văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Sihăstrește viața petrecându-vă, sfinților, ați strălucit tuturor cu razele virtuții, pe toți încredințându-i și învățându-i să laude: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinților noștri!

Toată latura Putnei vă vestește minunile, cuvioșilor, că dați tămăduire degrabă celor care vă cinstesc, închinându-se și cu credință căzând la sfânta voastră raclă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Rugăciunile voastre cele bine primite la Tronul cel prea înalt, slăviților, cu râvnă - precum odinioară - înălțați, pomenindu-ne pe noi, cei ce facem cu dor a voastră pomenire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Iesei rădăcină arătatu-s-a ție, Maică, născând pe David; iar tu, ca o tulpină dintr-însul, odrăslit-ai pe Mlădița aceluia, pe Împăratul Hristos, pe Dumnezeu și Omul.

Catavasia

Canonul întâi

Cântarea a VIII-a

Irmos: Pe Împăratul Ceresc, pe care Îl laudă Oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

A Preacuratei sfânt lăcaş ridicându-l, cuvioșilor, iarăși din piatră, pe piatra credinței v-ați întărit și mintea.

Apei zidit-ai, părinte Sila, fântână, însetând tu după Apa cea vie, pe care azi aflând-o, și nouă izvorăște-o.

Umbră viața cea de aici socotind-o, cuvioase Natan, la viața cea adevărată cu râvnă alergat-ai.

A Treimii.

Dă tuturor pace și sănătate și izbăvire din boli cu solirea celor trei sihaștri, Treime prea slăvită.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Sminteală este înțelepților lumii pururea fecioria ta, Maică, iar celor ce te cântă taină prea minunată.

Alt canon

Cântarea a VIII-a

Irmos: Pe Împăratul Ceresc, pe care Îl laudă Oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Inima voastră, și voirea, și mintea, le-ați supus deopotrivă cu trupul doririi mai bune către Împărăție.

Punând în voi, ca'n trei măsuri de făină, aluatul Său Înțelepciunea cerească, slăviților, dospit-ați spre îndumnezeire.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, pe Domnul.

Unde lucrează, sfinţilor, harul vostru, de acolo se alungă puterea diavolească; deci, cu ocrotire neîncetată, păziți și obștea voastră.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Toată nădejdea către tine o punem, de Dumnezeu Născătoare Stăpână, deci cu a ta putere păzește-ne de-a pururea.

Catavasia

Canonul întâi

Cântarea a IX-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a arătat mai desfătat decât cerurile. Pentru aceea, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile Cetelor îngereşti şi omeneşti te mărim.

A sfintei sihăstrii a putnenilor întreita făclie a harului dumnezeiesc, veniți credincioșilor s-o cinstim; pe cuvioșii cei slăviți: Sila și Natan și Paisie, pe florile pustiei prea dulci mirositoare, pe rugătorii cei către Hristos.

Biserica întreagă se bucură, prăznuind cu credință și dragoste și săvârșind pomenirea voastră de peste an, mijlocitori avându-vă, prea fierbinți, în ceruri la Dumnezeu, slăviților sihaștri ai Sihăstriei Putnei: Sila, Natane și Paisie.

Ispite de tot felul voi izgoniți de la noi, care astăzi cu dragoste, vă încununăm praznicul cu florile laudei, slăviţilor: Paisie, Sila şi Natane, şi vă rugăm ca de la obştea noastră îndepărtând necazul, şi mântuire să îi mijlociţi.

A Născătoarei de Dumnezeu.

Nădejde neclintită am câştigat, credincioşii, de-a pururi la tronul Tău pe Maica Ta, Unule-Născut şi Cuvântule, că în mitrasul ei curat ai binevoit a sălăşlui, pe aceasta arătând-o şí maică, şí fecioară, şi mai slăvită decât Îngerii.

Alt canon

Cântarea a IX-a

Irmos: Fecioară prea curată…

Neagonisitoarea voastră vieţuire de pe pământ, de Hristos iubitorilor, bunătăți veș-nice în ceruri v-a câştigat în schimb.

Ispitele răbdat-ați, dinspre toată partea, și v-ați făcut încercați, fericiților, cununile biruinței luând de la Dumnezeu. (Iac. 1,12)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Iertare de păcate cereți de la Domnul, Sfinților: Sila, Natan şi Paisie, celor care cu râvnă pomenirea v-o săvârșim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei de Dumnezeu.

Scăpare în primejdii și acoperitoare dreptcredincioșilor tu eşti de-a pururea, de Dumnezeu Născătoare și Maică a Domnului.

Catavasia

Exapostilaria. glas 3. Lumina cea din lumină.

Pe fericiții sihaștri: Natan, Sila şi Paisie, astăzi toţi credincioșii să-i lăudăm, ca solitori să ne fie către Dumnezeu Milostivul. *(de 2 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a prazniculuí*

La Laude

Stihirile pe 4, glasul al 8-lea:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, Cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, prea slăvită minune! ca niște crini prea frumoși în pustie au răsărit sihaștrii cei minunați: Sila, Natan și Paisie, înmiresmând cu miresmele duhovnicești ale Raiului toată Biserica; veniți, credincioșilor, să îi cinstim că de-a pururi rugători i-am dobândit la Hristos.

Sila cuvioase, pe treptele scării virtuții suind fericite, la căpătul doririlor ai ajuns, de Hristos iubitorule; Căruia roagă-te cu îndrăznirea ta pentru cei ce te cinstim și pomenirea ta prea cinstită săvârșim și îți sărutăm moaștele cu dragoste și cu evlavie.

Sfinte fericite Paisie, ca un prea bun te-ai înălţat în carul virtuților la lăcaşurile cerești, unde azi, odihnindu-te și bucurându-te, minunat culegi al ostenelilor rod îmbelșugat. Roagă-te pentru cei care au luat jugul lui Hristos, ca să păzească pururea făgăduința dintâi.

Via sufletească a fraților cu înțelepciune îngrijind, ca un Înger ți-ai săvârșit, fericite Natan, alergarea ta pe pământ; iar acum, fiind cu cei netrupești, pe Ziditorul a toate înduplecă-L, sfinte, să caute cu milă de-a pururea spre via Sa, pe Sila și Paisie luând împreună rugători.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Astăzi ne-au răsărit, ca niște luceferi ai Zilei celei neînserate și ca niște stele ale Soarelui celui mare, sihaștrii cei cu numărul Treimii numărați și întru o ceată dumnezeiește uniți: prea minunații Sila, Paisie și Natan; pe care lăudându-i, așa să zicem:
Bucurați-vă, dumnezeiești oglinzi ale harului, care cu dumnezeiască lumină străluciți pe cei ce vă laudă!
Bucurați-vă, flori prea înmiresmate ale Raiului, care în lume ați adus mireasma cea mai presus de lume!
Bucurați-vă, mlădițe minunate ale Viței celei cerești prea pline de strugurii virtuților, din care picură credincioșilor vinul cel dulce, de suflet veselitor!
Rugați-vă, dar, cu de-adinsul să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *a praznicului*

Doxologie mare și celelalte.

La dumnezeiasca Liturghie

Fericirile, pe 8, 4 ale praznicului, și 4 ale cuvioșilor, din cântarea a 6-a.

Prochimen, glasul al 7-lea: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioșilor Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie?

Apostolul (Efeseni 6, 10-18) Duminică în săptămâna a 27 după Pogorârea Sfântului Duh: Fraților, întăriți-vă în Domnul și întru puterea tăriei Lui ...

Aliluia, glasul al 2-lea.

Stih: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Stih: Că a ales Domnul Sionul și l-a ales spre locuință Luișsi.

Evanghelia Cuvioșilor (Luca 12, 32-40) Sâmbătă în săptămâna a 28 după Pogorârea Sfântului Duh: Zis-a Domnul: Nu te teme, turmă mică ...

Chinonicul: Bucurați-vă, drepților, întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă. Aliluia.

Acatistul Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

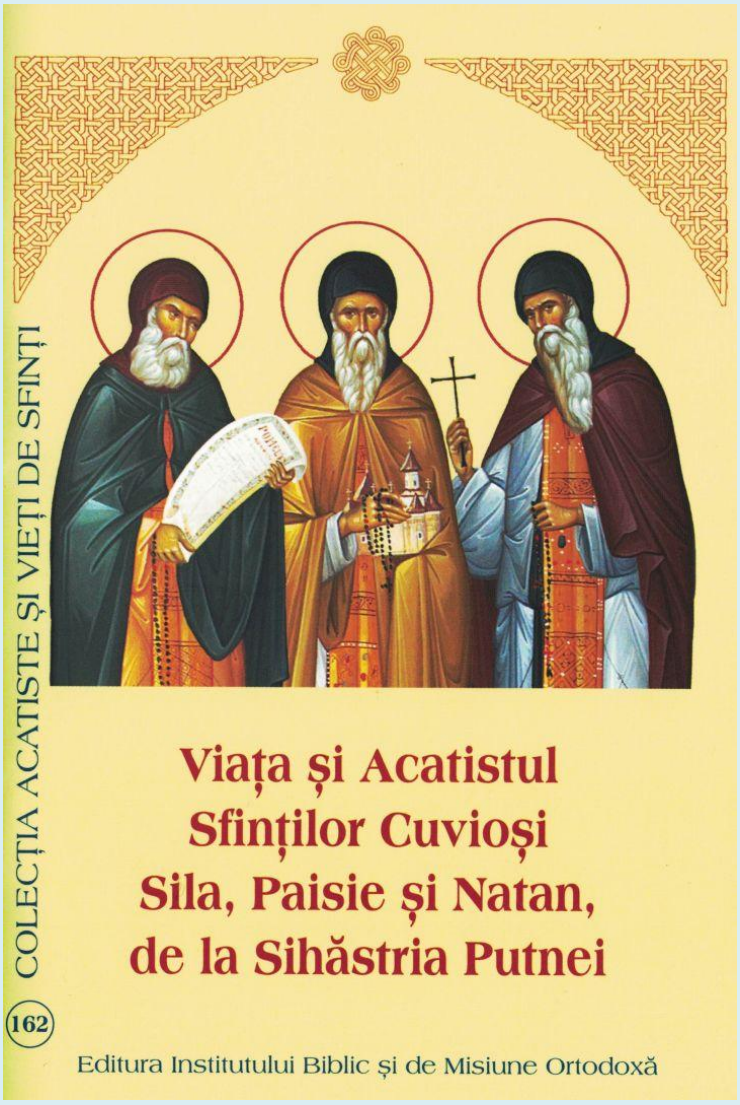

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfinților Cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei - 16 Mai - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=hr6P3jb__4k

&&&

Condacul 1

Prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţi: Sila, Paisie şi Natan care s-au nevoit duhovniceşte în Sihăstria Putnei şi ca nişte stele luminoase, au strălucit pe cerul Bisericii româneşti, cântări de laudă să le aducem cu dragoste, ca prin mijlocirile lor, de toate nevoile şi necazurile izbăvindu-ne, să le cântăm: ***Bucură-te, treime de cuvioși părinți!***

Icosul 1

Îngerul Sfatului celui Mare, Iisus Hristos Domnul, v-a chemat pe voi, fericiţilor părinţi Sila, Paisie şi Natan, încă din fragedă vârstă la viaţa îngerească. Iar voi, răspunzând chemării, v-aţi arătat prin har şi prin nevoinţă fii ai Tatălui ceresc, pentru aceea vă cântăm:
Bucuraţi-vă, aleşii Tatălui;
Bucuraţi-vă, următorii Fiului;
Bucuraţi-vă, ale Duhului lăcaşuri;
Bucuraţi-vă, ale Treimii sălaşuri;
Bucuraţi-vă, îngeri pământeşti;
Bucuraţi-vă, oameni cereşti;
Bucuraţi-vă, lumini duhovniceşti;
Bucuraţi-vă, făclii sobornicești;
Bucuraţi-vă, vlăstare ale Duhului;
Bucuraţi-vă, fii ai tunetului;
Bucuraţi-vă, flori din pustie;
Bucuraţi-vă, a monahilor bucurie;
Bucură-te, treime de cuvioși părinți!

Condacul al 2-lea

Iubind din pruncie curăţia, cuvioase părinte Sila, ai mers la stareţul Ghedeon din Schitul Orăşeni, precum cerbul însetat la izvoarele apelor, aşa cum zice psalmistul, şi te-ai supus ascultării, maica smereniei şi a întregii înţelepciuni, ca un viteaz ostaş al lui Hristos, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Înţelegerea cea cu anevoie de înţeles - taina mântuirii - vrând tânărul Sila să o înţeleagă prin trăire, a luat asupra sa crucea lepădării de sine şi L-a descoperit în inima sa pe Hristos Cel înviat, pentru care îl lăudăm:
Bucură-te, ales ca şi Ieremia, din Vechiul Legământ;
Bucură-te, viteaz ca şi David cel prea blând;
Bucură-te, nou Abel prin viaţă curată;
Bucură-te, nou Moise prin înţelegere dreaptă;
Bucură-te, a Moldovei odraslă frumoasă;
Bucură-te, a Bisericii stea luminoasă;
Bucură-te, iubitor al slujbelor dumnezeieşti;
Bucură-te, râvnitor al tainelor duhovniceşti;
Bucură-te, ascultător al dumnezeiescului cuvânt;
Bucură-te, împlinitor al acestuia cu mult avânt;
Bucură-te, dispreţuitor al gândurilor trupeşti;
Bucură-te, cinstitor al vieţuirii îngereşti;

Bucură-te, Sfinte părinte Sila, de trei ori fericite!

Condacul al 3-lea

Puterea Celui Preaînalt te-a umbrit, părinte Paisie, şi ţi-a sădit în suflet dumnezeiescul dor, de care aprins fiind şi cu lacrimi udând pământul inimii tale, ai secerat spicele sfintelor virtuţi, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având pe Cuvântul cel veşnic în inima sa cuviosul Paisie, după ce s-a ostenit în viaţa de obşte, tânjind după viaţa pustnicească, a alergat la stareţul Sila, care bucurându-se, a săltat duhovniceşte şi i-a binecuvântat dorirea, iar noi îi strigăm:
Bucură-te, mlădiţă duhovnicească;
Bucură-te, floare pustnicească;
Bucură-te, rod al ascultării;
Bucură-te, fiu al înfrânării;
Bucură-te, ucenic osârduitor;
Bucură-te, părinte primitor;
Bucură-te, cămară a fecioriei;
Bucură-te, vistierie a sărăciei;
Bucură-te, nou Iov întru răbdare;
Bucură-te, alt Avraam prin ascultare;
Bucură-te, cel ce peste tot, nume bun ai lăsat;
Bucură-te, cel ce de adierea Sfântului Duh eşti purtat;
Bucură-te, Sfinte prea cuvioase părinte Paisie!

Condacul al 4-lea

Viforul ce se ridicase împotriva fiilor Bisericii dreptslăvitoare, s-a abătut asupra Moldovei bine credinciosului voievod Ştefan şi a risipit multe biserici şi mănăstiri; dar, ajungând la schitul tău, Sfinte Natan, i-ai stat împotrivă ca un stâlp însufleţit şi străjer al predaniei Sfinţilor părinţi şi al limbii româneşti, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

A auzit Sfântul ierarh Iacob putneanul de virtuţile care îţi împodobeau sufletul şi de râvna pentru credinţa cea dreaptă şi văzând darul scrierii tale celei frumoase, te-a ales a-i fi părinte duhovnicesc şi îndeaproape lucrător împreună cu el, iar noi îţi cântăm aşa:
Bucură-te, al Ortodoxiei fierbinte apărător;
Bucură-te, cel ce ne eşti părinte rugător;
Bucură-te, îndemnătorul nostru prin aleasa-ţi nevoinţă;
Bucură-te, izbăvitorul nostru de crunta suferinţă;

Bucură-te, sfinţit mărturisitor;
Bucură-te, drept propovăduitor;
Bucură-te, cel ce ne scapi de asupritori;
Bucură-te, cel ce ne ferești de înșelători;
Bucură-te, cu Iacob putneanul împreună lucrător;
Bucură-te, al neamului românesc ocrotitor;
Bucură-te, cel ce multe cărţi te-ai ostenit a scrie;
Bucură-te, cel ce numele ctitorilor ai făcut peste veacuri să se ştie;
Bucură-te, Sfinte părinte Natan, mult nevoitorule!

Condacul al 5-lea

Pe Soarele cel în Trei Lumini, înţelegându-L treimea cuvioşilor părinţi că străluceşte cu putere în neînseratul nostru Răsărit, prin curăţia inimii L-au văzut şi s-au arătat martori ai Lui, cu adevărat, prin vieţuirea lor cea sfântă, strigând: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Văzând vrăjmaşii nevăzuţi, în Sfinţii cuvioşi: Sila, Paisie și Natan, harul Duhului Sfânt agonisit prin aspre osteneli și neîncetate rugăciuni, nerăbdând strălucirea sa, s-au pornit cu ură împotriva lor, cu multe uneltiri pricinuitoare de lipsuri, pentru care sfinţii aud acum de la noi acestea:
Bucuraţi-vă, icoane ale schimei îngereşti;
Bucuraţi-vă, crini ai vieţuirii călugăreşti;
Bucuraţi-vă, luceferi mult strălucitori;
Bucuraţi-vă, nori de lumină purtători;
Bucuraţi-vă, locuitori ai Ierusalimului ceresc;
Bucuraţi-vă, rugători pentru neamul românesc;
Bucuraţi-vă, fii luminaţi ai Bisericii Ortodoxe străbune;
Bucuraţi-vă, părinţi rugători ai celor ce vieţuiesc în lume;
Bucuraţi-vă, cei ce flămânzind, pe mulţi aţi săturat;
Bucuraţi-vă, cei ce însetând, pe mulţi aţi adăpat;
Bucuraţi-vă, cei ce sărăcind, pe mulţi aţi îmbogăţit;
Bucuraţi-vă, cei ce pătimind, pe mulţi aţi întărit;
Bucură-te, treime de cuvioși părinți!

Condacul al 6-lea

Vestitor şi purtător de Dumnezeu făcându-se cuviosul Sila, a alergat la Sihăstria Putnei şi mult s-a ostenit pentru acest sfânt lăcaş şi pentru lavra cea mare a Putnei, adunând milostenii de la bunii creştini şi de la domnitorii bine credincioşi, pentru toate cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Strălucind la plinirea vremii în Sihăstria Putnei prin harul stăreţiei, părinte Sila, ai izgonit din inimile tuturor celor ce alergau la tine întunericul înşelării; şi idolii patimilor, nerăbdând călăuzirea ta luminoasă, au căzut, iar fiii tăi duhovniceşti, care s-au izbăvit de ei, te cinsteau aşa:

Bucură-te, îndreptător al vieţuirii pustniceşti;
Bucură-te, izgonitor al nălucirilor diavoleşti;
Bucură-te, cel ce ai biruit rătăcirea;
Bucură-te, cel ce ai adus izbăvirea;
Bucură-te, cel ce ai înecat pe netrupescul Faraon;
Bucură-te, propovăduitor al Celui ce este Dumnezeu şi Om;
Bucură-te, stâlp luminos şi călăuzitor;
Bucură-te, comoară frumoasă a virtuţilor;
Bucură-te, dascăl al rugăciunii neîncetate;
Bucură-te, învăţător al vieţuirii neîntinate;
Bucură-te, când se cinstește astăzi al tău nume;
Bucură-te, cel ce prin minuni ajuți întreaga lume;
Bucură-te, Sfinte părinte Sila, de trei ori fericite!

Condacul al 7-lea

Vrând a te depărta şi mai mult de acest veac înşelător de acum, cuvioase Paisie, te-ai predat cu totul proniei celei dumnezeieşti şi lăsând egumenia Mănăstirii „Sfântul Ilie”, ai fost rânduit la Mănăstirea Râşca şi apoi ai ales, cu înţelepciune, a trăi în sihăstrie, pentru care cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Arătat-a Ziditorul făptură nouă pe Sfântul părinte Paisie, atunci când prin dumnezeiasca voie s-au aflat moaştele sale de minuni făcătoare şi de bună mireasmă izvorâtoare, împreună cu ale părinţilor săi duhovniceşti Sila şi Natan, printre ruinele vechii bisericii a Sihăstriei Putnei. Iar noi, bucurându-ne de această arătare, îl lăudăm strigându-i:

Bucură-te, luminător al celor ce se ostenesc;
Bucură-te, povăţuitor al celor ce se mântuiesc;
Bucură-te, surpare a vrăjmaşilor nevăzuţi;
Bucură-te, pierzare a războinicilor văzuţi;
Bucură-te, cel ce te-ai suit la cer prin fapte bune;
Bucură-te, cel ce ai urât împătimirea cea către lume;
Bucură-te, cel ce ai dispreţuit îndulcirile lumeşti;
Bucură-te, cel ce ai alungat puterile diavoleşti;
Bucură-te, cel ce pe satana l-ai biruit;

Bucură-te, cel ce pe Hristos L-ai prea slăvit;
Bucură-te, cel ce pe cinstitorii tăi îi păzești;
Bucură-te, cel ce izvor de bună mireasmă eşti;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Paisie!

Condacul al 8-lea

Văzând naşterea minunată a cuviosului Paisie în Betleemul cel ceresc, cuviosul Natan, simţindu-şi apropiatul sfârşit mai mult s-a înstrăinat de lumea aceasta, şi mintea cu totul în cer şi-a mutat prin neîncetată rugăciune, cântând, ca un adevărat fiu al Bunei-Vestiri, Celui în peşteră născut şi în iesle înfăşat: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu totul fiind între cei de jos, pe care îi păstorea, cuviosul Natan, de părinţii Sila şi Paisie şi de întreaga Biserică cerească nicicum nu era despărţit cu mintea şi cu duhul, că, urmând Cuvântului celui Necuprins, punea în inima sa suişuri dumnezeieşti şi împreună cu ei prea mărea pe Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, pentru care şi noi, îi aducem laude, zicând:
Bucură-te, trandafir neveştejit;
Bucură-te, crin prea sfinţit;
Bucură-te, cel ce te rogi pentru noi;
Bucură-te, cel ce ne izbăveşti din nevoi;
Bucură-te, cel ce ne dai vindecare;
Bucură-te, cel ce în ispite ne dai răbdare;
Bucură-te, cel ce ne mijloceşti cunună de viaţă;
Bucură-te, cel ce ne dăruieşti a harului dulceaţă;
Bucură-te, cu Natan, prorocul pocăinţei;
Bucură-te, cu Iacob putneanul, apărătorul credinţei;
Bucură-te, bună mireasmă a virtuţilor sfinte;
Bucură-te, iscusit meşteşugar de cuvinte;
Bucură-te, Sfinte părinte Natan, mult nevoitorule!

Condacul al 9-lea

Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al îndumnezeirii Sfinţilor părinţi: Sila, Paisie şi Natan căci, purtători de trup fiind, au vieţuit ca îngerii cei fără de trup şi trăind în lumea aceasta, s-au arătat mai presus de ea, învistierind în inima lor cea curată Focul cel mistuitor, pe Domnul cel neapropiat, căruia cu un glas I-au cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei mult-vorbitori şi necredincioşi ai acestui veac îi vedem tăcând ca nişte peşti fără de glas înaintea sfintelor voastre moaşte purtătoare de har şi frumos mirositoare; că nu se pricep să spună în ce chip deşi aţi murit, sunteţi vii între credincioşi şi între următorii nevoinţei voastre ca nişte adevăraţi părinţi. Iar noi, minunându-ne de o taină ca aceasta, cu evlavie vă cinstim:
Bucuraţi-vă, părinţi prea iubiţi;
Bucuraţi-vă, doctori iscusiţi;
Bucuraţi-vă, călăuze cereşti;
Bucuraţi-vă, albine duhovniceşti;
Bucuraţi-vă, harpe bine glăsuitoare;
Bucuraţi-vă, izvoare frumos curgătoare;
Bucuraţi-vă, cei ce talanţii încredinţaţi i-aţi înmulţit;
Bucuraţi-vă, cei ce slugi credincioase v-aţi dovedit;
Bucuraţi-vă, preoți cu numărul Treimii;
Bucuraţi-vă, fii ai Cincizecimii;
Bucuraţi-vă, cei ce uşile cerului ni le deschideţi;
Bucuraţi-vă, cei ce poarta largă pierzării ne-o închideţi;
Bucură-te, treime de cuvioși părinți!

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiască pe cei ce din dragoste pentru El au părăsit lumea, Mai-marele păstorilor, a aşezat în fruntea turmei celei duhovniceşti de la Sihăstria Putnei pe bunul păstor Sila, ca pe un luminător al asemănării cu Dumnezeu, care pe toţi îi îndemna să cânte: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Zid eşti, părinte Sila, prin rugăciunile tale către Hristos, celor ce trăiesc în curăţie şi tuturor celor ce aleargă la sfintele tale moaşte; că Mirele sufletelor noastre te-a arătat pe tine vas ales al darurilor Duhului Sfânt, iar pe noi ne-a învăţat să-ţi cântăm:
Bucură-te, alabastru cu mir ceresc;
Bucură-te, liman al celor ce se nevoiesc;
Bucură-te, toiag al nevăzătorilor;
Bucură-te, îndrumător al călătorilor;
Bucură-te, furnică mult nevoitoare;
Bucură-te, albină de nectar sfânt adunătoare;
Bucură-te, ctitor de lăcaşuri sfinte;
Bucură-te, cel îndumnezeit la minte;
Bucură-te, plugar duhovnicesc;
Bucură-te, sihastru dumnezeiesc;
Bucură-te, diamant al răbdării;

Bucură-te, icoană a înfrânării;
Bucură-te, Sfinte părinte Sila, de trei ori fericite!

Condacul al 11-lea

Ostaşule viteaz al Împăratului ceresc, Sfinte părinte Paisie, nu se pricepe mintea noastră a-ţi aduce laude pe măsura vredniciei tale; că se biruieşte şi mintea cea mai presus de lume a te lăuda pe tine şi pe cei împreună cu tine nevoitori; însă, ca un bun părinte, primeşte dragostea noastră cea duhovnicească şi pe cei buni, în bunătate îi păzeşte, iar pe cei răi, buni îi fă cu bunătatea Celui singur Bun şi de oameni Iubitor, căruia Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de Lumina cea din Lumină vedem pe cuviosul stareţ Paisie împotrivindu-se întunericului neştiinţei, uitării şi nepăsării duhovniceşti; şi, aprinzând în sine râvna cea dumnezeiască, pe toţi îi învaţă a trăi în chip cucernic şi bineplăcut Domnului, pentru care se cinsteşte cu acestea:
Bucură-te, învăţător al neîmprăştierii;
Bucură-te, cel ce ai primit darul înainte-vederii;
Bucură-te, cu Paisie egipteanul, sfântul tău ocrotitor;
Bucură-te, cu Paisie de la Neamţ, în acelaşi veac nevoitor;
Bucură-te, cu Sila şi Natan rugător pentru noi;
Bucură-te, cu Daniil Sihastru, mângâietor în nevoi;
Bucură-te, împreună cu ierarhul Leontie mijlocitor;
Bucură-te, împreună cu Ştefan cel mare mărturisitor;
Bucură-te, împreună cu toţi Sfinţii Moldovei luminător;
Bucură-te, împreună cu toţii Sfinţii României ocrotitor;
Bucură-te, cel ce asculți a noastră rugăciune;
Bucură-te, ce ce ne primești smerita închinăciune;
Bucură-te, Sfinte cuvioase părinte Paisie!

Condacul al 12-lea

Cu harul şi puterea mijlocirii tale, părinte Natan, ocroteşte Biserica noastră, poporul acesta şi toată suflarea dreptslăvitoare de toată reaua întâmplare, de rătăciri şi dezbinări, de ispitele ce vin de la trup, de la lume şi de la diavol, iar în ceasul din urmă ne fii aproape cu solirile tale, ca împreună cu tine să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Cântând arătarea ta în aceste vremuri din urmă, te fericim toţi, părinte Natan fericite, împreună cu toţi Sfinţii ştiuţi şi neştiuţi ce s-au nevoit şi au strălucit în părțile

Bucovinei, ca pe un puternic mijlocitor înaintea Sfintei Treimi şi ca pe un ocrotitor şi mângâietor al tuturor celor ce te fericesc aşa:
Bucură-te, cel ce în trezvie te-ai arătat ca un Heruvim;
Bucură-te, cel ce în rugăciune ai fost ca un Serafim;
Bucură-te, al iubirii lui Hristos purtător;
Bucură-te, al Bunei-Vestiri propovăduitor;
Bucură-te, iubitor al sărăciei;
Bucură-te, părinte al pustiei;
Bucură-te, cel ce flămânzind pe pământ, în cer te veseleşti;
Bucură-te, cel ce însetând puţin în lume, har din cer dăruieşti;
Bucură-te, cel ce pătimind, te-ai bucurat;
Bucură-te, cel ce în lipsuri fiind, ai răbdat;
Bucură-te, cel cu Sfinţii Sila şi Paisie împreună nevoitor;
Bucură-te, pentru fiii Bisericii Răsăritului mijlocitor;
Bucură-te, Sfinte părinte Natan, mult nevoitorule!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea lăudată treime de cuvioşi: Sila, Paisie şi Natan, cercetează-ne şi ne ascultă pe noi, primeşte această smerită rugăciune a noastră şi cere pentru noi Preasfintei Treimi ca viaţa noastră în pace şi în adevărată pocăinţă să o săvârşim, iar în veacul ce va să fie răspuns bun să aflăm la înfricoşătoarea judecată, ca, împreună cu voi să cântăm Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh: ***Aliluia!***

Apoi:
Icosul 1
Îngerul Sfatului celui Mare, Iisus Hristos Domnul, v-a chemat pe voi, fericiţilor părinţi Sila, Paisie şi Natan, încă din fragedă vârstă la viaţa îngerească. Iar voi, răspunzând chemării, v-aţi arătat prin har şi prin nevoinţă fii ai Tatălui ceresc, pentru aceea vă cântăm:
Bucuraţi-vă, aleşii Tatălui;
Bucuraţi-vă, următorii Fiului;
Bucuraţi-vă, ale Duhului lăcaşuri;
Bucuraţi-vă, ale Treimii sălaşuri;
Bucuraţi-vă, îngeri pământeşti;
Bucuraţi-vă, oameni cereşti;
Bucuraţi-vă, lumini duhovniceşti;
Bucuraţi-vă, făclii sobornicesti;
Bucuraţi-vă, vlăstare ale Duhului;
Bucuraţi-vă, fii ai tunetului;
Bucuraţi-vă, flori din pustie;

Bucuraţi-vă, a monahilor bucurie;
Bucură-te, treime de cuvioși părinţi!

Condacul 1

Prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţi: Sila, Paisie şi Natan, care s-au nevoit duhovniceşte în Sihăstria Putnei şi ca nişte stele luminoase, au strălucit pe cerul Bisericii româneşti, cântări de laudă să le aducem cu dragoste, ca, prin mijlocirile lor, de toate nevoile şi necazurile izbăvindu-ne, să le cântăm: ***Bucură-te, treime de cuvioși părinți!***

Rugăciune

Sfinţilor cuvioşi părinţi Sila, Paisie şi Natan, iubind pe Dumnezeu şi frumuseţea Casei Lui, în vieţuirea voastră mult v-aţi ostenit şi aţi strălucit cu virtuţile, iar talanţii cei daţi vouă de Părintele ceresc, de unde este toată darea cea bună, i-aţi înmulţit, prin osteneala mâinilor şi prin neîncetata rugăciune, în vremuri de linişte şi pace, ca şi în anii de lipsuri şi greutăţi ai stăpânirii străine.

De Dumnezeu purtătorilor părinţi, care ne-aţi lăsat sfintele voastre moaște ca mărturie a sfinţeniei, întăriţi-ne cu rugăciunile voastre ca să putem trece prin valul ispitelor de tot felul, să iubim credinţa cea dreaptă, limba strămoşească şi neamul.

Luminaţi-ne calea, ca să nu ne pierdem în învălmăşeala grijilor acestei lumi, ci prin mijlocirile voastre să ajungem şi noi la frumuseţea cea negrăită a Luminii celei ne-înserate şi la odihna şi bucuria veşnică a Împărăției Cerurilor, slăvind pe: Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin.

Imnografie

Troparul Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei: Mărturisitori ai dreptei credinţe şi apărători ai neamului românesc v-aţi arătat, Sfinţilor cuvioşi: Sila, Paisie şi Natan. Cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunea ostenindu-vă, cereştile daruri aţi luat. Rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu să se mântuiască sufletele noastre.

Condacul Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei: Pe cuvioşii părinţi ai Bucovinei, Sfinţii: Sila, Paisie şi Natan să-i lăudăm. Aceştia mult nevoitori fiind, înţelepţi îndrumători s-au arătat. Pentru aceasta cu evlavie cântăm: Bucuraţi-vă, cuvioşilor părinţi, rugători înaintea lui Dumnezeu pentru sufletele noastre.

Sfântul ierarh Iacob putneanul și Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan - Sfinte moaște

Moaștele sunt trupurile acelor oameni care au fost puse în pământ cu Cerul în ei.

În 15 iunie 2016, în prezența Înaltpreasfințitului arhiepiscop Pimen, conform binecuvântării și aprobării Sfântului Sinod, a fost desfăcută cripta Sfântului Iacob putneanul.

Părinții mănăstirii au aflat toate osemintele sfântului, care erau precum o pâine coaptă și rumenă - culoarea sfințeniei și a desăvârșirii întru Domnul.

Înmormântarea sa a fost una a smereniei: a fost așezat în mormânt îmbrăcat smerit, doar în veșmânt monahicesc de schimnic, cu o singură cruce, simplă, din argint. Cu adevărat, atunci când a părăsit demnitatea de mitropolit s-a și lepădat de toate cele trecătoare ale lumii.

Descoperirea sfintelor moaşte ale cuvioşilor Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei

După ce timp de peste două secole, viaţa de sihăstrie de aici s-a întrerupt, la 24 aprilie 1990, s-au început lucrări de refacere a schitului prin osteneala unor părinţi din Mănăstirea Putna, în frunte cu monahul Sebastian Şcheuleac († 2009), stareţ al Mănăstirii Putna fiind atunci prea cuviosul arhimandrit Iachint Unciuleac († 1998).

***

Între ruinele bisericii, mai precis în exteriorul ei, lângă naos şi pronas, au fost descoperite pietrele de mormânt ale stareţilor Sila şi Paisie, precum şi osemintele lor ca şi cele ale stareţului Natan, toate galbene şi frumoase.

Mai înainte de începerea reconstrucţiei schitului, un monah din Mănăstirea Putna, Natanael, retras aici pentru liniştire în prima săptămână a Postului mare a anului 1990, a văzut o lumină care a venit dinspre sud, de la fosta cişmea a stareţului Sila; ea s-a lăsat pe morminte, a înconjurat biserica şi s-a dus spre nord.

Astăzi, moaştele sfinţilor sunt aşezate spre închinare într-o raclă de lemn sculptat în pridvorul bisericii cu hramul Buna Vestire de la Sihăstria Putnei (refăcută între 1990-1996); deasupra raclei arde neîncetat o candelă, fiecare dintre cele trei sfinte moaşte având o mireasmă deosebită.

Multe persoane au adus mărturii că au primit mult ajutor închinându-se acestor moaşte şi rugându-se Sfinţilor Sila, Paisie şi Natan. Deşi în duminici şi în sărbători slujbele la Mănăstirea Sihăstria Putnei nu se mai ţin în biserica cu hramul Bunei Vestiri, ci în biserica nouă, mai încăpătoare, cu hramul Izvorul Tămăduirii, s-a creat deja un obicei ca, fie înainte, fie după slujba din biserica mare, credincioşii să meargă să se închine la moaştele cuvioşilor părinţi, aşezate în pronaosul bisericii vechi.

SF. CV. PAHOMIE RE.
SF. CV. PAISIE
SF. CV. SILA
SF. CV. NATAN
SF. CV. XENIA
© doxologia.ro

SF. CV. PAISIE
SF. CV. SILA
SF. CV. NATAN
SF. CV. XENIA

PAISIE
SF. CUV.
SILA
SF. CUV.
© doxologia.ro

SF. CV.
PAHOMIE
RE.
SF. CV.
PAISIE
SF. CV.
SILA
SF. CV.
NATAN
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

SF. CUV. IOAN SCARARUL
NATAN
© doxologia.ro

NATAN
© doxologia.ro

https://doxologia.ro/moaste-relicve-sfinte/moastele-sfintilor-cuviosi-sila-paisie-natan-de-la-sihastria-putnei-galerie

Cum au fost descoperite moaştele Sfinţilor putneni?

În 24 aprilie 1990, părinții Mănăstirii Putna au început refacerea schitului de la Sihăstria Putnei, după ce acesta fusese închis pentru mai bine de 200 de ani. În această zi au fost găsite sfintele moaște ale cuvioșilor Sila, Paisie și Natan.

Mănăstirea Putna; Foto: Ștefan Cojocariu

Racla cu Sfintele moaște ale Sfântului Iacon Putneanul; Foto: Ștefan Cojocariu

Mănăstirea Sihăstria Putnei

Mai întâi, a fost găsită piatra de mormânt a cuviosului Sila, în partea dreaptă a bisericii schitului, la exterior, având inscripția „Aici zac oasele ieroschimonahului Sila, care au răposat văleatul 1783, aprilie 23”. La o palmă sub pământ se aflau osemintele lui, galbene și frumoase.

Pe aceeași latură, lângă naos, a fost aflată piatra de mormânt a cuviosului Paisie, cu inscripția „Aici odihnesc oasele robului lui Dumnezeu Paisie ieroschimonahul, și au răposat la văleatul 17 […]”. Sub această lespede erau rămășițele sale pământești, tot galbene și frumoase, cu o putere harică deosebită. În interiorul bisericii s-au descoperit osemintele cuviosului Natan.

În 15 iunie 2016, în prezența Înaltpreasfințitului arhiepiscop Pimen, conform binecuvântării și aprobării Sfântului Sinod, a fost desfăcută cripta Sfântului Iacob Putneanul. Părinții mănăstirii au aflat toate osemintele sfântului, care erau precum o pâine coaptă și rumenă - culoarea sfințeniei și a desăvârșirii întru Domnul.

Înmormântarea sa a fost una a smereniei: a fost așezat în mormânt îmbrăcat smerit, doar în veșmânt monahicesc de schimnic, cu o singură cruce, simplă, din argint. Cu adevărat, atunci când a părăsit demnitatea de mitropolit s-a și lepădat de toate cele trecătoare ale lumii.

(Sursa: Mănăstirea Putna)

Ultimul parastas pentru Sfinţii putneni

Publicat de Gheorghe Anghel 13.05.2017

Preasfinţitul părinte Calinic Botoşăneanul, episcopul vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor, a oficiat în această seară ultimul parastas pentru mitropolitul Iacob putneanul şi cuvioşii Sila, Paisie şi Natan, înainte de proclamarea canonizării acestora. Slujba a avut loc în Paraclisul Sfinții apostoli Petru și Pavel al Mănăstirii Putna.

La slujba de pomenire au asistat mai mulţi ierarhi ai Bisericii noastre, dar şi numeroşi credincioşi.

Potrivit rânduielilor Bisericii Ortodoxe, înainte de proclamarea oficială a canonizării unui sfânt este săvârşită slujba ultimului parastas. După proclamarea canonizării, sfântul urmează să fie invocat în rugăciuni, ca mijlocitor înaintea Tronului Preasfintei Treimi.

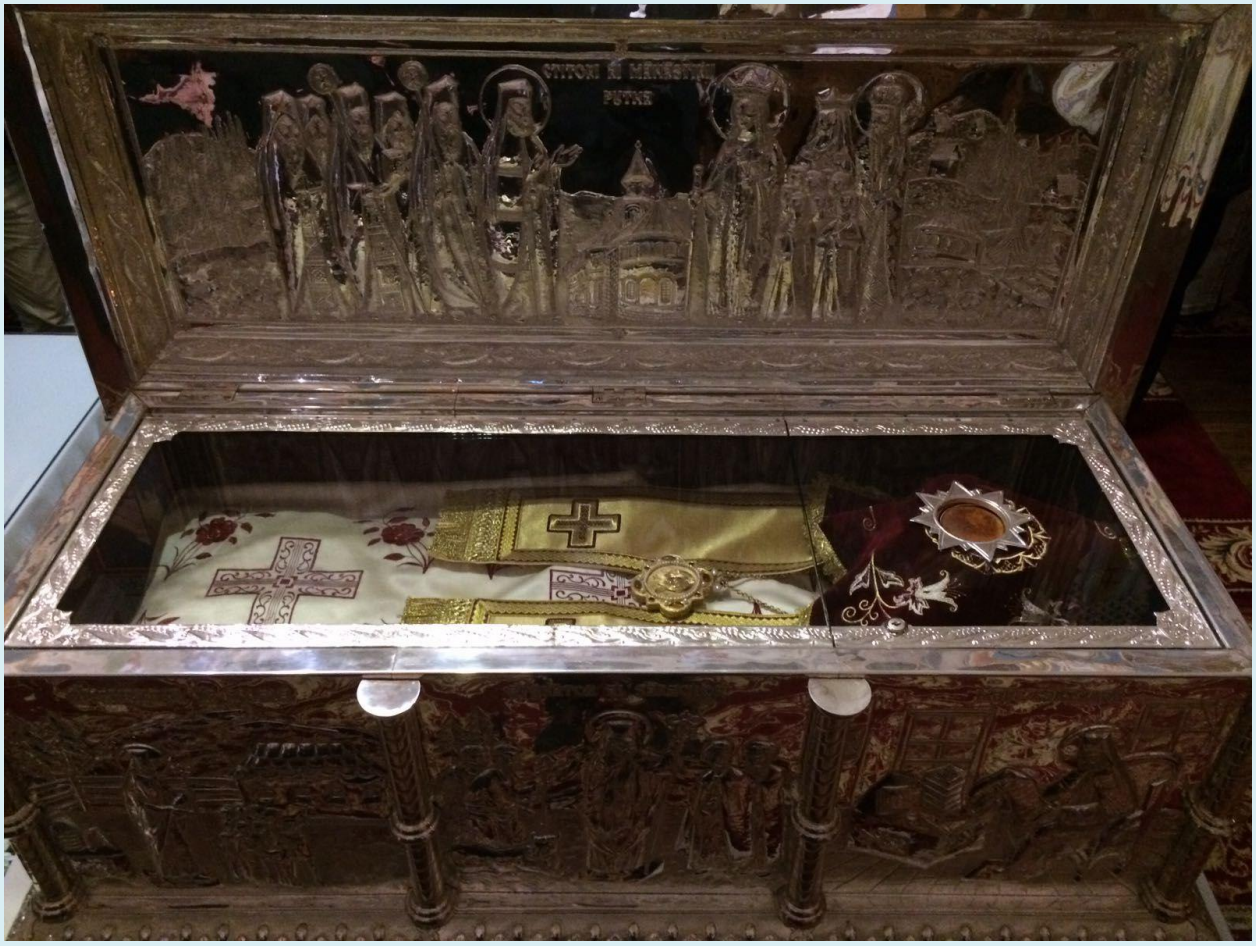

Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei - Sfinte moaște

Proclamarea solemnă a canonizării sfinților putneni: Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei, și Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan va avea loc la Mănăstirea Putna, duminică, 14 mai 2017. Evenimentul se va desfășura în prezența Preafericitului părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Sfinţii cuvioși Sila, Paisie și Natan - Sfinte moaște

Canonizarea Sfinţilor putneni

Canonizarea Sfinţilor putneni Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei şi a colaboratorilor săi, cuvioşii: Sila, Paisie şi Natan

În ședința din 6-7 iunie 2016, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât trecerea în rândul Sfinților a mitropolitului Iacob putneanul al Moldovei, cu

zi de prăznuire 15 mai, și a colaboratorilor săi: cuvioșii Sila, Paisie și Natan, cu zi de prăznuire 16 mai.

Sfântul Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei: ierarh, ctitor, pedagog, părinte duhovnicesc

Mitropolitul Iacob putneanul a fost un mitropolit sfânt al Moldovei, un ctitor al învățământului românesc și un ales părinte duhovnicesc, care a vegheat asupra vieții monahale de la Mănăstirea Putna și așezămintele ei, Sihăstria Putnei, Sihăstria Ursoaia și așezământul din jurul Bisericii Dragoș Vodă, numit „Mănăstirea veche", la mijlocul și în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Mitropolitul Iacob s-a născut la 20 ianuarie 1719 și, la numai 12 ani, în 1731, a intrat în viața monahală la Mănăstirea Putna.

⇒ *Acest tânăr cu înțelepciune de bătrân și viață aleasă a fost tuns în schima mică în 24 martie 1733 și apoi hirotonit diacon.*
⇒ *A fost hirotonit întru preot la numai 17 ani,*
⇒ *a fost ales egumen al Mănăstirii Putna la 25 de ani și*
⇒ *episcop de Rădăuți la 26 de ani.*
⇒ *După doar cinci ani, vrednicia și râvna sa au fost hotărâtoare pentru mutarea sa în scaunul de mitropolit al Moldovei de la Iași.*

Între 1750 și 1760, desfășoară o intensă activitate pastorală și socială, promovează cultura și tiparul românesc și veghează la traducerea de cărți folositoare de suflet. Reușește să deschidă o tipografie, unde în 10 ani a tipărit mai bine de 15 cărți de slujbă și de învățătură în limba română. Ele s-au folosit în bisericile și în mănăstirile din toate zonele locuite de români și au fost de un deosebit folos în apărarea identității ortodoxe a românilor din Transilvania.

În 1755 tipărește Bucvarul, primul Abecedar din Moldova, iar în 1759, la propunerea lui, se înființează în satul Putna prima școală elementară rurală din Moldova atestată documentar, școală care funcționează fără întrerupere până astăzi.

În perioada dificilă a domniilor fanariote, a intervenit împreună cu ceilalți ierarhi pentru eliminarea mai multor impozite foarte împovărătoare, în primul rând a văcăritului, legând cu blestem pe domnii țării să nu revină asupra acestora. Mitropolitul Iacob a intrat astfel în conflict direct cu unii conducători politici din acei ani, renunțând în cele din urmă la scaunul mitropolitan, în anul 1760, și s-a retras la Putna.

El a refăcut mănăstirea aproape în întregime, devenind al doilea mare ctitor al ei, după Sfântul Ștefan cel mare. În această lucrare a fost sprijinit de către monahii mănăstirii și de cei ai sihăstriilor. În general, în lucrarea sa pastorală și misionară, mitropolitul Iacob nu a fost singur. Doar sprijinindu-se unul pe altul, lucrându-și fiecare talantul dat de Dumnezeu, mitropolitul Iacob și monahii putneni, între care s-au remarcat arhimandritul Vartolomei Mazereanu și cuvioșii Sila și Natan, au reușit să scrie o pagină sfântă în istoria zbuciumatului secol al XVIII-lea din Moldova, fiind împreună-ctitori ai vieții monahale putnene.

Mitropolitul Iacob a ajutat, până la a fi considerat al doilea mare ctitor, și alte mănăstiri și biserici: Mănăstirea Doljești, biserica Sfântul Dumitru din Suceava, Catedrala episcopală din Suceava și Catedrala mitropolitană din Iași, Mănăstirea și spitalul Sfântul Spiridon din Iași. Prin sprijinul și sfatul pe care le-a acordat negustorilor români din Suceava, a ajutat să renască acest oraș în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Pe 11 mai 1778, a mers la Sihăstria Putnei și a primit tunderea în schima mare prin duhovnicul și colaboratorul său de decenii, cuviosul Natan, primind numele de Eftimie. Pe 15 mai 1778 a trecut cu pace la Hristos Domnul.

Mitropolitul Iacob și-a închinat întreaga viață slujirii Bisericii, luminării poporului prin Sfintele Taine, rugăciune, educație și catehеză, apărării celor nedreptățiți și promovării culturii și spiritului românesc. Multa lui osteneală și slujirea jertfelnică de păstor l-au adus cu sufletul curat în brațele lui Hristos.

A fost înmormântat în pridvorul mănăstirii Putna, cea pe care o numește „maica și moștenitoarea mea”.

Activitatea pastorală și misionară a Mitropolitului Iacob și a celor împreună-lucrători cu el, dintre care cuvioșii Sila, Paisie și Natan sunt cinstiți ca sfinți, reprezintă un model de comuniune și unitate între ierarhi și monahi, între clerici și laici, între instituții civile și instituții bisericești, între clerul de mir și clerul monahal, între laici și monahi. Sub ascultarea mitropolitului Iacob, colaboratori din toate cinurile bisericești și din toate straturile sociale au lucrat împreună spre binele comunității și spre mântuirea lor.

Prin darurile bogate cu care Dumnezeu l-a înzestrat și pe care el cu râvnă și fără de odihnă le-a pus în lucrare, mitropolitul Iacob a arătat în faptă unitatea și complementaritatea dintre cultură și cult, dintre preocuparea dreaptă pentru cele materiale și pentru cele spirituale, dintre viața implicată social și viața de rugăciune, dintre viața de obște și viața sihăstrească și binefacerile pe care conlucrarea acestora le aduce.

Sfântul cuvios Sila

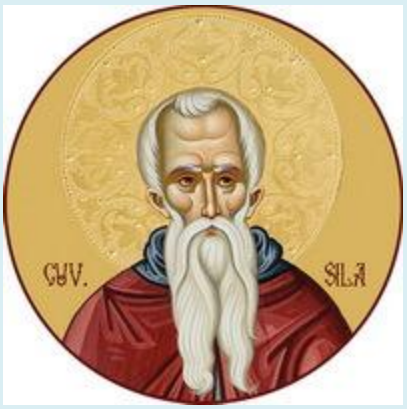

Cuviosul Sila s-a născut în jurul anului 1697 și a intrat din copilărie în mănăstire, la Schitul Orășeni din Botoșani.

După ce părintele duhovnicesc al acestui schit a murit, cândva în perioada 1710–1715, Cuviosul Sila a venit la Schitul Sihăstria Putnei. Aici este călugărit de către părintele duhovnicesc al Sihăstriei Putnei, Teodosie. După ce acesta trece la cele veșnice, noul părinte al schitului, starețul Dosoftei, rânduiește să fie hirotonit diacon și apoi preot și tuns în marea schimă.

În octombrie 1731, mitropolitul Antonie al Moldovei dă binecuvântare ca ieroschimonahul Sila să fie de ajutor bătrânului stareț Dosoftei.

Cuviosul Sila a fost dăruit de Dumnezeu cu darul propovăduirii, cuvântul său pătrunzând în inimile oamenilor și lucrând acolo iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

Starețul Dosoftei îl trimite la boierii din Moldova, pentru a obține obiecte necesare bunei rânduieli a slujbelor, iar mai târziu, mitropolitul Iacob îl va trimite în Țara Românească pentru a strânge fonduri pentru refacerea Mănăstirii Putna.

Cuviosul Sila va ajuta mănăstirea și în alte moduri, fiind socotit între ctitorii noi din veacul al XVIII-lea.

După mutarea la Domnul a starețului Dosoftei, în 1753, mitropolitul Iacob îl numește pe Cuviosul Sila stareț al schitului.

După ocuparea nordului Moldovei de către Imperiul Austriac în 1775, mănăstirea și sihăstria pierd legătura cu Moldova, inclusiv cu sprijinitorii din punct de vedere material, de dincolo de noua graniță. Începe o perioadă de mari lipsuri pentru Biserica din această regiune: doar trei mănăstiri rămân deschise, celelalte mănăstiri și toate schiturile, inclusiv Sihăstria Putnei, fiind închise.

În 23 aprilie 1783, cuviosul Sila și-a dat sufletul în mâinile Mântuitorului Hristos, după ce în ultimii ani ai vieții trăise durerea pricinuită de asuprirea monahismului.

Sfântul cuvios Paisie

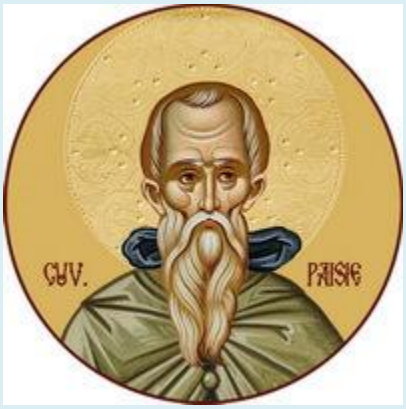

Despre viața cuviosului Paisie înainte de a fi vieţuitor al Sihăstriei Putnei ştim puține lucruri. Dintr-o mărturie a sa din 30 mai 1765, pe când era deja vieţuitor la sihăstrie, aflăm că Sfântul Paisie a fost egumen la Mănăstirea Sfântul Ilie în vremea domniei lui Constantin Cehan Racoviță (1749–1753; 1756–1757) și a fost mutat la Mănăstirea Râșca, după care a ajuns la Sihăstria Putnei.

Tradiția spune despre el că era ca un stâlp de foc, sprijinind pe toți cei din jur ca un povățuitor adevărat. De asemenea, se spune despre el că primise darul înainte-vederii.

A trecut la Domnul pe 16 decembrie 1784.

Sfântul cuvios Natan

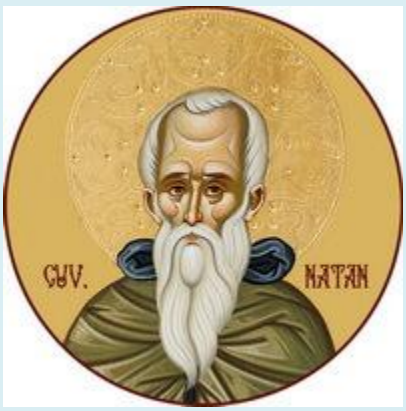

Cuviosul Natan s-a născut în zona Pașcanilor și a fost multă vreme vieţuitor la Mănăstirea Putna, fiind eclesiarhul mănăstirii și purtând numele de Nathanail.

Dornic de mai multă liniște, s-a retras la Sihăstria Putnei și a fost tuns în schima mare, cu numele de Natan.

În 10 martie 1781, cuviosul Sila, simțindu-și sfârșitul aproape, hotărăște să lase ca „stareț și părinte fraților” pe „cuviosul Nathan duhovnicul”.

Acesta a fost renumit ca un duhovnic iscusit, la el spovedindu-se și mitropolitul Iacob. Totodată, viețuitorii mănăstirii îl cinsteau ca pe cel care era păzitor și păstrător al bunelor rânduieli și al datinilor străbune. Înzestrat și cu darul caligrafierii, a scris numeroase lucrări.

Din cauza greutăților care au început odată cu ocupația austriecă, cuviosul Natan a trimis o serie de scrisori, în anii 1782–1783, pentru a cere sprijin material.

S-a mutat cu pace la cele veșnice în 26 decembrie 1784.

Sfintele moaște

În 24 aprilie 1990, părinții Mănăstirii Putna au început refacerea schitului de la Sihăstria Putnei, după ce acesta fusese închis pentru mai bine de 200 de ani. În această zi au fost găsite Sfintele moaște ale cuvioșilor Sila, Paisie și Natan.

- ✓ *Mai întâi a fost găsită piatra de mormânt a cuviosului Sila, în partea dreaptă a bisericii schitului, la exterior, având inscripția „Aici zac oasele ieroschimonahului Sila, care au răposat văleatul 1783, aprilie 23”. La o palmă de pământ se aflau osemintele lui, galbene și frumoase.*
- ✓ *Pe aceeași latură, lângă naos, a fost aflată piatra de mormânt a Cuviosului Paisie, cu inscripția „Aici odihnesc oasele robului lui Dumnezeu Paisie ieroschimonahul, și au răposat la văleatul 17 […]”. Sub această lespede erau rămășițele sale pământești, tot galbene și frumoase, cu o putere harică deosebită.*
- ✓ *În interiorul bisericii s-au descoperit osemintele Cuviosului Natan.*

În 15 iunie 2016, în prezența Înaltpreasfințitului arhiepiscop Pimen, conform binecuvântării și aprobării Sfântului Sinod, a fost desfăcută cripta Sfântului Iacob putneanul.

Părinții mănăstirii au aflat toate osemintele sfântului, care erau precum o pâine coaptă și rumenă - culoarea sfințeniei și a desăvârșirii întru Domnul.

Înmormântarea sa a fost una a smereniei: a fost așezat în mormânt îmbrăcat smerit, doar în veșmânt monahicesc de schimnic, cu o singură cruce, simplă, din argint. Cu adevărat, atunci când a părăsit demnitatea de mitropolit s-a și lepădat de toate cele trecătoare ale lumii.

Pentru ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi!

Protos. Dosoftei D.

PF Părinte Daniel - Sfinții canonizați astăzi au primit de la Dumnezeu apa cea vie și-au transformat-o în izvor de apă curgătoare către viața veșnică

Înaltpreasfinţiile voastre, preasfiinţiile voastre, prea cuvioşi şi prea cucernici Părinţi, prea cuvioase maici, stimate autorităţi centrale şi locale, iubiţi credincioşi şi credincioase,

Evanghelia de astăzi ne spune că Mântuitorul Iisus Hristos dăruieşte celor care-L primesc pe El şi cred în El apa cea vie. Şi spune El că această apă se face izvor de apă curgătoare spre viaţă veşnică în cei care o primesc. Deci Evanghelia, ne arată Iisus Hristos, este izvorul Harului dumnezeiesc. Prin El, harul Preasfintei Treimi s-a dăruit lumii. Legea s-a dat prin Moise, iar harul şi adevărul prin Mântuitorul Iisus Hristos.

În Evanghelia de astăzi ni se arată şi faptul că adevăraţii închinători ai Tatălui din Ceruri sunt închinători în Duh şi în Adevăr. Ce înseamnă asta? Înseamnă că aceia sunt adevăraţi închinători care se află în stare de rugăciune luminată de Duhul Sfânt şi mărturisesc adevărul dreptei credinţe. Deci adevăratul închinător, oriunde s-ar afla el, şi nu numai la Ierusalim, ci în orice loc din lume este adevărat închinător atunci când se află în stare de rugăciune luminată de Duhul Sfânt şi mărturiseşte adevărul dreptei credinţe. Adevărul că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu Celui Veşnic, care din iubire pentru oameni şi pentru mântuirea lor s-a făcut om şi care, prin Învierea Sa din morţi, ne-a deschis drumul spre viaţă veşnică.

Această expresie a Mântuitorului Iisus Hristos, că adevărații închinători se închină în duh și adevăr mai arată încă un înțeles duhovnicesc foarte profund. Și anume, adevărații închinători se închină Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Se închină în Duhul Sfânt și mărturisesc pe Hristos ca fiind Adevărul. Deci Duhul Sfânt este Cel care deschide făpturile spre Dumnezeu și în special pe om și rugăciunea de închinare spre Dumnezeu Tatăl se face în prezența Duhului Sfânt. De aceea, rugăciunile începătoare nu încep cu Tatăl nostru, ci cu Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, Care pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Ca să ne închinăm Tatălui în Duhul chemăm mai întâi pe Duhul Sfânt să se sălășluiască întru noi. Adevărul este Persoana Mântuitorului Iisus Hristos, nu este ceva, ci este Cineva, Persoana veșnică, Fiul lui Dumnezeu care, prin bunăvoința Tatălui și conlucrarea Duhului Sfânt, S-a făcut om. De aceea, El a spus Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, iar când Pilat a întrebat ce este adevărul El nu a răspuns, pentru că Adevărul era în fața lui, era Persoana Mântuitorului Iisus Hristos.

Deci adevărații închinători sunt cei care se închină Tatălui, în comuniunea Fiului și a Duhului Sfânt. De aceea, nu doar în Ierusalim, ci în toată lumea, în toate bisericile zidite spre slava Preasfintei Treimi se aduce închinare lui Dumnezeu Tatăl, singurul Dumnezeu adevărat, Făcătorul cerului și al pământului.

Sfinții pe care i-am proclamat astăzi, după canonizarea făcută de Sfântul Sinod, sunt cei care au primit de la Dumnezeu apa cea vie și-au transformat-o în izvor de apă curgătoare către viața veșnică. Au conlucrat cu Harul Duhului Sfânt, pe care l-au primit la Botez, iar cei care au fost hirotoniți au primit har în plus, pentru a păstori pe credincioși pe calea mântuirii. Acești Sfinți putneni, Iacob mitropolitul și cuvioșii: Sila, Paisie, Natan s-au închinat toată viața lor Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt în rugăciune, în nevoință și în postire, dar și în fapte bune. De aceea, acum vom spune câteva cuvinte despre viața lor.

Acești sfinți pe care astăzi i-am proclamat sunt Sfinții putneni, rugători smeriți și luptători curajoși pentru credință și neam.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în şedinţa sa de lucru din 6-7 iunie 2016,

- ✓ *a aprobat canonizarea ca sfânt a mitropolitului Iacob putneanul al Moldovei, ierarh cu viaţă curată şi sfântă, apărător al dreptei credinţe,*

evlavios şi înţelept, bun dascăl şi părinte duhovnicesc, mare ctitor şi păstor neobosit al obştii creştine, foarte atent la problemele sociale şi economice din timpul său.

- ✓ *În aceeaşi şedinţă de lucru a fost aprobată canonizarea ca sfinţi şi a trei dintre ucenicii mitropolitului Iacob putneanul al Moldovei, şi anume cuvioşii părinţi de la Mănăstirea Sihăstria Putnei: Sila, Paisie şi Natan, monahi nevoitori, statornici în dreapta credinţă şi în viaţa sihăstrească, fiind pilde de rugăciune fierbinte, de smerenie, de înfrânare, de milostivire şi de înțeleaptă povățuire duhovnicească.*

Mitropolitul Iacob putneanul s-a născut la data de 20 ianuarie 1719 într-o familie dreptcredincioasă din Bucovina. A fost crescut în duhul adevăratei evlavii, iar la vârsta de numai 12 ani a intrat în viaţa monahală. S-a format duhovniceşte în obştea Mănăstirii Putna și a Sihăstriei Putnei, fiind ucenic al mitropolitului Antonie al Moldovei (1730-1740). Pentru „înţelepciunea de bătrân” şi viaţa sa aleasă, a fost hirotonit preot la vârsta de 17 ani, apoi a fost ales egumen al Mănăstirii Putna la vârsta de 25 de ani. În anul 1745 a fost ales episcop de Rădăuţi, unde a tipărit un Liturghier slavo-român și a înființat o școală pentru învățarea limbilor slavonă, greacă și română. După doar cinci ani, în 1750, a fost ales în scaunul de mitropolit al Moldovei, la Iași.

Între 1750 şi 1760 a desfășurat, ca mitropolit, o intensă activitate pastorală şi socială, promovând tiparul românesc şi veghind la traducerea de cărți folositoare de suflet. A înființat o tipografie, unde în zece ani a tipărit 15 cărţi de slujbă şi învăţătură în limba română, de mare folos în bisericile şi mănăstirile din toate ținuturile locuite de români. Pentru românii din Transilvania, amenințați să renunțe la credința lor strămoșească, mitropolitul Moldovei a tipărit cărți spre apărarea dreptei credințe, a hirotonit preoți și a trimis antimise în parohiile din Maramureș și ținutul Clujului, unde nu era episcop.

Îndurerat pentru neştiinţa de carte a păstoriţii săi, deoarece, după cum spunea, „din creşterea copiilor, ca dintr-o rădăcină bună sau rea, toată viaţa curge”, a înființat şcoli și a tipărit cărţi de învăţătură și de slujbă, dând la lumină primul Abecedar românesc (Bucvar) din Moldova și a înființat, pentru copiii satului Putna, prima şcoală elementară rurală din Moldova. A dispus traducerea Vieţilor sfinţilor, reuşind traducerea primelor șase din cele 12 volume. Pe lângă purtarea de grijă față de Mănăstirea Putna şi aşezămintele ei, mitropolitul Iacob putneanul a ajutat şi alte mănăstiri şi biserici: Mănăstirea Dolješti, biserica Sfântul Dumitru din Suceava, Catedrala episcopală din Suceava şi Catedrala mitropolitană din Iaşi, Mănăstirea şi spitalul Sfântul Spiridon din Iaşi, precum și alte lăcaşuri sfinte.

În vremea domniilor fanariote, a intervenit, împreună cu ceilalţi ierarhi ai ţării, pentru eliminarea unor forme de asuprire socială (desființarea veciniei în 1749) și a unor biruri împovărătoare (desființarea vădrăritului în 1756), dar mai ales a văcăritului (în 1757), legând cu blestem pe domnii ţării să nu revină asupra acestora.

Ca un făcător de pace și ocrotitor al poporului, mitropolitul Iacob putneanul a cerut hanului tătarilor, în anul 1758, să înceteze prădarea Moldovei, iar în anul următor a potolit o răscoală a poporului, solicitând domnitorului să îndeplinească unele cerințe ale mulțimii, pentru pacificarea ţării. A mustrat adesea pe unii conducători nedrepți ai vremii sale, din pricina cărora, în cele din urmă, a hotărât să renunţe la scaunul mitropolitan, în anul 1760, refuzând să accepte impunerea din nou a dărilor împovărătoare pentru popor.

Locuind ultima parte a vieţii la Mănăstirea Putna, Sfântul Iacob putneanul a continuat actele de ctitorire începute în perioada cât a fost mitropolit în scaun, devenind astfel al doilea mare ctitor al Putnei, întărind-o duhovnicește și material. Astfel, mănăstirea a devenit unul dintre stâlpii Ortodoxiei românești în vremurile grele care aveau să vină odată cu ocuparea Bucovinei de către armatele Imperiului Habsburgic, în anul 1774 și recunoașterea acestei stări de fapt de către Imperiul Otoman și Imperiul Țarist în anul 1775.

Retragerea la Mănăstirea Putna i-a fost prilej mitropolitului Iacob putneanul de adâncire în rugăciunea curăţitoare și luminătoare de suflet. În acest sens, el spunea că ***„dumnezeiasca rugăciune, aducând lumina lui Hristos în sufletele noastre şi risipind dintru dânsul negura ce-l vatămă pe el, îl face mai apoi cu mult mai luminat decât soarele, căci aievea ştiut este că cel ce vorbeşte cu Dumnezeu este mai sus de moarte şi de stricăciune”.***

Simțindu-și sfârșitul aproape, după Sfintele Paşti din anul 1778, a mers la Schitul Sihăstria Putnei şi a primit tunderea în marea schimă prin mâna duhovnicului său, Sfântul cuvios Natan, luând numele de Eftimie. După patru zile, în 15 mai 1778, a trecut cu pace la Hristos Domnul. A fost înmormântat în pridvorul bisericii mari a Mănăstirii Putna, fiind nou ctitor al ei.

Purtându-şi cu hărnicie şi cu vrednicie crucea slujirii arhiereşti, iar cu blândeţe şi smerenie crucea de a fi prigonit pentru dreptate, jertfindu-se pe sine pentru poporul încredințat lui spre păstorire, Sfântul Iacob putneanul şi-a închinat întreaga viaţă slujirii Bisericii, luminării poporului, prin școală şi tipar, apărării celor nedreptăţiţi şi povățuirii sufletelor spre mântuire, rămânând în amintirea

poporului credincios drept „păstorul celor săraci şi smeriți, care a dus o viaţă de sfânt”.

Cuvioșii Sila, Paisie și Natan s-au nevoit în veacul al 18-lea în Schitul Sihăstria Putnei, loc de aspră nevoință sau asceză și de liniște în care se retrăgeau monahii iubitori de mai multă rugăciune și nevoință duhovnicească.

***

Cuviosul Sila s-a născut în anul 1697, în ținutul Botoșanilor, din părinți ortodocși, Ion și Ioana. A intrat ca frate începător la Schitul Orășeni (com. Cristești, jud. Botoșani), fiind foarte tânăr, de unde, în anul 1714, la vârsta de 17 ani, a mers la Schitul Sihăstria Putnei, unde a fost primit și apoi călugărit de starețul Teodosie. După trecerea acestuia la cele veșnice, starețul Dosoftei, noul părinte duhovnicesc al schitului, a rânduit să fie hirotonit diacon și preot, iar la scurt timp să fie tuns în schima mare.

Ca ucenic și ajutor al starețului Dosoftei, ieroschimonahul Sila a purtat grijă timp de peste 30 de ani de toate cele necesare obștii, ostenindu-se, în același timp, la slujbele bisericii și la împlinirea pravilei de chilie.

În toamna anului 1753, după ce a trecut la Domnul starețul Dosoftei, cuviosul Sila a fost numit stareț de către mitropolitul Iacob putneanul al Moldovei.

Ca părinte duhovnicesc al obștii, a înnoit viața duhovnicească a Schitului Sihăstria Putnei, iar ca bun chivernisitor, cu binecuvântarea mitropolitului Iacob putneanul, a zidit o biserică nouă de piatră, cu hramul Buna-Vestire, pe care a împodobit-o cu toate cele necesare, precum și o nouă trapeză și chilii.

Ajuns cunoscut duhovnic și povățuitor de suflete, cuviosul Sila a fost prețuit atât de credincioșii simpli, cât și de domnitorii Moldovei - Constantin Cehan Racoviță și Grigorie Calimachi - precum și de înalți dregători, arhierei şi egumeni, pe toți povățuindu-i cu înțelepciune pe calea mântuirii.

Sub îndrumarea Sfântului stareț Sila, monahii din Schitul Sihăstria Putnei se ocupau de caligrafierea manuscriselor ce cuprindeau Sfinte slujbe și importante scrieri ale Sfinților Părinți.

Cuviosul Sila și-a petrecut ultimii ani de viață în multe lipsuri și încercări, ca urmare a ocupării Bucovinei de către armatele Imperiului Habsburgic, în anul

1774, și a restricţiilor impuse de noua stăpânire. Schitul Sihăstria Putnei nu avea cele necesare hranei monahilor și era nevoit să împrumute bani și alimente.

Cunoscându-și apropiatul sfârșit pământesc, cuviosul Sila a pus stareţ al Schitului Sihăstriei Putnei pe cuviosul Natan (în 1781), apoi și-a cerut iertare de la toți.

La 23 aprilie 1783, după ce se nevoise aproape 70 de ani la Schitul Sihăstria Putnei, cuviosul ieroschimonah Sila și-a dat cu pace sufletul în mâinile Domnului, pe Care L-a iubit și slujit întreaga sa viață.

***

Cuviosul Paisie s-a născut în anul 1701 și a intrat de tânăr în viața monahală. Pentru vrednicia sa a fost hirotonit diacon, apoi preot, și a ajuns egumen la Mănăstirea Sfântul Ilie de lângă Suceava, de unde a trecut apoi la Mănăstirea Râșca. După o vreme a venit la Schitul Sihăstria Putnei, viețuind întru adâncă smerenie.

El nu a fost niciodată stareț al Schitului Sihăstria Putnei, dar era un rugător fierbinte, sprijinind în credința ortodoxă pe mulţi, mai ales în vremea stăpânirii străine.

De asemenea, el primise de la Dumnezeu darul înainte-vederii, care, adăugându-se altor virtuți ale sale, l-a făcut să fie cinstit de către toți ca un mare părinte duhovnicesc.

Împreună cu starețiii Sila și Natan, cuviosul Paisie a fost martor al greutăților din anii de stăpânire străină, dar s-a dovedit un nevoitor plin de râvnă.
A trecut cu pace la cele veșnice în data de 16 decembrie 1784.

***

Cuviosul Natan s-a născut în anul 1717, fiind originar din Pașcani. A fost mai întâi viețuitor și eclesiarh la Mănăstirea Putna, unde a fost hirotonit diacon, apoi preot. Dornic de mai multă rugăciune și liniște, s-a retras la Schitul Sihăstria Putnei, unde a primit schima mare cu numele Natan.

Cuviosul Natan a fost un duhovnic foarte înţelept, fiindu-i părinte duhovnicesc și marelui mitropolit Iacob putneanul.

Totodată, viețuitorii din sihăstrie, împreună-nevoitori cu el, dar și credincioșii închinători îl cinsteau ca pe un adevărat părinte și păstrător al bunelor rânduieli ortodoxe.
De asemenea, el a lucrat mult la caligrafierea de manuscrise și la alcătuirea pomelnicelor ctitoricești.

În anul 1781 a fost rânduit stareț al Schitului Sihăstria Putnei de către cuviosul Sila, înainte cu aproape doi ani de trecerea acestuia la cele veșnice.

Deși înaintat în vârstă, ieroschimonahul Natan a continuat cu multă râvnă și jertfelnicie lucrarea duhovnicească a înaintașului său, cuviosul Sila, călăuzind obștea încredințată lui spre păstorire timp de trei ani și jumătate, deși lipsurile și greutățile erau tot mai mari din pricina ocupației străine.

La capătul unei vieți închinate lui Dumnezeu, în sărăcie materială, dar curăție spirituală, după ce a purtat cu multă răbdare și necontenită rugăciune povara grea a bolilor, cuviosul ieroschimonah Natan s-a mutat la Domnul, a doua zi după sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Hristos, în data de 26 decembrie 1784.

La scurt timp după trecerea la cele veșnice a celor trei Sfinți cuvioși ieroschimonahi Sila, Paisie şi Natan, Schitul Sihăstria Putnei a rămas pustiu din pricina vitregiei vremurilor.

După mai bine de 200 de ani, la începutul Postului mare din anul 1990, un monah putnean, retras pe locul fostului Schit Sihăstria Putnei, a văzut o lumină cerească deasupra pronaosului vechii biserici ruinate, lumină care a înconjurat biserica, apoi s-a făcut nevăzută. La puțin timp după aceasta, în ziua de 24 aprilie 1990, când s-a început refacerea Schitului Sihăstria Putnei, în pronaosul vechii biserici au fost descoperite mormintele celor trei cuvioși: Sila, Paisie și Natan, în care se aflau osemintele lor, galbene ca ceara și răspândind bună-mireasmă. În anii următori s-au săvârşit numeroase vindecări minunate la racla cu moaștele Cuvioșilor.

Așadar, astăzi, cinstim în mod solemn pe Sfântul Ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei, împreună cu ucenicii săi, cuvioșii: Sila, Paisie și Natan.

Pomenirea Sfântului Iacob putneanul se va săvârşi în fiecare an, în ziua de 15 mai, data când a trecut la cele veșnice, iar pomenirea cuvioșilor Sila, Paisie și Natan, ucenicii săi, se săvârşeşte în ziua următoare, 16 mai, pentru a fi cinstiți îndată după părintele lor duhovnicesc.

Cei patru sfinţi putneni, a căror canonizare a fost proclamată solemn în această zi binecuvântată de Dumnezeu, 14 mai 2017, se adaugă celor peste o sută de sfinţi străromâni şi români din calendarul Bisericii Ortodoxe Române, astfel încât nu există nici o lună în calendarul Bisericii noastre în care să nu fie pomenit cel puţin un sfânt român. Prin numeroşii Sfinţi români, canonizaţi în diferite etape (1950-1955, 1992, 2005, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 şi 2016), poporul român înţelege şi se bucură că are mulţi mijlocitori sau rugători pentru el în faţa Preasfintei Treimi, care-l ajută să-şi păstreze credinţa creştină ortodoxă, ca fiind temelia mântuirii sale, să o transmită generațiilor tinere, să cultive sfinţenia vieţii şi faptele iubirii milostive. De aceea, ca români, trebuie să mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru darurile Duhului Sfânt revărsate în Sfinții din poporul român, daruri pe care, însă, ei le-au cultivat prin credință, nevoință şi suferinţă, prin rugăciune și fapte ale iubirii smerite şi milostive.

Sfinţii rugători din ceruri, din toate timpurile şi locurile, dar mai ales sfinţii din neamul nostru, ne-au ajutat să trecem prin marea şi dureroasa încercare de fidelitate sau credincioşie faţă de Hristos, şi anume prigoana regimului comunist. Însă, după multe suferinţe şi umiliri, cu ajutorul Preasfintei Treimi, al Maicii Domnului şi al tuturor sfinţilor, majoritatea poporului român a rămas credincioasă lui Hristos.

Când, în anul 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la iniţiativa, cu stăruinţa şi înțelepciunea vrednicului de pomenire Patriarh Justinian Marina, a canonizat mai mulţi sfinţi (proclamaţi solemn în 1955), atunci, de fapt, se pregătea tainic poporul român pentru o luptă duhovnicească dureroasă, lupta din anii grei ai persecuţiei comuniste împotriva credinţei în Dumnezeu. În acele vremuri ostile Bisericii şi religiei în general foarte mulţi ortodocşi români au mărturisit credința lor în Hristos Cel răstignit şi înviat cu preţul pierderii libertăţii, sau chiar a vieţii lor. Din acest motiv, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2017 ca fiind și Anul comemorativ Justinian Patriarhul şi al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română. În rândurile acestor mărturisitori şi apărători ai credinţei din timpul regimului comunist, alături de Patriarhul Justinian, se aflau numeroşi ierarhi, profesori de teologie, studenți, monahi, intelectuali creștini, dar mai ales cei peste 1.800 de preoți ortodocşi români care au fost arestați și anchetați, judecaţi formal şi aruncaţi în închisori, trimişi să lucreze la canalul Dunăre - Marea Neagră, unde mulţi dintre ei au pătimit mult şi au murit în condiţii de mare suferinţă. Mulţimea mărturisitorilor şi a martirilor credinţei din timpul regimului comunist ne îndeamnă mereu să nu uităm cât de mare a fost suferinţa lor pentru a păstra dreapta credinţă vie şi demnitatea poporului român creştin, în vreme de teroare şi prigoană.

După anul 1990, vrednicul de pomenire Patriarhul Teoctist, ucenic al Patriarhului Justinian, s-a gândit că avem nevoie în continuare să pomenim pe cei care sunt cinstiţi de Dumnezeu cu darul sfinţeniei mântuitoare şi luminătoare. Astfel, în anul 1992 au fost trecuţi în calendarul Bisericii Ortodoxe Române mai mulţi sfinţi din toată ţara, dar mai ales de aici, din Moldova, ca de pildă:

- *Sfântul cuvios Paisie de la Neamţ,*
- *Sfântul cuvios Ioan de la Neamţ - Hozevitul,*
- *Sfânta Teodora de la Sihla,*
- *Sfântul voievod Ştefan cel mare,*
- *Sfântul ierarh Leontie de la Rădăuţi şi*
- *Sfântul cuvios Daniil Sihastru, duhovnicul marelui voievod Ştefan cel mare.*

Au urmat apoi alte canonizări de Sfinţi români, încât, în Mitropolia Moldovei şi Bucovinei avem ca sfinţi noi trecuţi în calendar, din anul 1992 până în prezent, 22 de sfinţi, dintre care 18 canonizaţi înainte de anul 2016, la care se adaugă acum cei patru sfinţi putneni canonizaţi în 6-7 iunie 2016 şi proclamaţi azi, 14 mai 2017, la Sfânta Mănăstire Putna.

Însă această canonizare de noi sfinţi în aceste vremuri nu este întâmplătoare, deoarece există în timpul de faţă noi încercări privind păstrarea credinţei ortodoxe şi a unităţii Bisericii. Mai precis, astăzi avem mare nevoie de rugăciunile sfinţilor, deoarece ne aflăm într-un război spiritual nevăzut care se numeşte secularizare, adică organizarea vieţii omului şi a societăţii ca şi când Dumnezeu nu ar exista. Timpul acesta de secularizare ca sărăcire şi uscăciune sufletească sau lipsă de iubire smerită şi milostivă ne determină să cerem ajutorul mai multor sfinţi rugători pentru noi. De ce? Pentru că lupta cu duhurile rele care caută să-l îndepărteze pe om de Hristos nu se poate duce numai prin voinţă individuală sau printr-o încredere exclusivă a omului în propriile forţe, ci totdeauna biruinţa duhovnicească se dobândeşte în primul rând cu ajutorul Duhului Sfânt şi al sfinţilor lui Dumnezeu, învăţători şi rugători pentru noi.

Ca iubirea noastră să se încălzească şi să sporească, avem nevoie şi de rugăciunea altora pentru noi şi mai ales de rugăciunile sfinţilor. Uneori ne rugăm mai mult, alteori mai puţin, uneori ne rugăm mai atent, alteori ne rugăm mai superficial. De aceea, Sfântul Marcu Ascetul ne învaţă aşa: „Când îţi aduci aminte de Dumnezeu, înmulţeşte rugăciunea, ca, atunci când Îl vei uita, Domnul să-Şi aducă aminte de tine”. Deci, iată, de ce avem nevoie de mulţi rugători, mai ales în vreme de slăbire a credinţei!

Să-i rugăm pe sfinţii putneni, pe toţi sfinţii neamului românesc şi pe toţi sfinţii Bisericii Ortodoxe Universale să lumineze, să încălzească şi să întărească sufletul nostru cu rugăciunile lor, pentru a merge pe calea mântuirii, care este unirea omului cu Dumnezeu, Izvorul vieţii şi al fericirii veşnice!

Mulţumim distinşilor ierarhi care au răspuns invitaţiei Înaltpreasfinţitului Părinte arhiepiscop Pimen al Sucevei şi Rădăuţilor de a fi prezenţi astăzi aici, la Mănăstirea Putna, la proclamarea ca sfânt a unui mare ierarh, mitropolitul Iacob putneanul al Moldovei şi a celor trei ucenici ai săi, Cuvioşii: Sila, Paisie şi Natan.

Mulţumim cuvioşilor părinţi şi cuvioaselor maici de la mănăstiri care astăzi au venit aici, ca să arate bucuria lor pentru canonizarea şi proclamarea celor patru sfinţi putneni.

Mulţumim preoţilor de la parohii prezenţi aici, dar şi celor care, în iubire faţă de Hristos şi în ascultare faţă de Biserică, păstoresc pe credincioşi pe calea mântuirii.

Mulţumim Părintelui Stareţ Melchisedec al Mănăstirii Putna, Părintelui Stareţ Nectarie al Mănăstirii Sihăstria Putnei şi tuturor părinţilor de la aceste două sfinte mănăstiri, dar şi tuturor sponsorilor şi donatorilor care au contribuit la organizarea acestui mare eveniment al proclamării canonizării celor patru Sfinţi putneni. Mulţumim autorităţilor prezente şi dumneavoastră tuturor, iubiţi credincioşi şi credincioase, care v-aţi rugat astăzi împreună cu noi.

Cu mulţumire sfântă, să ne bucurăm pururea de binecuvântarea lui Dumnezeu şi de rugăciunile sfinţilor, spre slava Preasfintei Treimi şi binele Bisericii lui Hristos. Amin!

† Daniel
patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sfântului ierarh Iacob, putneanul

Tomos sinodal al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru proclamarea canonizării Sfântului ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei.

Tomosul a fost aprobat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința de lucru din 6-7 iunie 2016. Documentul a fost citit de Preasfinţitul Părinte Corneliu, episcopul Huşilor, la finalul Sfintei Liturghii oficiată la Mănăstirea Putna, 14 mai 2017:

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Preaiubitului cler, cinului monahal şi dreptcredincioşilor creştini din Patriarhia Română,

Har, pace și bucurie de la Dumnezeu, iar de la Noi, arhiereşti binecuvântări!

Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care prin Duhul Său cel veșnic ne-a chemat cu chemare sfântă în Biserica Sa cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, având arvună plină de nădejde pentru sălășluirea prin credință în Împărăția iubirii Sale celei veșnice. Pentru această lucrare de sfințire a omului, Dumnezeu a rânduit în Biserică, „întâi apostoli, al doilea proroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor”, după cuvântul apostolului neamurilor (1 Corinteni 12, 28), pentru ca întru toate să domnească rânduiala Duhului spre zidirea Trupului lui Hristos care este Unul, iar membrele Lui cu lucrare fiecare în parte. Astfel, trimițând pe Duhul Sfânt asupra Sfinților ucenici și apostoli le-a poruncit să-I fie „martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginea pământului” (Faptele Apostolilor 1, 8), iar ei împlinind aceasta au rânduit episcopi și preoți prin cetăți spre slujirea Cuvântului, spre săvârșirea Tainelor Bisericii și spre păstorirea credincioșilor pe calea mântuirii.

Printre aceşti aleşi ai lui Dumnezeu trimiși la lucrarea de păstorire a Bisericii lui Dumnezeu este așezat și ierarhul bineplăcut Domnului, Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei. Acest iubitor de Hristos-Dumnezeu, nevoitor în slăvita Mănăstire a Putnei, ctitoria Sfântului voievod Ștefan cel mare al Moldovei, s-a remarcat prin evlavie și înțelepciune, bun dascăl și părinte duhovnicesc, mare ctitor și păstor neobosit al obștii creștine, foarte atent la problemele sociale și economice ale țării. El a rămas în conștiința urmașilor ca un îndrumător spiritual, cultural și social al credincioşilor încredințați lui spre păstorire. De aceea, atât obștea Sfintei Mănăstiri Putna, care îi păstrează memoria ca fiind un al doilea ctitor al acesteia, precum și ierarhii, preoții și credincioșii îl cinstesc întrucât este desăvârșit în credință statornică, dragoste jertfelnică și înțeleaptă povățuire duhovnicească.

Smerenia noastră, la propunerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, împreună cu toţi ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, privind la vieţuirea plăcută lui Dumnezeu a acestui Sfânt mitropolit care a sfinţit şi luminat pământul binecuvântat al Moldovei, luând aminte la credința lui tare și nestrămutată, la dragostea față de poporul încredințat lui spre păstorire şi căutând folosul duhovnicesc al poporului dreptmăritor ce poartă numele lui Hristos, urmând Tradiţiei Sfinte a Bisericii Ortodoxe şi chemând în ajutor Harul Preasfintei, celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, hotărâm ca, de acum înainte şi până în veac, Părintele nostru Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei, să se numere cu sfinții și să se cinstească după pravilă în rândul sfinților ierarhi din întreaga Biserică Ortodoxă Română cu numele de Sfântul ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei. Pentru pomenirea sa statornicim ziua de 15 mai

a fiecărui an, urmând ca aceasta să fie înscrisă în Sinaxar, în cărțile de cult, precum și în calendarul Bisericii Ortodoxe Române.

De asemenea, rânduim să se tipărească slujba și viața Sfântului ierarh Iacob putneanul, să i se zugrăvească icoana, care să fie primită cu toată evlavia de dreptcredincioșii creștini, iar chipul său să fie zugrăvit la loc potrivit, alături de ceilalți Sfinți ierarhi de neam român, în bisericile care se vor ridica din temelie sau se vor zugrăvi de acum înainte.

Și, pentru ca evlavia dreptmăritorilor creștini să sporească prin cinstirea și chemarea în rugăciune a Sfântului ierarh Iacob putneanul, mai rânduim ca el să fie și ocrotitor al unor biserici noi sau reînnoite.

Pentru deplina statornicire a celor pe care le-am hotărât în chip sinodal şi canonic, am întocmit și întărim cu semnăturile noastre acest Tomos Sinodal de proclamare a canonizării Sfântului ierarh Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei, pe care îl aducem la cunoştinţa precucernicului cler, a prea cuviosului cin monahal și dreptcredincioșilor creștini din Patriarhia Română.

Acest Tomos Sinodal de canonizare se proclamă astăzi, 14 mai din anul mântuirii 2017, la Sfânta Mănăstire Putna.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi! (2 Corinteni 13, 13).

Preşedintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

† D a n i e l

Arhiepiscopul Bucureştilor,
Mitropolitul Munteniei şi Dobrogei, Locţiitorul tronului Cezareei Capadociei şi Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

† Teofan

Arhiepiscopul Iaşilor şi
Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

† Laurenţiu

Arhiepiscopul Sibiului
şi Mitropolitul Ardealului

† Andrei

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi
Clujului şi Mitropolitul Clujului,

† Irineu

Arhiepiscopul Craiovei

Maramureşului şi Sălajului

† Ioan

Arhiepiscopul Timişoarei

şi Mitropolitul Banatului

† Iosif

Arhiepiscopul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Mitropolitul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Meridionale

† Nicolae

Arhiepiscopul Ortodox Român al Statelor Unite ale Americii şi Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi

† Teodosie

Arhiepiscopul Tomisului

† Irineu

Arhiepiscopul Alba Iuliei

† Ioachim

Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului

† Ciprian

Arhiepiscopul Buzăului şi Vrancei

† Corneliu

Episcopul Huşilor

şi Mitropolitul Olteniei

† Petru

Arhiepiscopul Chişinăului,

Mitropolitul Basarabiei şi Exarhul Plaiurilor

† Serafim

Arhiepiscopul Ortodox Român al Germaniei, Austriei şi Luxemburgului şi Mitropolitul Ortodox Român al Germaniei, Europei Centrale şi de Nord

† Nifon

Mitropolit onorific,

Arhiepiscopul Târgovişte şi Exarh Patriarhal

† Pimen

Arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuţilor

† Varsanufie

Arhiepiscopul Râmnicului

† Calinic

Arhiepiscopul Argeşului şi Muscelului

† Casian

Arhiepiscopul Dunării de Jos

† Timotei

Arhiepiscopul Aradului

† Lucian

Episcopul Caransebeşului

† **Sofronie**

Episcopul Ortodox Român al Oradiei

† **Nicodim**

Episcopul Severinului şi Strehaiei
† **Andrei**

Episcopul Covasnei şi Harghitei
† **Ambrozie**

Episcopul Giurgiului
† **Visarion**

Episcopul Tulcii

† **Gurie**

Episcopul Devei şi Hunedoarei

† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român din Ungaria
† **Timotei**

Episcopul Ortodox Român al Spaniei şi Portugaliei
† **Mihail**

Episcopul Ortodox Român al Australiei şi Noii Zeelande
† **Varlaam Ploieşteanul**

Episcop-vicar patriarhal
† **Timotei Prahoveanul**

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Bucureştilor*
† **Ilarion Făgărăşanul**

† **Iustin**

Episcopul Ortodox Român al Maramureşului şi Sătmarului
† **Vincenţiu**

Episcopul Sloboziei şi Călăraşilor
† **Galaction**

Episcopul Alexandriei şi Teleormanului
† **Sebastian**

Episcopul Slatinei şi Romanaţilor
† **Petroniu**

Episcopul Sălajului
† **Daniil**

Episcop-locţiitor (administrator)

al *Episcopiei Daciei Felix* (Serbia)
† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român al Italiei
† **Macarie**

Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord

† **Ioan Casian**

Episcopul Ortodox Român al Canadei

† **Ieronim Sinaitul**

Episcop-vicar patriarhal

† **Calinic Botoşăneanul**

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Iaşilor*

† **Vasile Someşeanul**

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Sibiului*
† Paisie Lugojeanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Timişoarei*
† Marc Nemţeanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale*
† Emilian Lovişteanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Râmnicului*

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului şi Clujului*
† Antonie de Orhei

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Chişinăului*
† Sofian Braşoveanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei şi Luxemburgului*
† Ignatie Mureşeanul

Arhiereu-vicar al *Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei şi Portugaliei*

TOMOS SINODAL
AL BISERICII ORTODOXE AUTOCEFALE ROMÂNE
PENTRU PROCLAMAREA CANONIZĂRII
SFÂNTULUI IERARH IACOB PUTNEANUL, MITROPOLITUL MOLDOVEI
SFÂNTUL SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
PREACUVIOSULUI CLER, CINULUI MONAHAL SI DREPTCREDINCIOSILOR CRESTINI DIN PARIAHIA ROMÂNĂ HAR, PACE SI
BUCURIE DE LA DUMNEZEU, IAR DE LA NOI, MIHIERESTI BINECUVÂNTARI!
NOTARIU
TOMOS SINODAL DE PROCLAMARE A CANONIZARII SFÂNTULUI IERARH IACOB PUTNEANUL, MITROPOLITUL MOLDOVEI
PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
+DANIEL
+TEOFAN
+LAURENTIU
+ANDREI
+IRINEU
+IOAN
+PETRU
+IOSIF
+SERAFIM
+NICOLAE
+NIFON
+TEODOSIE
+PIMEN
+IRINEU
+VARSANUFIE
+IOACHIM
+CALINIC
+CIPRIAN
+CASIAN
+TIMOTEI
+CORNELIU
+LUCIAN
+SOFRONIE
+IUSTIN
+NICONIM
+VINCENTIU
+ANDREI
+GALACTION
+AMBROZIE
+SEBASTIAN
+VISARION
+PETRONIU
+GURIE
+DANIIL
+SILUAN
+SILUAN
+TIMOTEI
+MACARIE
+MIHAIL
+IOAN CASIAN
+VARLAAM PLOIESTEANUL
+IERONIM SINAITUL
+TIMOTEI PRAHOVEANUL
+CALINIC BOTOSANEANUL
+ILARION FAGARASANUL
+VASILE SOWESEANUL
+PAISIE LUGOVEANUL
+ANTONIE DE ORHEI
+MARC MEHEDINTEANUL
+SOFIAN GRASOVEANUL
+EMILIAN LOVISTEANUL
+IGNATIE MUKESEANUL

Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sfinţilor cuvioşi: Sila, Paisie şi Natan

Tomos sinodal al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru proclamarea canonizării Sfinţilor cuvioşi Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei.

Tomosul a fost aprobat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința de lucru din 6-7 iunie 2016. Preasfinţitul Părinte Iustin, episcopul Maramureşului şi Sătmarului, a dat citire documentului la finalul Sfintei Liturghii oficiată de Patriarhul României la Mănăstirea Putna, 14 mai 2017:

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Prea iubitului cler, cinului monahal şi dreptcredincioşilor creştini din cuprinsul Patriarhiei Române,

Har, pace și bucurie de la Dumnezeu, iar de la noi, arhiereşti binecuvântări!

Binecuvântat şi vrednic de toată lauda este a cinsti pomenirea celor ce s-au săvârşit întru sfinţenie, care au primit de la Dumnezeu îndrăznire datorită vieţii lor plină de evlavie şi de fapte bune. Preasfânta Treime a rânduit din veşnicie ca pe aceştia să-i învrednicească de asemănarea cu Dumnezeu, împărtăşindu-i de lumina harului Duhului Sfânt şi aşezându-i în Biserica lui Hristos, în ceata sfinţilor. Despre ei, Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne spune că, întrucât au împlinit cuvântul Său, s-au făcut „prietenii Lui" (Ioan 15, 14). Pe aceşti sfinţi Biserica îi cinsteşte în cântări de laudă, precum spune prorocul David, de Dumnezeu insuflat: „Eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, şi foarte s-a întărit stăpânirea lor" (Psalmul 138, 17). Cu adevărat, sfinţii au împlinit cuvântul şi voia lui Dumnezeu, după cum citim iarăşi în Psalmi: „prin sfinţii de pe pământul Lui, minunată a făcut Domnul toată voia întru ei" (Psalmul 15, 3).

Printre aceşti prieteni ai lui Dumnezeu se numără cuvioşii Părinţi de la Mănăstirea Sihăstria Putnei: Sila, Paisie și Natan. Aceşti mari nevoitori au vieţuit mânați de dragostea lor arzândă față de Dumnezeu, fiind iubitori de liniște și multă rugăciune, ostenindu-se pentru frumusețea Casei Domnului și prețuind lucrul frumos al mâinilor. Ei au primit de la Dumnezeu darul rugăciunii și al povățuirii sufletelor, prețuiți fiind în evlavia ierarhilor, preoţilor, călugărilor şi credincioșilor, ca pilde de rugăciune fierbinte, de smerenie, de înfrânare, de milostivire și de înțeleaptă povăţuire duhovnicească. Cuvioșii Părinți: Sila, Paisie și Natan au dat dovadă de statornicie în dreapta credință și în viața sihăstrească în vremurile tulburi ale sfârșitului veacului al XVIII-lea, când Bucovina a fost ocupată de către Imperiul Habsburgic. Ca semn dumnezeiesc al sfințeniei vieții lor, în anul 1990, odată cu lucrările de refacere a Mănăstirii Sihăstriei Putnei (după două sute de ani de pustiire), au fost descoperite și sfintele lor moaște, frumos mirositoare.

Smerenia noastră, la propunerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, împreună cu toţi membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, privind la vieţuirea plăcută lui Dumnezeu a acestor fericiţi Sfinţi Cuvioşi Părinţi care au sfinţit şi luminat pământul Bucovinei, luând aminte la râvna lor vrednică de laudă pentru rugăciune şi pentru apărarea dreptei credinţe, dar şi căutând folosul duhovnicesc al poporului dreptmăritor ce poartă numele lui Hristos, urmând Tradiţiei Sfinte a Bisericii Ortodoxe şi chemând în ajutor Harul Preasfintei, celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, hotărâm ca, de acum înainte şi până în veac, cuvioșii părinți: Sila, Paisie și Natan, de la Mănăstirea Sihăstria Putnei, să se numere între Sfinții Bisericii, în ceata cuvioșilor părinți purtători de Dumnezeu și să fie cinstiți în cântări de laudă cu numele Sfinții cuvioși: Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei.

Pentru pomenirea lor statornicim ziua de 16 mai a fiecărui an, spre a sublinia legătura duhovnicească dintre Sfântul Ierarh Iacob putneanul și acești ucenici ai săi, urmând ca această zi să fie înscrisă în Sinaxar, în cărțile de cult, precum și în calendarul Bisericii Ortodoxe Române.

De asemenea, rânduim să se tipărească slujba și viața Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei, să li se zugrăvească icoana, care să fie primită cu toată evlavia de către dreptcredincioșii creștini, iar chipul lor să fie zugrăvit la loc potrivit, alături de ceilalți Sfinți cuvioși de neam român, în bisericile care se vor ridica din temelie sau se vor zugrăvi de acum înainte.

Și, pentru ca evlavia dreptmăritorilor creștini să sporească prin cinstirea și chemarea în rugăciune a Sfinților cuvioși: Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei, mai rânduim ca ei să fie și ocrotitori ai unor biserici noi sau reînnoite.

Pentru deplina statornicire a celor pe care le-am hotărât în chip sinodal şi canonic, am întocmit și întărim cu semnăturile noastre acest Tomos Sinodal de proclamare a canonizării Sfinților cuvioși: Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei, pe care îl aducem la cunoştinţa prea cucernicului cler, a prea cuviosului cin monahal și dreptcredincioșilor creștini din Patriarhia Română.

Acest Tomos Sinodal de canonizare se proclamă astăzi, 14 mai din anul mântuirii 2017, la Sfânta Mănăstire Putna.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi! (2 Corinteni 13, 13).

Preşedintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

† D a n i e l

Arhiepiscopul Bucureştilor,
Mitropolitul Munteniei şi Dobrogei, Locţiitorul tronului Cezareei Capadociei şi Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

† Teofan
Arhiepiscopul Iaşilor şi

Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

† Andrei

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului şi Mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului

† Ioan

Arhiepiscopul Timişoarei

şi Mitropolitul Banatului

† Iosif

Arhiepiscopul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Mitropolitul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Meridionale
† Nicolae

Arhiepiscopul Ortodox Român al Statelor Unite ale Americii şi Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi
† Teodosie

Arhiepiscopul Tomisului
† Irineu

Arhiepiscopul Alba Iuliei

† Laurenţiu

Arhiepiscopul Sibiului

şi Mitropolitul Ardealului
† Irineu

Arhiepiscopul Craiovei

şi Mitropolitul Olteniei
† Petru

Arhiepiscopul Chişinăului,

Mitropolitul Basarabiei şi Exarhul Plaiurilor
† Serafim

Arhiepiscopul Ortodox Român al Germaniei, Austriei şi Luxemburgului şi Mitropolitul Ortodox Român al Germaniei, Europei Centrale şi de Nord
† Nifon

Mitropolit onorific,

Arhiepiscopul Târgovişte şi Exarh Patriarhal
† Pimen

Arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuţilor
† Varsanufie

Arhiepiscopul Râmnicului

† **Ioachim**

Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului
† **Ciprian**

Arhiepiscopul Buzăului şi Vrancei
† **Timotei**

† **Calinic**

Arhiepiscopul Argeşului şi Muscelului
† **Casian**

Arhiepiscopul Dunării de Jos

Arhiepiscopul Aradului
† **Corneliu**

Episcopul Huşilor
† **Sofronie**

Episcopul Ortodox Român al Oradiei
† **Nicodim**

Episcopul Severinului şi Strehaiei
† **Andrei**

Episcopul Covasnei şi Harghitei
† **Ambrozie**

Episcopul Giurgiului
† **Visarion**

Episcopul Tulcii
† **Gurie**

Episcopul Devei şi Hunedoarei
† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român din Ungaria
† **Timotei**

Episcopul Ortodox Român al Spaniei şi Portugaliei
† **Mihail**

† **Lucian**

Episcopul Caransebeşului
† **Iustin**

Episcopul Ortodox Român al Maramureşului şi Sătmarului
† **Vincenţiu**

Episcopul Sloboziei şi Călăraşilor
† **Galaction**

Episcopul Alexandriei şi Teleormanului
† **Sebastian**

Episcopul Slatinei şi Romanaţilor
† **Petroniu**

Episcopul Sălajului
† **Daniil**

Episcop-locţiitor (administrator)

al *Episcopiei Daciei Felix* (Serbia)
† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român al Italiei
† **Macarie**

Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord
† **Ioan Casian**

Episcopul Ortodox Român al Australiei şi Noii Zeelande
† Varlaam Ploieşteanul

Episcop-vicar patriarhal
† Timotei Prahoveanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Bucureştilor*
† Ilarion Făgărăşanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Sibiului*
† Paisie Lugojeanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Timişoarei*
† Marc Nemţeanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale*
† Emilian Lovişteanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Râmnicului*

Episcopul Ortodox Român al Canadei

† Ieronim Sinaitul

Episcop-vicar patriarhal

† Calinic Botoşăneanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Iaşilor*

† Vasile Someşeanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului şi Clujului*

† Antonie de Orhei

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Chişinăului*

† Sofian Braşoveanul

Episcop-vicar al *Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei şi Luxemburgului*
† Ignatie Mureşeanul

Arhiereu-vicar al *Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei şi Portugaliei*

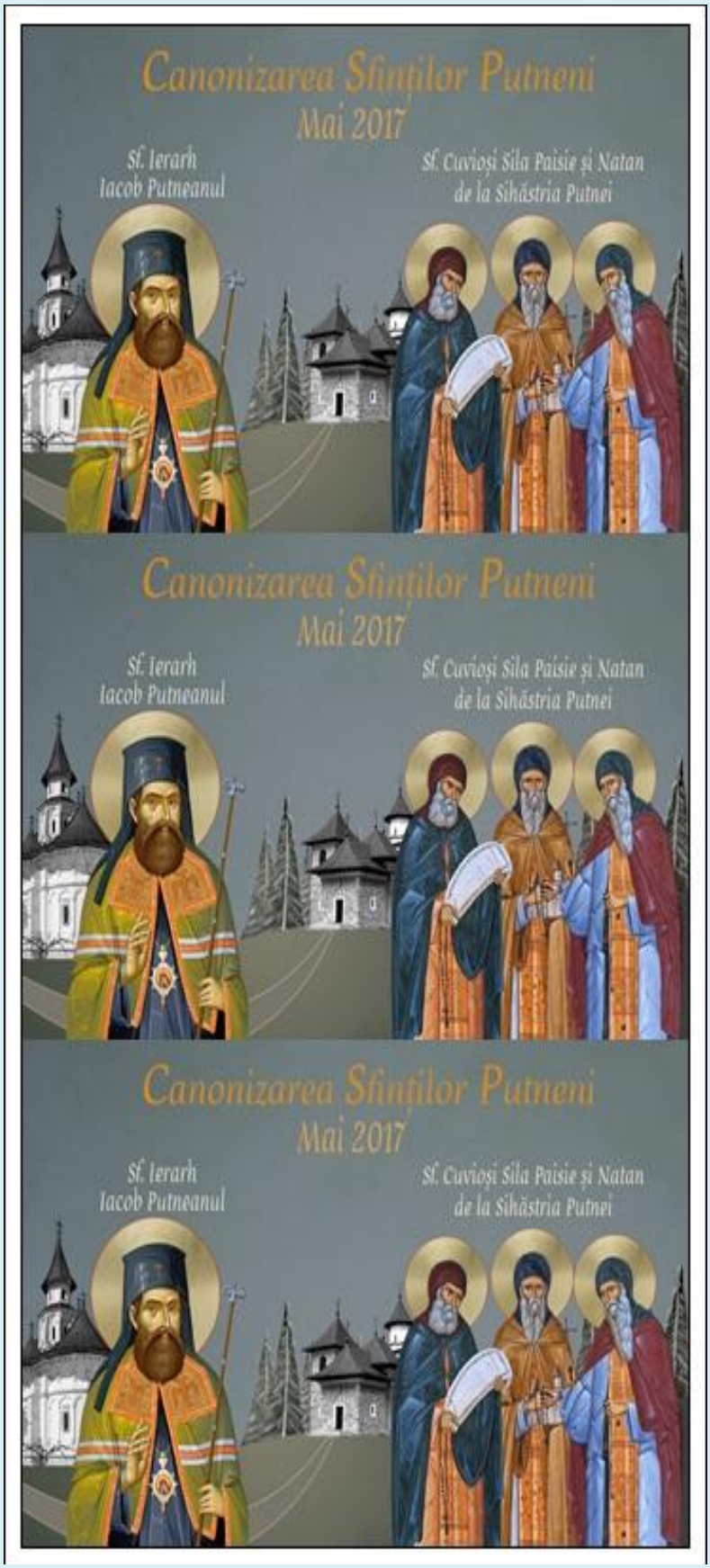
Canonizarea Sfinților Putneni
Mai 2017
Sf. Ierarh
Iacob Putneanul
Sf. Cuvioși Sila Paisie și Natan
de la Sihăstria Putnei
Canonizarea Sfinților Putneni
Mai 2017
Sf. Ierarh
Iacob Putneanul
Sf. Cuvioși Sila Paisie și Natan
de la Sihăstria Putnei
Canonizarea Sfinților Putneni
Mai 2017
Sf. Ierarh
Iacob Putneanul
Sf. Cuvioși Sila Paisie și Natan
de la Sihăstria Putnei

Viața Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan s-au nevoit în veacul al XVIII-lea în Sihăstria Putnei, loc de liniște în care se retrăgeau monahii iubitori de mai multă rugăciune și nevoință.

Sfântul cuvios Sila

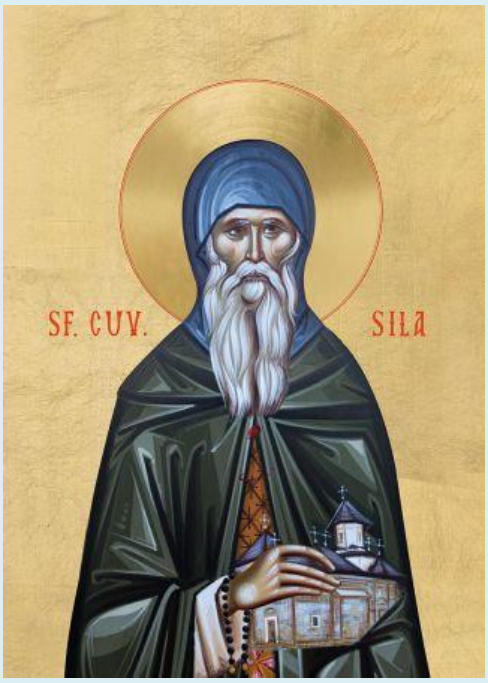

Sfântul cuvios Sila s-a născut în anul 1697 în ținutul Botoșanilor, din părinți ortodocși, Ion și Ioana. A intrat ca frate începător la Schitul Orășeni (com. Cristești, jud. Botoșani), fiind foarte tânăr, de unde, în anul 1714, la vârsta de 17 ani, a venit la Sihăstria Putnei, unde a fost primit și apoi călugărit de starețul Teodosie.

După trecerea acestuia la cele veșnice, starețul Dosoftei, noul părinte duhovnicesc al schitului, a rânduit să fie hirotonit diacon și preot, iar la scurt timp să fie tuns în schima mare.

Ca ucenic și ajutor al starețului Dosoftei, ieroschimonahul Sila a purtat grijă timp de peste 30 de ani de toate cele necesare obștii, ostenindu-se, în același timp, la slujbele bisericii și la împlinirea pravilei de chilie.

În toamna anului 1753, trecând la Domnul starețul Dosoftei, cuviosul Sila a fost numit stareț de către mitropolitul Moldovei, Sfântul Iacob Putneanul.

Ca părinte duhovnicesc al obștii, a înnoit viața duhovnicească a Sihăstriei Putnei, iar ca bun chivernisitor, cu binecuvântarea mitropolitului Iacob, a zidit o biserică nouă de piatră cu hramul *Buna-Vestire*, pe care a împodobit-o cu toate cele trebuitoare, precum și o nouă trapeză și chilii.

Ajuns vestit duhovnic și povățuitor de suflete, cuviosul Sila a fost prețuit atât de credincioșii simpli, cât și de domnitorii Moldovei Constantin Cehan Racoviță și Grigorie Calimachi, precum și de înalți dregători, egumeni și arhierei, pe toți povățuindu-i cu înțelepciune pe calea mântuirii.

Sub îndrumarea sfântului stareț, monahii din Schit se îndeletniceau cu caligrafierea manuscriselor ce cuprindeau sfinte slujbe și importante scrieri ale Sfinților Părinți. Dintre ucenicii săi, cel mai cunoscut este episcopul Rădăuților Dosoftei Herescu.

Ultimii ani de viață cuviosul Sila și i-a petrecut în multe lipsuri și încercări, ca urmare a răpirii Bucovinei de către Imperiul Habsburgic, în anul 1774, și a îngrădirilor puse de noua stăpânire. Schitul nu avea cele necesare hranei monahilor și era nevoit să se împrumute de bani și alimente.

Cunoscându-și apropiatul sfârșit pământesc, Sfântul Sila a pus povățuitor Sihăstriei Putnei pe cuviosul Natan, apoi și-a cerut iertare de la toți.

La 23 aprilie 1783, după ce se nevoise aproape 70 de ani la Sihăstria Putnei, cuviosul ieroschimonah Sila și-a dat cu pace sufletul în mâinile Domnului, pe Care L-a iubit și slujit întreaga sa viață.

Sfântul cuvios Paisie

Sfântul cuvios Paisie s-a născut în anul 1701 și a intrat de tânăr în viața monahală. Pentru vrednicia sa a fost hirotonit diacon, apoi preot, și a ajuns egumen la Mănăstirea *Sfântul Ilie,* de unde a trecut la Mănăstirea Râșca. După o vreme a venit la Schitul Sihăstria Putnei, viețuind întru adâncă smerenie.

Deși nu a fost stareț al Sihăstriei, el era un rugător înfocat, sprijinind în credința ortodoxă pe toți, mai ales în vremea stăpânirii străine.

De asemenea, el primise de la Dumnezeu darul înainte-vederii, care, adăugându-se celorlalte virtuți, l-a făcut să fie cinstit de către toți ca un mare părinte duhovnicesc.

Împreună cu starețiii Sila și Natan a fost martor al greutăților din anii de stăpânire austriacă, dar s-a dovedit un nevoitor plin de râvnă.

A trecut cu pace la cele veșnice în data de 16 decembrie 1784.

Sfântul cuvios Natan

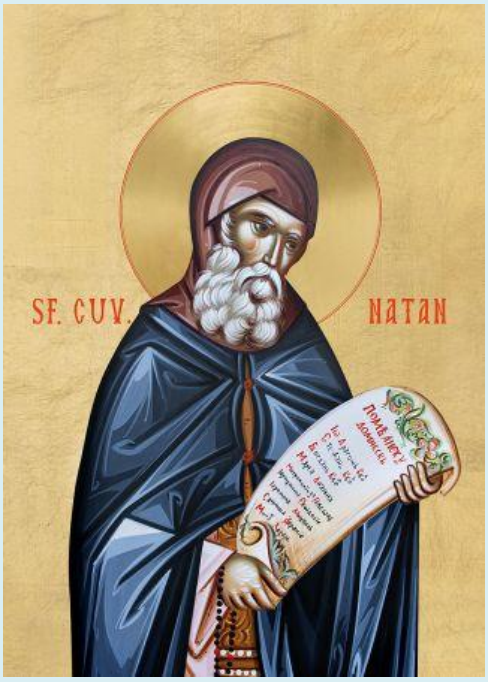

Sfântul cuvios Natan s-a născut în anul 1717, fiind originar din Pașcani. A fost mai întâi viețuitor și eclesiarh la Mănăstirea Putna, unde a fost hirotonit diacon, apoi preot. Dornic de mai multă rugăciune și liniște, s-a retras la Sihăstria Putnei, unde a primit schima cea mare cu numele de Natan.

Cuviosul Natan a fost cunoscut ca un duhovnic foarte iscusit, fiindu-i părinte duhovnicesc și marelui mitropolit Iacob Putneanul. Totodată, viețuitorii din sihăstrie, împreună-nevoitori cu el, dar și credincioșii închinători îl cinsteau ca pe un adevărat părinte și păstrător al bunelor rânduieli ortodoxe.

El se îndeletnicea și cu caligrafierea de manuscrise și cu alcătuirea pomelnicelor ctitoricești.

În anul 1781 a fost rânduit stareț de către cuviosul Sila, care se pregătea pentru trecerea la cele veșnice.

Deși înaintat în vârstă, ieroschimonahul Natan a continuat cu multă râvnă și jertfelnicie lucrarea duhovnicească a înaintașului său, călăuzind obștea încredințată lui spre păstorire timp de trei ani și jumătate, deși lipsurile și greutățile erau tot mai mari din pricina ocupației habsburgice.

La capătul unei vieți închinate lui Dumnezeu, în neagonisire și curăție, după ce a purtat cu multă răbdare și necontenită rugăciune povara grea a bolilor, cuviosul ieroschimonah Natan s-a mutat la Domnul, a doua zi după sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Hristos, pe 26 decembrie 1784.

La scurt timp după trecerea la cele veșnice a celor trei Sfinți ieroschimonahi, Schitul Sihăstria Putnei s-a pustiit din pricina vitregiei vremurilor.

După mai bine de 200 de ani, la începutul Postului mare din anul 1990, un monah putnean, retras pe locul fostului Schit, a văzut o lumină cerească deasupra pronaosului vechii biserici ruinate, lumină care a înconjurat biserica, apoi s-a făcut nevăzută.

La puțin timp după aceasta, pe 24 aprilie 1990, când s-a început refacerea Schitului, în pronaosul vechii biserici s-au descoperit mormintele celor trei cuvioși: Sila, Paisie și Natan, în care se aflau osemintele lor, galbene ca ceara și răspândind bună-mireasmă.

În anii ce au urmat numeroase vindecări minunate s-au săvârșit la racla cu moaștele cuvioșilor.

De aceea, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la resfințirea vechii biserici a Sihăstriei Putnei și a renașterii vieții monahale de aici, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea în rândul Sfinților a cuvioșilor Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei, cu zi de prăznuire la 16 mai.

Pentru ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Sfântul cuvios Sila

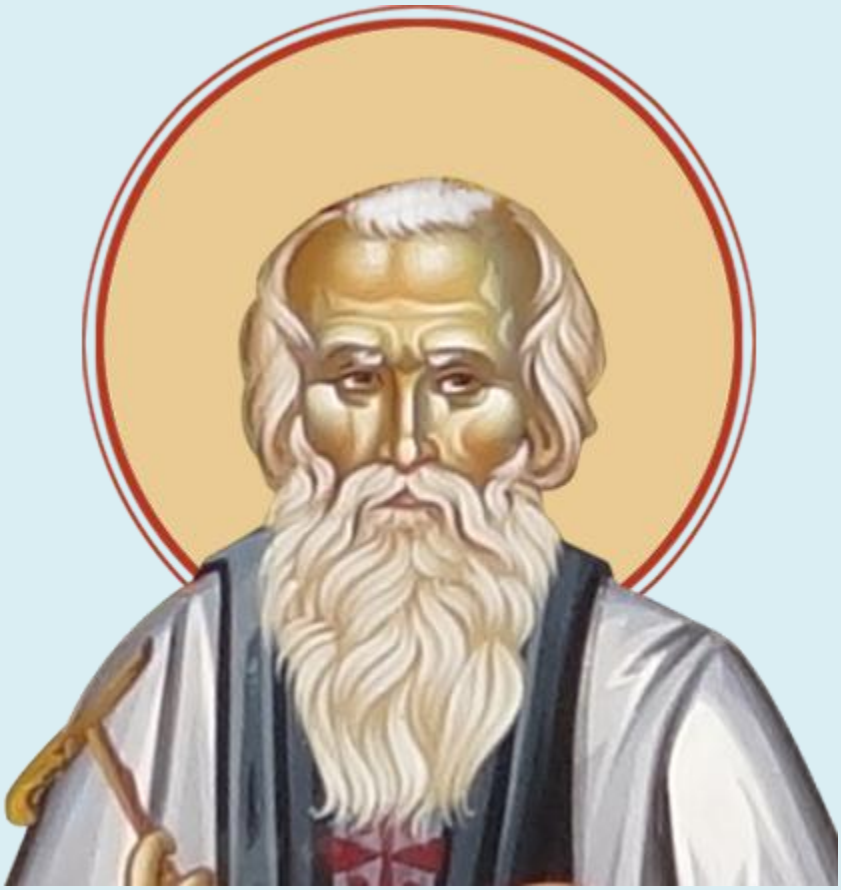

Ieroschimonahul Sila devine egumen al Schitului în toamna anului 1753. Originar din ținutul Botoșanilor - unde viețuise un timp în Schitul Orășeni până la moartea starețului său Ghedeon - viitorul egumen Sila vine la Sihăstria Putnei pe când avea în jur de 17 ani.

Este primit de starețul Teodosie, care-l şi călugăreşte. Foarte repede este hirotonit diacon şi preot de către episcopul de Rădăuţi Calistru (1708-1728). Este rânduit apoi econom al schitului, şi, ca ucenic al starețului Dosoftei (1715-1753), a purtat grijă de toate cele necesare frăţiei timp de treizeci de ani.

Ieroschimonahul Sila devine egumen al schitului în toamna anului 1753, numit fiind de către însuși mitropolitul Iacob Putneanul al Moldovei (1450-1460).

Cu sfatul, cu îndemnul şi cu binecuvântarea mitropolitului Iacob, egumenul Sila a întreprins ample lucrări de amenajare a schitului. Vechea şi micuța biserică de lemn (care avea acum un secol şi jumătate) a fost mutată în livada cu meri, în jurul

ei fiind amenajat cimitirul pentru odihna până la cea de a doua venire a călugărilor de aici.

Noua biserică a fost construită de data aceasta din piatră de râu, lucrările demarând în anul 1754 (la mai puţin de un an de la instalarea ca stareţ a cuviosului Sila), finalizându-se după patru ani de muncă împletită cu rugăciune. Sfântul locaș a primit hramul „Buna Vestire”, fiind sfinţit în 1758 de episcopul Dosoftei Herescu al Rădăuților (1750-1789), el însuși călugărit aici, la Sihăstria Putnei. ***În pisania de la biserică se menționează: „Sfânta Sihăstrie a Putnei din început a fost făcută din lemn de Ilie Cantacuzin şi s-au înnoit făcându-se din piatră în zilele Măriei Sale Constantin Racoviţă Voievod, cu mila mai multor creştini şi prin silinţa stareţului Sila şi s-a sfinţit de Kir Dositei, episcop de Rădăuți, văleat 7266 (= 1758)”.***

În paralel cu zidirea bisericii, au fost realizate şi alte lucrări: s-a consolidat terenul accidentat din jurul noii biserici, s-au demolat vechile chilii şi s-au ridicat altele noi, au fost înnoite pivniţele pentru alimente şi vin, s-a amenajat cişmeaua de apă, s-a lărgit şi s-a împrejmuit curtea, construindu-se trei porți: una principală, încadrată de două mai mici. Şi aceste lucrări au putut fi duse la împlinire tot cu ajutorul bunilor creştini şi a unor boieri ai vremii. Tocmai pentru a nu fi uitat acest gest al lor, egumenul Sila a alcătuit un pomelnic în care să fie înscrişi „numele tuturor fericiţilor miluitori”, îndatorându-i pe urmaşi să-i pomenească la sfântul jertfelnic.

S-au păstrat câteva manuscrise în biblioteca Mănăstirii Putna din care aflăm despre unele danii făcute de Constantin Mihail Racoviță Voievod, Scarlat Ghica, Ioan Teodor Calimachi şi Grigorie Ioan Calimachi. Putem spune că, în timpul egumenului Sila, Sihăstria Putnei a cunoscut cea mai înfloritoare perioadă nu numai din punct de vedere duhovnicesc, ci şi din perspectivă administrativ-gospodarească.

În muzeul mănăstirii Putna se găsesc următoarele obiecte liturgice donate de către egumenul Sila: un potir de argint aurit în interior (1756), un set de vase (1757) compus dintr-un potir de argint, la fel, aurit în interior, cu o remarcabila frumusețe decorativă, un disc de argint, o steluță, toate trei lucrate de maistrul Rafail, cărora li se alătură o copie despre care se crede ca a fost dăruită tot de stareţul Sila, împreună cu celelalte vase liturgice. Se mai păstrează în inventarul mănăstirii şi o pereche de paftale care au aparţinut stareţului Sila, după cum rezultă din inscripțiile de pe amândouă, şi care au fost aduse aici după ce schitul a fost desfiinţat (1785), iar ultimii vieţuitori au fost transferaţi la Mănăstirea Putna.

Așezământul monahal de aici a avut un mod de viețuire strict sihăstresc. Spre deosebire de majoritatea mănăstirilor, Sihăstria nu a posedat pământ arabil, sihaștrii de aici respectând cu multă strictețe regulile schimei monahale.

În 1783, cuviosul Natan scria: „(...) moşii, ţigani şi robi şi loc de arat şi semănat nu s-au dat. Şi măcar de a şi vrut cândva cineva dintre creștini pentru ctitoria şi pomenirea sa să dea vreo moşie la această Sihăstrie, părinţii nicidecum nu au primit știind că cu robi şi cu moşii şi cu lucrarea pământului şi cu dobitoace nu vor putea fără de griji, gâlcevi şi supărări să-şi săvârşească rugile, slujbele şi jertfele după rânduiala şi datoria sihăstrescului cin ".

Viața duhovnicească se afla deci pe primul plan; sihaștri, prin rugăciunile lor, s-au sfinţit pe ei înșiși şi i-au ajutat şi pe oamenii care le cereau să se roage pentru ei, aceștia îndatorându-se - drept recunoștință - să le asigure cele necesare pentru traiul pământesc. În răgazul dintre rugăciune şi odihnă, unii monahi se ocupau și cu traducerea, copierea, înfrumusețarea cărţilor folositoare de suflet, mărturie a ostenelii lor cărturăreşti fiind exemplarele care s-au păstrat la Mănăstirea Putna, altele pierzându-se datorită vremilor neprielnice.

Ultimii opt ani de viață ai stareţului Sila au fost deosebit de grei, trebuind să îndure multe lipsuri din cauza schimbărilor de ordin politic. După răpirea Bucovinei de către Imperiul Habsburgic (7 mai 1775), Sihăstriei i s-au pus multe interdicţii, daniile obişnuite ale domnilor moldoveni au încetat, aşa încât, în repetate rânduri, stareţul Sila face apel la bunii creştini pentru a-i ajuta pe sihaştri.

La 10 martie 1781, după 27 de egumenie, bătrânul cuvios Sila se retrage de la conducerea schitului, lăsându-l ca urmaş pe ieroschimonahul Natan. A mai trăit doi ani în schit, iar la 23 aprilie 1783 a trecut la cele veşnice, în vârstă de peste 81 de ani, dintre care peste 70 i-a petrecut în nevoinţă la Sihăstria Putnei. Piatra lui de mormânt a fost descoperită în aprilie 1990, în partea dreaptă a exteriorului bisericii, chiar lângă pronaos, având aceasta inscripție: „Aicea zac oasele ieroschimonahului Sila ... care au răposat valeatul 7291 (= 1783), aprilie 23”.

În drum spre Sihăstria Putnei, se găsește pe partea stângă, aproape de intrarea în mănăstire, izvorul Stareţului Sila. În septembrie 1882, stareţul Mănăstirii Putna, Dezideriu Cozub (1878-1895), a ridicat aici o cruce din piatră, care poate fi văzută astăzi în cimitirul nou al mănăstirii.

Sfântul cuvios Paisie

Despre viața Sfântului cuvios Paisie se cunosc puține date. S-a născut în anul 1701, fiind apropiat ca vârstă de starețul Sila. A fost egumen la Mănăstirea „Sfântul Ilie”, viețuiește un timp la Mănăstirea Râșca, după care vine la Schitul Sihăstria Putnei.

Numele ieroschimonahului Paisie este menționat și în testamentul starețului Natan, prin care acesta dorea să lase „fiului său duhovnicesc” Paisie câteva obiecte călugărești. Deși nu a fost stareț, ci simplu viețuitor în sihăstrie, tradiția spune despre cuviosul Paisie că era un rugător înfocat, sprijinind în credința ortodoxă pe toți cei din jur ca un adevărat povățuitor de suflete.

De asemenea, se spune despre el că primise de la Dumnezeu darul înainte-vederii, care adăugându-se celorlalte virtuți, l-au făcut să fie cinstit de către toți ca un mare părinte duhovnicesc.

Contemporan cu stareții Sila și Natan, împreună lucrător cu ei la buna sporire a Sihăstriei Putnei și martor al greutăților din ultimii săi ani de existență, Cuviosul

Ieroschimonah Paisie este și cinstit împreună cu ei, ca un nevoitor plin de râvnă și apărător al dreptei credințe.

A trecut cu pace la cele veșnice în data de 16 decembrie 1784.

Sfântul cuvios Natan

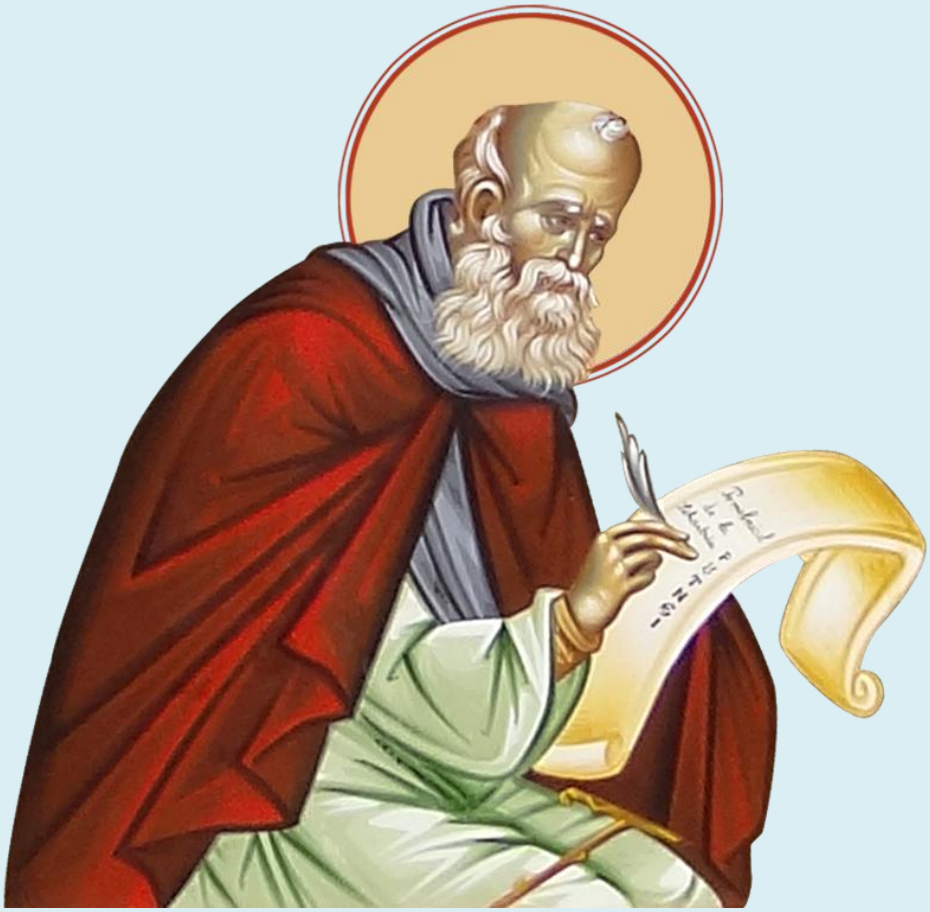

Originar din ţinutul Paşcanilor, cuviosul Natan (Natanail) Dreteanul a fost mai întâi vieţuitor (şi eclesiarh) al Mănăstirii Putna. Dornic de mai multă rugăciune și liniște, se retrage la Sihăstria Putnei unde primește schima mare.

Natan a fost duhovnic al marelui mitropolit Iacob Putneanul. La îndemnul lui, Natan a scris mai multe pomelnice ctitoricești: pentru Mitropolia Moldovei (1754), Mănăstirea Putna (1756), schitul Dolješti din ţinutul Neamţ (1758-1763), biserica Sfântul Dumitru din Suceava (1762), Mănăstirea Bisericani (1762). Înainte de a veni la Sihăstria a tradus din slavonă un Pavecernic (1754) şi Canoanele Maicii Domnului (1760). Două lucrări au fost redactate chiar la Sihăstria Punei: Pomelnicul Sihăstriei Putnei (1768) şi o traducere din slavonă: Rânduiala călugăririi (1770).

La preluarea conducerii schitului (10 martie 1781), cuviosul ieroschimonah Natan era și el în vârstă, iar greutăţile datorate condițiilor vitrege generate de regimul străin (după ocuparea Bucovinei în 1775) se înmulțeau tot mai mult.

Situaţia înrăutăţindu-se, în mai 1783, egumenul Natan, dimpreună „cu toţi bătrânii şi smeriţii sihaştri”, se adresează cu „o carte de milostenie” tuturor „fiilor bisericii Răsăritului"” cerând ajutor pentru sprijinirea schitului.

Astfel, în cursul anului 1783 sunt desfiinţate, se închid sau sunt transformate în biserici de mir majoritatea mănăstirilor şi schiturilor din Bucovina (peste 20), rămânând în stare de funcţionare numai trei: Putna, Sucevița şi Dragomirna. Sihăstria Putnei va fi şi ea desfiinţată, la sfârşitul anului 1785.

Într-o însemnare adăugată mai târziu în Pomelnicul Sihăstriei Putnei, scris de ieroschimonahul Natan, se menţionează: „Acesta au scris acest pomealnic”, şi „ Acesta au raposat vlet 1784, decembrie 26 ”.

Sfintele sale moaşte, descoperite în 1990, sunt împodobite de bună mireasmă duhovnicească, iar capul său, în chip minunat, poartă o cruce din os, semn al prea slăvirii de Dumnezeu.

Sinaxar - Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei - 16 mai

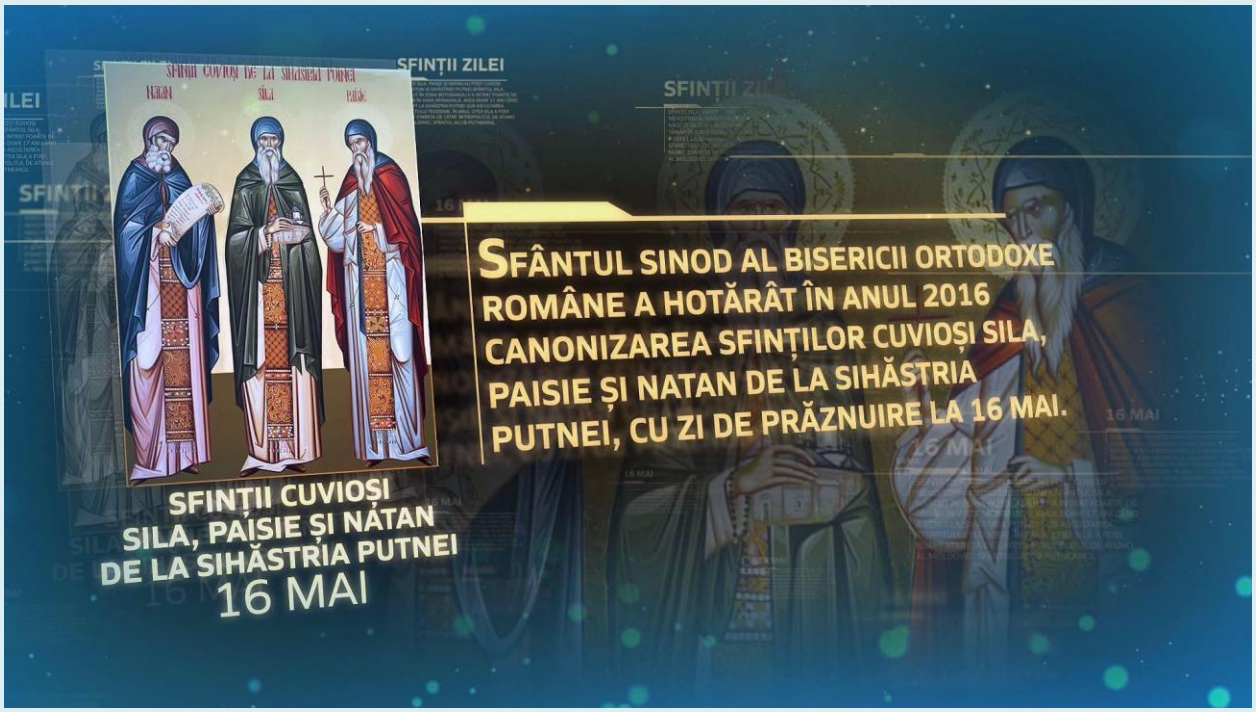

https://www.trinitas.tv/sfintii-cuviosi-sila-paisie-si-natan-de-la-sihastria-putnei-16-mai-2/

***

Sunt speciale momentele istorice în care Sfânta Biserică proclamă canonizarea unor sfinți. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea în rândul Sfinților a cuvioșilor Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei, cu zi de prăznuire la 16 mai, iar zilele acestea a avut loc la Sihăstria Putnei slujba de canonizare.

Sfinții Sila, Paisie și Natan au fost cuvioși nevoitori ai Sihăstriei Putnei.

Sfântul Sila, născut în zona Botoșaniului a intrat foarte de tânăr în viața monahală. Avea doar 17 ani când a venit la Sihăstria Putnei sub ascultarea starețului Teodosie. În anul 1753 Sila a fost numit stareț de către mitropolitul de atunci al Moldovei, Sfântul Iacob putneanul. A fost un monah plin de râvnă și har, un bun părinte și povățuitor duhovnicesc care a sfătuit pe calea mântuirii mulți monahi și laici deopotrivă. Sfârșitul vieții sale a fost dificil pentru că nordul Moldovei a trecut sub stăpânirea habsburgică, iar obștea pe care o păstorea a ajuns să cunoască mari lipsuri. Cunoscându-și sfârșitul, a cerut iertare tuturor și a trecut la Domnul în 23 aprilie 1783.

Sfântul Paisie a fost și el viețuitor al Sihăstriei Putnei, dar înainte de a veni aici a fost egumen al Mânăstirii Sfântul Ilie și a viețuit o perioadă la Mânăstirea Râșca. Mare părinte duhovnicesc, a fost dăruit de Dumnezeu cu harisma înainte-vederii. A fost cercetat și el pentru sfat duhovnicesc de foarte multă lume. A trecut la Domnul un an după Sfântul Sila.

Sfântul cuvios Natan, de loc din Pașcani, în anul 1781 a fost rânduit stareț de către cuviosul Sila, care se pregătea pentru trecerea la cele veșnice.

Un părinte duhovnicesc ales, plin de virtuțile unui monah sfânt, a dus viață aspră nevoindu-se necontenit pentru supraviețuirea Sihăstriei Putnei confruntată cu vicisitudinile generate de stăpânirea habsburgică.

După trecerea acestor sfinți la Domnul, pentru că vremurile au fost potrivnice, Schitul Sihăstriei Putnei s-a pustiit. După peste 200 de ani, în anul 1990, prin vedere minunată s-a demarat reconstruirea schitului. În pronaosul vechii biserici au fost descoperite sfintele moaște ale acestor trei sfinți. La racla cu sfintele lor moaște s-au lucrat cu ajutorul lui Dumnezeu nenumărate minuni.

Bucuria duhovnicească a proclamării canonizării acestor trei sfinți ai Sihăstriei Putnei este deosebită. Anul 2017 va rămâne în amintirea creștinilor cinstitori ai Sfinților Sila, Paisie și Natan ca un an al darurilor duhovnicești.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Teodor cel sfinţit; Sfinții cuvioși Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei

Sfântul Teodor a fost ucenicul marelui Pahomie, apoi, stareţ după el, la mănăstirile din Tabena Egiptului. S-a născut în Tebaida de Sus din părinţi creştini şi pe când avea 14 ani s-a dus, cu binecuvântarea mamei sale, la o mănăstire de monahi unde a vieţuit mai mult timp.

Auzind Teodor de cuviosul Pahomie şi de sfinţenia vieţii lui, l-a căutat şi s-a învrednicit a fi numărat printre ucenicii aceluia. La vârsta de 25 de ani, fericitul Teodor a fost ales de dascălul său ca însoţitor, ori de câte ori cerceta mănăstirile puse sub povăţuirea sa. La 30 de ani a fost sfinţit preot, de unde şi numirea sa de Teodor cel sfinţit, adică Teodor preotul.

La puţină vreme după moartea lui Pahomie, fiind dezbinări şi neînţelegeri între mănăstirile pahomiene, Teodor a fost ales să păstorească în toate aceste mănăstiri, reuşind să aducă pacea şi dragostea frăţească în marea familie a fraţilor săi. Sub cârmuirea sa, aceste mănăstiri au ajuns la atâta strălucire, încât pretutindeni ajunsese vestea despre viaţa curată a călugărilor de acolo.

În anul 367, Sfântul cuvios Teodor a trecut la Domnul.

***

Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan s-au nevoit în veacul al XVIII-lea în Sihăstria Putnei, loc de aspră nevoință și de liniște în care se retrăgeau cei mai aleși monahi putneni.

Cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Putna și a 20 de ani de la resfințirea vechii biserici de la Sihăstria Putnei, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea în rândul sfinților a Cuvioșilor Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei, cu zi de prăznuire la 16 mai.

Calendar Ortodox - Sfântul cuvios Teodor cel sfinţit; Sfinții cuvioși Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei

Sfântul cuvios Teodor cel sfinţit a fost ucenicul Sfântului cuvios Pahomie cel mare.

Teodor s-a născut în Tebaida de Sus, din părinţi creştini, iar la vârsta de 14 ani, cu binecuvântarea mamei sale, a plecat la mănăstire. Auzind de Sfântul Pahomie, a mers la mănăstirea din Tabena Egiptului şi a devenit ucenic al acestuia.

La vârsta de 25 de ani, dascălul său l-a ales pe fericitul Teodor însoţitor în cercetarea mănăstirilor puse sub povăţuirea sa. Datorită vieţii sale duhovniceşti, la 30 de ani a fost hirotonit, de unde şi numele Teodor cel sfinţit, adică preotul.

După moartea Sfântului Pahomie, fiind dezbinări şi neînţelegeri în mănăstirile pahomiene, Teodor a ales să păstorească în cele şapte mănăstiri, readucând pacea şi dragostea frăţească.

Sfântul cuvios Teodor a plecat în pace la Domnul în anul 367.

***

Sfântul cuvios Sila

Sfântul cuvios Sila s-a născut în anul 1697 în ținutul Botoșanilor, din părinți ortodocși, Ion și Ioana. A intrat ca frate începător la Schitul Orășeni (com. Cristești, jud. Botoșani), fiind foarte tânăr, de unde, în anul 1714, la vârsta de 17 ani, a venit la Sihăstria Putnei, unde a fost primit și apoi călugărit de starețul Teodosie.

După trecerea acestuia la cele veșnice, starețul Dosoftei, noul părinte duhovnicesc al schitului, a rânduit să fie hirotonit diacon și preot, iar la scurt timp să fie tuns în schima mare. Ca ucenic și ajutor al starețului Dosoftei, ieroschimonahul Sila a purtat grijă timp de peste 30 de ani de toate cele necesare obștii, ostenindu-se, în același timp, la slujbele bisericii și la împlinirea pravilei de chilie.

În toamna anului 1753, trecând la Domnul starețul Dosoftei, cuviosul Sila a fost numit stareț de către mitropolitul Moldovei, Sfântul Iacob putneanul. Ca părinte duhovnicesc al obștii, a înnoit viața duhovnicească a Sihăstriei Putnei, iar ca bun chivernisitor, cu binecuvântarea mitropolitului Iacob, a zidit o biserică nouă de piatră cu hramul Buna-Vestire, pe care a împodobit-o cu toate cele trebuitoare, precum și o nouă trapeză și chilii.

Ajuns vestit duhovnic și povățuitor de suflete, cuviosul Sila a fost prețuit atât de credincioșii simpli, cât și de domnitorii Moldovei Constantin Cehan Racoviță și Grigorie Calimachi, precum și de înalți dregători, egumeni și arhierei, pe toți povățuindu-i cu înțelepciune pe calea mântuirii.

Sub îndrumarea sfântului stareț, monahii din Schit se îndeletniceau cu caligrafierea manuscriselor ce cuprindeau sfinte slujbe și importante scrieri ale Sfinților Părinți.

Dintre ucenicii săi, cel mai cunoscut este episcopul Rădăuților, Dosoftei Herescu. Ultimii ani de viață cuviosul Sila și i-a petrecut în multe lipsuri și încercări, ca urmare a răpirii Bucovinei de către Imperiul Habsburgic, în anul 1774, și a îngrădirilor puse de noua stăpânire. Schitul nu avea cele necesare hranei monahilor și era nevoit să se împrumute de bani și alimente.

Cunoscându-și apropiatul sfârșit pământesc, Sfântul Sila a pus povățuitor Sihăstriei Putnei pe cuviosul Natan, apoi și-a cerut iertare de la toți.

În 23 aprilie 1783, după ce se nevoise aproape 70 de ani la Sihăstria Putnei, cuviosul ieroschimonah Sila și-a dat cu pace sufletul în mâinile Domnului, pe care L-a iubit și slujit întreaga sa viață.

Sfântul cuvios Paisie

Sfântul cuvios Paisie s-a născut în anul 1701 și a intrat de tânăr în viața monahală. Pentru vrednicia sa a fost hirotonit diacon, apoi preot, și a ajuns egumen la Mănăstirea Sfântul Ilie, de unde a trecut la Mănăstirea Râșca.

După o vreme a venit la Schitul Sihăstria Putnei, viețuind întru adâncă smerenie. Deși nu a fost stareț al Sihăstriei, el era un rugător înfocat, sprijinind în credința ortodoxă pe toți, mai ales în vremea stăpânirii străine. De asemenea, el primise de la Dumnezeu darul înainte-vederii, care, adăugându-se celorlalte virtuți, l-a făcut să fie cinstit de către toți ca un mare părinte duhovnicesc.

Împreună cu starețiii Sila și Natan a fost martor al greutăților din anii de stăpânire austriacă, dar s-a dovedit un nevoitor plin de râvnă.

A trecut cu pace la cele veșnice în data de 16 decembrie 1784.

Sfântul cuvios Natan

Sfântul cuvios Natan s-a născut în anul 1717, fiind originar din Pașcani. A fost mai întâi viețuitor și eclesiarh la Mănăstirea Putna, unde a fost hirotonit diacon, apoi preot.

Dornic de mai multă rugăciune și liniște, s-a retras la Sihăstria Putnei, unde a primit schima cea mare cu numele de Natan. Cuviosul Natan a fost cunoscut ca un duhovnic foarte iscusit, fiindu-i părinte duhovnicesc și marelui mitropolit Iacob putneanul.

Totodată, viețuitorii din sihăstrie, împreună nevoitori cu el, dar și credincioșii închinători îl cinsteau ca pe un adevărat părinte și păstrător al bunelor rânduieli ortodoxe.

El se îndeletnicea și cu caligrafierea de manuscrise și cu alcătuirea pomelnicelor ctitoricești.

În anul 1781 a fost rânduit stareț de către cuviosul Sila, care se pregătea pentru trecerea la cele veșnice.

Deși înaintat în vârstă, ieroschimonahul Natan a continuat cu multă râvnă și jertfelnicie lucrarea duhovnicească a înaintașului său, călăuzind obștea încredințată

lui spre păstorire timp de trei ani și jumătate, deși lipsurile și greutățile erau tot mai mari din pricina ocupației habsburgice.

La capătul unei vieți închinate lui Dumnezeu, în neagonisire și curăție, după ce a purtat cu multă răbdare și necontenită rugăciune povara grea a bolilor, cuviosul ieroschimonah Natan s-a mutat la Domnul, a doua zi după sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Hristos, pe 26 decembrie 1784.

La scurt timp după trecerea la cele veșnice a celor trei Sfinți ieroschimonahi, Schitul Sihăstria Putnei s-a pustiit din pricina vitregiei vremurilor.

După mai bine de 200 de ani, la începutul Postului mare din anul 1990, un monah putnean, retras pe locul fostului Schit, a văzut o lumină cerească deasupra pronaosului vechii biserici ruinate, lumină care a înconjurat biserica, apoi s-a făcut nevăzută.

La puțin timp după aceasta, pe 24 aprilie 1990, când s-a început refacerea Schitului, în pronaosul vechii biserici s-au descoperit mormintele celor trei cuvioși: Sila, Paisie și Natan, în care se aflau osemintele lor, galbene ca ceara și răspândind bună mireasmă. În anii ce au urmat numeroase vindecări minunate s-au săvârșit la racla cu moaștele cuvioșilor.

De aceea, cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Putna și a 20 de ani de la resfințirea vechii biserici de la Sihăstria Putnei, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea în rândul Sfinților a cuvioșilor Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei, cu zi de prăznuire la 16 mai.

Prima slujbă de priveghere în cinstea Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

Momente unice de bucurie și de emoție au fost trăite la Sihăstria Putnei, în cadrul primei slujbe de priveghere în cinstea Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan.

***

În sunetul clopotelor, moaștele Sfinților putneni au fost purtate în pelerinaj luni seara, pe 15 mai, de la Mănăstirea Putna, spre Sihăstria Putnei. Astfel, s-a făcut trecerea de la ziua Sfântului Iacob Putneanul, spre ziua de prăznuire a Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan.

Prima slujbă de priveghere închinată celor trei sfinți sărbătoriți, din acest an, pe 16 mai, a fost oficiată de către Preasfințitul Părinte Macarie Drăgoi, episcop al Episcopiei Române a Europei de nord, alături de un sobor de preoți și diaconi. Numeroși credincioși din țară, dar și din străinătate, au participat la rugăciune cu emoție. ***„Ne bucurăm de cinstirea sfintelor moaște și aș dori acum, la final, să dau o definiție pe care a dat-o atât de minunat un copilaș, care a spus așa: Moaștele sunt trupurile acelor oameni care au fost puse în pământ cu Cerul în ei. Iată, au fost scoase din pământ ca Dumnezeu, prin rugăciunile lor, să ne înalțe la Împărăția Sa cea veșnică, cea mai presus de ceruri. Ne dorim ca împreună cu sfinții, așa cum suntem acum, să fim și în grădina Raiului, întru bucuria cea nesfârșită, de care se îndulcesc toți sfinții lui Dumnezeu”, a spus Preasfințitul Părinte Macarie.***

Programul liturgic va continua marți dimineață, cu Sfânta Liturghie care se va oficia în cinstea Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan.

Sfintele moaște ale celor trei cuvioși vor rămâne în Biserica „Buna Vestire”, la Sihăstria Putnei, iar racla cu moaștele Sfântului ierarh Iacob Putneanul se va întoarce marți după-amiază la Mănăstirea Putna.

Anda Elena Pintilie

Prima Liturghie în cinstea Sfinților Sila, Paisie și Natan, la Sihăstria Putnei

În calendarul Bisericii Ortodoxe Române au fost pomeniți astăzi pentru prima dată Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei. Cu ocazia acestui moment istoric, la mănăstirea bucovineană a fost oficiată slujba Sfintei Liturghii de trei ierarhi ai Bisericii noastre: Înaltpreasfințitul părinte Teodosie, arhiepiscopul Tomisului, Înaltpreasfințitul părinte Pimen, arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuţilor şi Preasfințitul părinte Macarie, episcopul Ortodox Român al Europei de Nord.

La slujbă arhierească au participat stareți și starețe, numeroși preoți din Eparhia Sucevei și Rădăuților, credincioși din zona Bucovinei și pelerini din alte județe ale țării.

La finalul Liturghiei, cuvântul de învățătură a fost rostit de IPS părinte arhiepiscop Teodosie, care a vorbit despre viața duhovnicească deosebită a Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan:

„O zi de lumină ne-a adunat astăzi aici, la Sihăstria Putnei, în această prea frumoasă biserică, ctitorită de curând și care parcă a fost pregătită pentru vechii viețuitori din acest locaș monahal, care acum trăiesc mai intens decât atunci când au viețuit aievea în trup - Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan. Acești trei sfinți cu adevărat alcătuiesc o treime de slujitori, așa cum spune acatistul lor.

Sfânta Mănăstire Sihăstria Putnei se îmbogățește atât de mult astăzi! După păsto-rirea celor trei părinți care au viețuit aici și care au umplut de lumină locul acesta și mănăstirea aceasta, la scurt timp, mănăstirea s-a desființat - după venirea stăpânirii austriece.

După aproape 200 de ani iată, această mănăstire devine mult mai înfloritoare, pentru că se întorc aici viețuitorii vechi ai mănăstirii - și nu se întorc ca să se odihnească, ci se întorc ca să vegheze sfânta mănăstire, să se roage pentru sfânta mănăstire, pentru toți părinții de aici și pentru toți cei ce poposesc aici.

În aprilie 1990 s-a văzut o lumină mare la biserica de piatră care a fost construită prin grija acestor părinți. La pronaosul bisericii s-a văzut lumină, care apoi a înconjurat biserica. Săpându-se în locul acesta s-au găsit sfintele lor moaște. De la început s-a înțeles că nu sunt oseminte obișnuite ale unor viețuitori de aici, ci sunt sfinte moaște, așa cum sublinia Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii noastre în cuvântul său și cum vedem și noi. Sfintele moaște sunt galbene, și culoarea galbenă a sfintelor moaște arată sfințenia lor. De aceea, sfinții care s-au întors aici, acum ridicându-se din pământ, unde se aflau, sfintele lor moaște, odoarele lor scumpe, pline de harul Sfântul Duh. De acum înainte, ei n-au nevoie de odihnă, precum noi. Ei n-au nevoie de hrană precum noi, ei n-au nevoie să se adape cu apă, precum noi. Ci iată, ei sunt plini de daruri, ei s-au umplut de harul Sfântului Duh, sufletele lor sunt înaintea Tronului Preasfintei Treimi, înaintea Maicii Domnului. Sufletele lor s-au îmbrățișat cu sufletele celorlalți sfinți și harul cu care s-au îmbrăcat se întinde din cer, până la sfintele lor moaște".

Cum să ne rugăm Sfinților Sila, Paisie și Natan?

Ierarhul a subliniat și cum trebuie să ne rugăm Sfinților de la Sihăstria Putnei: „Să-i rugăm pe Sfinții cuvioși părinți ai Sihăstriei Putnei și să le zicem: Sfinților ai lui Dumnezeu, care ați arătat prin lumina ce a fost văzută în 1990, în aprilie, lumina sfințeniei voastre, ca să se caute comorile sfintelor voastre moaște, și iată, voi arătându-vă nouă, ne chemați pe noi la credință, la râvna de a sluji pe Dumnezeu, la rugăciune și la dragoste. Vă rugăm, Sfinților cuvioși, să mijlociți la Bunul Dumnezeu ca rugăciunea noastră să se aprindă mai mult, credința noastră să se lămurească mai bine, să fie curată și, prin credință, să ajungem unde este Părintele Ceresc și Fiul Său și Duhul Sfânt, unde este Maica prea curată și unde sunteți voi, sfinților!

Ajutați-ne, Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan să mergem numai pe calea lui Dumnezeu, călăuziți de rugăciunea cea sinceră, de credința cea vie, de nădejde tare, de dragoste jertfelnică. Să nu ne desprindem sufletul și inima de Dumnezeu și nici dragostea noastră de voi, sfinților frați ai noștri, mai mari biruitori - și aflându-vă voi pururea în rugăciune, chemați-ne și pe noi la rugăciune, și Cerul, care pururea este în rugăciune prin sfinți și prin îngeri, să ajute și pe pământeni, pe noi,

pe toți, ca rămânând în rugăciune și în priveghere să dorim Patria Cerească, unde voi v-ați sălășluit.

Să ne întâlnim cu toții în Viața cea Adevărată, care este dincolo de viața aceasta, unde sufletele noastre, dacă se îmbracă în harul lui Dumnezeu, se împărtășesc de Hristos, pot să se ridice. De viață veșnică, sfântă și plină de bucurie, de lumină și de pace să avem parte cu toții! Amin".

De asemenea, părintele arhimandrit Nectarie Clinci, starețul Mănăstirii Sihăstria Putnei, a vorbit despe importanța acestei zile pentru obștea pe care o păstorește: „Trăim cu toții astăzi o zi istorică pentru mănăstirea noastră. Pentru prima dată, am oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în cinstea Sfinților cuvioși părinți, luminători ai Sihăstriei Putnei, Sila, Paisie și Natan. Plini de bucurie am petrecut și ziua de ieri, când s-a făcut pomenirea Sfântului mitropolit Iacob Putneanul, și ziua de duminică, când toți acești părinți au fost proclamați oficial sfinți în prezența Preafericitului părinte patriarh Daniel și a numeroși alți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii noastre. Multă bucurie am primit cu toții la pelerinajul care s-a desfășurat luni, când raclele cu moaștele sfinților canonizați au fost aduse de la Putna la Sihăstria Putnei. Noi îi cinsteam pe cuvioșii Sila, Paisie și Natan încă de când moaștele lor au fost descoperite, în anii 90, dar iată că acum, în mod oficial, avem slujba Sfinților, Acatistul Sfinților și Icoana Sfinților. Tocmai de aceea, parcă mai mult astăzi ca oricând am primit și am simțit ajutorul și binecuvântarea Sfinților Sila, Paisie și Natan, luceferi și luminători ai mănăstirii noastre".

Ca dar din partea Mănăstirii Sihăstria Putnei, ierarhii care au slujit, precum și părintele Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna, au primit icoana Sfinților Sila, Paisie și Natan, în care a fost așezată câte o părticică din sfintele lor moaște.

În după-amiaza zilei de azi, moaștele Sfântului ierarh Iacob Putneanul au fost duse de la Mănăstirea Sihăstria Putnei la Mănăstirea Putna, fiind așezate în Paraclisul cu hramul „Sfinții apostoli Petru și Pavel".

Tudorel Rusu

Minuni săvârșite prin rugăciunile Sfinților Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei

Câteva dintre primele minuni săvârșite de Sfinții cuvioși de la Sihăstria Putnei.

Prima reprezentare iconografică a cuvioşilor s-a făcut la Sihăstria Putnei, pe peretele de sud al pronaosului bisericii cu hramul Buna Vestire, în urma unui fapt minunat.

***

O femeie posedată de un duh necurat, a venit la Sihăstria Putnei, dorind să se închine la sfintele moaşte ale cuvioşilor Sila, Paisie şi Natan. La 100 de metri înainte de schit, i s-au arătat trei bătrâni cu toiege în mâini, cu care aceştia au început să izgonească duhurile necurate din acea femeie, care s-a simţit eliberată şi s-a vindecat complet.

Pictorul bisericii, dorind să picteze chipurile celor trei cuvioşi, nu putea să o facă, deoarece nu avea nici un fel de mărturie privind înfăţişarea lor. Descriind femeia respectivă înfăţişarea celor trei bătrâni, cuvioșii părinți au fost pictați cu bărbi albe mari, şi având fiecare câte un toiag în mână.

&&&

În anii 2001-2002, mai multe persoane care sufereau de atacuri din partea demonilor, venind și închinându-se la Schitul Sihăstria Putnei, cereau să le fie citite rugăciuni de exorcizare și să se închine la moaștele celor trei cuvioși.

Părintele rânduit pentru aceasta a observat că persoanele respective se linișteau, îndeosebi după atingerea de moaștele cuviosului Paisie.

Sfântul cuvios Sila de la Sihăstria Putnei este foarte venerat în satul Schit Orăşeni, judeţul Botoşani, locul celor dintâi osteneli pustniceşti ale sale. Aici a fost ridicată o casă de oaspeți pusă sub ocrotirea cuviosului.

Mai mulți oameni ai locului mărturisesc despre ajutorul pe care l-au primit în urma rugăciunilor adresate cuviosului Sila, fapt care a dus la încetățenirea expresiei „sfântul nostru" în rândul credincioşilor din zonă.

O tămăduire minunată săvârșită de Cuviosul Sila merită a fi menționată.

***

O credincioasă din Roman (Doina Chelaru) a primit vindecare de cancer, în urma rugăciunilor pe care doamna A. din Suceava i-a adus-o Sfântului Sila în timpul unei vizite pe care a făcut-o la Sihăstria Putnei, în toamna anului 2012:

„În drum către Sihăstria Putnei, vorbeam între noi (cu preotul paroh Ioan Ungureanu) să cerem fiecare Sfântului Sila, când vom ajunge lângă racla cinstitelor sale moaşte, câte ceva care să ne fie cu adevărat spre folos, ca de la un părinte şi ocrotitor al celor ce veneam din ţinutul său natal. Fără ca eu să cunosc detalii despre ce ar fi cerut doamna A., la ieşirea din mănăstire, în drum spre izvorul Sfântului Sila, am întrebat-o eu dacă a cerut ceva important, iar dânsa, pe scurt, mi-a relatat suferinţa în care se găsea prietena ei din Roman, pentru care se ruga, având cancer în metastază la oase şi pe care o îngrijise după încă o operaţie la Cluj, iar în acele zile o adusese acasă fără ca medicii să-i mai dea multe luni de trăit, căci slăbise mult, având cam 47 de kilograme, iar metastaza deja se răspândise către organele vitale.

După aproape o lună de la pelerinajul nostru, fiind în Suceava, am trecut pe la doamna A. să o văd, fiind întâmpinat cu următoarele cuvinte: «Părinte, vă rog să luaţi loc ca să vă povestesc ce minune a făcut Sfântul nostru Sila!». Prietena ei începuse de câteva săptămâni să ia în greutate, mânca cu mai multă poftă şi avea mai multă voioşie în comportament. În acele zile, efectuase controlul după operaţie la Cluj, iar analiza markerului tumoral, care avea după operaţie valoarea 3000 (valorile normale fiind între 1-8), indica de această dată valoarea 3! Acest lucru l-a făcut pe medicul oncolog, după confruntarea analizelor, să exclame: «Dar metastaza unde e? Nu mai înţeleg nimic!». Şi pentru ca lucrurile să fie mai clare, pacienta a primit, fără nici o altă intervenţie birocratică, aprobarea unui tratament

foarte scump, însă compensat de către Ministerul Sănătăţii, iar acum se simte bine, cu bucuria că aşa l-a cunoscut pe Sfântul Sila, la «intervenţia» prietenei sale dragi”[1].

[1] *Preot iconom stavrofor Ioan Ungureanu, Profesor învățământ primar Violeta Ungureanu, Schit Orășeni - File de Pateric dintr-o poveste de istorie, carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreafinţitului Părinte Teofan, arhiepiscopul Iaşilor şi Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, Ed. Performantica, Iaşi, 2014, p. 29-30.*

ÎPS Teodosie, arhiepiscopul Tomisului: „Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan ne-au umplut de har, de bucurie și de înțelepciune”

Casa lor este Cerul, dar casa lor este și această mănăstire în care ei s-au nevoit și, prin nevoința lor - rugăciunea, postirea și toată meditația lor către Dumnezeu - au câștigat cununa Vieții. Am venit, așadar, într-o casă sfântă a Sfinților cuvioși ai Sihăstriei Putna. Ei, în chip nevăzut, pe toți ne-au îmbrățișat.

***

Acești trei sfinți cu adevărat alcătuiesc o treime de slujitori, așa cum spune acatistul lor. Bucuria de a-i avea astăzi aproape este bucuria cea mai mare. Sfânta Mănăstire Sihăstria Putnei se îmbogățește atât de mult astăzi! După păstorirea celor trei părinți care au viețuit aici și care au umplut de lumină locul acesta și mănăstirea aceasta, la scurt timp, mănăstirea s-a desființat - după venirea stăpânirii austriece. După aproape 200 de ani iată, această mănăstire devine mult mai înfloritoare, pentru că se întorc aici viețuitorii vechi ai mănăstirii - și nu se întorc ca să se odihnească, ci se întorc ca să vegheze sfânta mănăstire, să se roage pentru sfânta mănăstire, pentru toți părinții de aici și pentru toți cei ce poposesc aici.

Iată, în aprilie 1990 s-a văzut o lumină mare la biserica de piatră care a fost construită prin grija acestor părinți. La pronaosul bisericii s-a văzut lumină, care apoi a înconjurat biserica. Săpându-se în locul acesta s-au găsit sfintele lor moaște. De la început s-a înțeles că nu sunt oseminte obișnuite ale unor viețuitori de aici, ci

sunt sfinte moaște, așa cum sublinia Preafericitul Părinte Daniel, patriarhul Bisericii noastre în cuvântul său și cum vedem și noi. Sfintele moaște sunt galbene, și culoarea galbenă a sfintelor moaște arată sfințenia lor.

De aceea, sfinții care s-au întors aici, acum ridicându-se din pământ, unde se aflau, sfintele lor moaște, odoarele lor scumpe, pline de harul Sfântul Duh.

De acum înainte, ei n-au nevoie de odihnă, precum noi. Ei n-au nevoie de hrană precum noi, ei n-au nevoie să se adape cu apă, precum noi. Ci iată, ei sunt plini de daruri, ei s-au umplut de harul Sfântului Duh, sufletele lor sunt înaintea Tronului Preasfintei Treimi, înaintea Maicii Domnului. Sufletele lor s-au îmbrățișat cu sufletele celorlalți sfinți și harul cu care s-au îmbrăcat se întinde din cer, până la sfintele lor moaște.

Ei sunt neadormiți, ei veghează atunci când și noi veghem, dar și atunci când noi mai avem nevoie de somn, de odihnă. Cei ce trec din viața aceasta în viața lângă Dumnezeu fără supărare, fără noapte, fără foame, fără sete, dar hrănindu-se și adăpându-se neîncetat din Lumina harului lui Dumnezeu, aceștia sunt semenii noștri cei apropiați, frații noștri mai mari, care cu adevărat nu ne uită pe noi.

Așa cum îngerii au fost așezați de Dumnezeu să fie slujitorii noștri și fiecare dintre noi, la Botez, primim un înger care să ne însoțească și să ne păzească, și sfinții, semenii noștri mai mari, biruitori, ne sunt aproape - pentru că ei s-au umplut de dragostea lui Dumnezeu. Iar dragostea lui Dumnezeu coboară până la noi, pe pământ și dragostea lui Dumnezeu ne ține pe toți în viață. Căci cu primul păcat ar trebui să și murim, dar numai dragostea lui Dumnezeu ne ține.

Iată, sfinții ca prieteni ai lui Dumnezeu și frați mai mari ai noștri, când sunt chemați în rugăciuni nu zăbovesc, ci coboară îndată harul pe care l-au primit de la Dumnezeu la noi și ne învăluie și pe noi cu harul sfințeniei, al înțelepciunii, al dragostei, ai nădejdii, al puterii de a împlini și noi voia lui Dumnezeu, ca luptători pentru credință împotriva păcatului și împotriva răului, să ne încununăm și noi cum s-au încununat sfinții. Toți sfinții au primit o cunună - cununa vieții pe care trebuie s-o râvnească fiecare dintre noi. Această cunună a vieții este haina sfințeniei în care ei au fost îmbrăcați de Dumnezeu. Această haină a sfințeniei trebuie să o căutăm toți.

Mănăstirea Sihăstria Putnei are acum atâta bogăție prin cei trei sfinți, încât în fiecare zi de-am veni să căutăm pe sfinți să mijlocească pentru noi, ne-am umple de mai mari daruri duhovnicești. Fiecare zi trebuie să fie pentru noi un dar, de

acum înainte, mai ales pentru cei care am participat la prima sărbătoare a Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Mănăstirea Sihăstria Putnei.

Pe Sfântul Iacob mitropolitul, pomenit ieri la Mănăstirea Putna și pe Sfinții cuvioși Sila, Paisie și Natan să-i chemăm în fiecare zi în mijlocirea noastră. Ei astăzi ne-au îmbrățișat, s-au bucurat că am venit la praznicul lor. Casa lor este Cerul, dar casa lor este și această mănăstire în care ei s-au nevoit și, prin nevoința lor - rugăciunea, postirea și toată meditația lor către Dumnezeu - au câștigat cununa Vieții. Am venit, așadar, într-o casă sfântă a Sfinților cuvioși ai Sihăstriei Putna. Ei, în chip nevăzut, pe toți ne-au îmbrățișat. Și când mergi în casa cuiva, dacă este gazdă bună, îți oferă ce are mai bun, ca să te simți bine în casa sa. Iată, în mănăstirea aceasta care găzduiește sfintele moaște ale Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan noi am primit cele mai frumoase, cele mai alese și sfinte daruri. Noi am primit aici arvuna vieții.

Sfinții ne-au umplut de har, de bucurie și de înțelepciune. Să rămânem cu aceste daruri, să nu le risipim niciodată, să ne bucurăm că ne-am întâlnit astăzi cu cetățenii Cerului care, pentru timpul pe care îl petrecem noi aici, devin și cetățeni ai pământului - dar cinstiți și prea slăviți. Și vin cu sfințenia de la Dumnezeu din Cer și ne-o dăruiesc nouă, ca să avem cu adevărat putere și înțelepciune, rugăciune vie și postire curată, nădejde tare și dragoste jertfelnică, ca să luptăm și noi, să ne întâlnim cu ei. Astfel, dar, deși aveam multe de făcut în Eparhia mea, sfinții m-au chemat aici. Sunt bucuros că la invitația Înaltpreasfințitului Părinte arhiepiscop Pimen am fost alaltăieri, ieri și azi în patria acestor sfinți care ne oferă nu numai ajutor ca mijlocire către Dumnezeu, ci personal ne oferă daruri duhovnicești. De aceea, să rămânem în comuniunea sfinților!

(Fragment din predica rostită de către Înaltpreasfințitul Teodosie, arhiepiscop al Tomisului, la prima Liturghie săvârșită de ziua Sfinților cuvioși Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei - 16 mai 2017)

Arhim. Damaschin Luchian - Lumini de sfințenie la Sihăstria Putnei

În pădurile Bucovinei, poienile mănoase sunt darul lui Dumnezeu pentru turmele de oi purtate cu răbdare din primăvară până-n toamnă de oameni vrednici și dârzi, asemeni bradului de alături. Așa ar fi rămas și ceea ce numim astăzi Sihăstria Putnei: un loc, printre altele, pentru păşunat ori, mai încoace, popas la sfârşit de săptămână, între prieteni. Dar au fost ei, sihaştrii smeriți care, iubind acest loc și sălăşluindu-se aici, au făcut dintr-o simplă poiană „Poiana Sihăstriei”. Dintre dânșii, trei ne sunt, peste veacuri, chipuri de lumină binecuvântată: Sila, Paisie și Natan.

Când cuviosul Sila a ajuns la Sihăstria Putnei, viața monahală în aceste locuri era veche de aproape 300 de ani. Părăsind cele de jos ale lumii și tânjind după cele de sus, părinții s-au nevoit aici, în sihăstrie, glasurile lor de rugăciune unindu-se cu șipotul râului Ursoaia care le străbătea incinta.

Sila, botoșănean de obârșie, vine la Sihăstria dintr-altă obște, după ce starețul său, Ghedeon, trece la Domnul. „Am rămas fără stareț”, avea să mărturisească la acel

moment Sila, vădind cât de mult prețuia el vechea predanie a uceniciei pe lângă cineva care poate să-ți îndrume pașii.

Osârdnic lucrător pentru Casa Domnului

Tânărul Sila era plin de avânt. Teodosie, starețul Sihăstriei, îl citește pe dinlăuntru, îl primește la Sihăstria și îl face în scurtă vreme monah și preot, deși avea vârsta fragedă. Lui Dosoftei, urmașul la conducerea obștii, neobositul Sila îi este mână dreaptă timp de 30 de ani, purtând grijă de toate cele necesare frăţiei.

Schitul din Poiana Sihăstriei nu avea nici un fel de venit propriu, ci se întreţinea din daniile domneşti şi din darurile bunilor creştini. Îl aflăm acum pe Sila printre boierii din Iași ori la domnitorii din Țara Românească, cerând milostenie pentru smeritul schit, întorcându-se apoi cu cele de trebuință pentru biserică și pentru părinți, parte dintre ele dăruindu-le, cu dragoste, inclusiv Mănăstirii Putna.

Hrisoavele vremii ne vădesc cât de primit era părintele Sila de la Sihăstria Putnei și cum cuvântul său, plin de miez și îndemnător la milostenie, îndupleca inimile spre fapta cea bună.

Preînnoirile la Sihăstria au continuat mai ales după ce cuviosul Sila a ajuns stareț. Bisericuța de lemn era neîncăpătoare, așa că, după patru ani de lucrare trudnică, o nouă biserică, din piatră de râu, se zărea în Poiana Sihăstriei, pusă sub ocrotirea Maicii Domnului. A târnosit-o episcopul Dosoftei Herescu de Rădăuți, și el călugărit la Sihăstria. Alături de biserică, și chiliile, trapeza, cămările și alte zidiri.

Este adevărat că a construi din piatră și lemn e mult mai ușor decât zidirile pe dinăuntru, și aceasta o știa prea bine și cuviosul Sila. De aceea, el a încurajat viața duhovnicească a părinților, dragostea pentru slujba bisericii, osteneala mâinilor pentru culegerea textelor, traduceri și întocmiri de pomelnice - semn al recunoștinței pentru dăruitori. Un zid de biserică fără adunare de rugăciune la miez de noapte ori în revărsat de zori este ca o candelă cu luminile stinse. Iar aici, la Sihăstria Putnei, luminile din sufletele și din opaițele veghind asupra Ceaslovului și Psaltirii părinților nu s-au stins niciodată, atât timp cât vremurile au îngăduit.

Din nefericire, nu au îngăduit prea mult. După răpirea Bucovinei de către Imperiul Austro-Ungar (1775), Sihăstriei i s-au pus multe interdicţii, daniile obişnuite ale domnitorilor moldoveni au încetat, astfel încât cuviosul Sila cere din nou, prin scrisori, îngăduință de la stăpânitorii vremii și ajutor de la bunii creștini. Răspun-

surile au fost firave, dar stareţul Sila a reuşit să mai prelungească viaţa mănăstirească de aici, în ciuda lipsurilor materiale şi a asupririi care se înteţea.

Anii adunându-se, cuviosul Sila se retrage de la conducerea schitului, pentru a se apleca, mai cu osârdie, spre cele care țin mai mult de „viața de dincolo”. Și atunci, cu atât mai mult acum, ceea ce numim „administrație” aducea cu sine, inevitabil, și risipire, și griji, nu totdeauna ușor de gestionat, astfel încât, pentru o bună așezare, era nevoie de refugii în zone mai sigure ale sufletului, cele care să susțină zdroaba zilei.

Cuviosul Sila a mai trăit doi ani, iar la 23 aprilie 1783 a trecut la cele veşnice, în vârstă de 86 de ani, dintre care 70 i-a petrecut în nevoinţă la Sihăstria Putnei.

Duhovnic și rugător smerit

Pe cuviosul Paisie îl știm din puține însemnări. Și viața lui dinainte de a veni la Sihăstria, și anii petrecuți aici (peste 20) sunt încă ascunși în privința detaliilor. Cunoaștem că a fost de aceeași vârstă cu cuviosul Sila, că a fost egumen la o mănăstire închinată Sfântului Ilie, apoi rânduit la Mănăstirea Râșca, după care s-a retras la Sihăstria.

De ce s-a retras aici? E limpede: dorul de liniștire și de rugăciune îl face pe monah să caute, cu blagoslovenia cuvenită, locuri și rânduieli și părinți unde acest dor poate fi ostoit.

Dintr-o însemnare a vremii aflăm că ascultarea lui era cea de slujitor la altar și de duhovnic. Paisie a fost, așadar, la Sihăstria, omul din spate, cel care asigura susținerea tăcută, smerită și rugătoare a schitului din poiană.

Stareţul Sila a găsit în bătrânul sihastru Paisie pe duhovnicul care rămâne la chilie și vorbește cu sfinții, așa cum, peste un veac și jumătate, la o altă Sihăstrie, cea a Neamțului, bătrânul duhovnic și rugător Paisie Olaru susținea, cu discreție, lucrarea plină de avânt și energie a părinților Cleopa, Ioil, Ioanichie și Victorin.

Martor al greutăţilor din ultimii ani de existenţă ai Sihăstriei Putnei, cuviosul Paisie se mută și el la cele veșnice pe 16 decembrie 1784.

Caligraful și cronicarul

Cel de-al treilea părinte din troița de cuvioși de la Sihăstria Putnei din veacul al XVIII-lea este Natan. Se trăgea din părțile Pașcanilor, de unde a venit la Mănăstirea Putna, fiind aici călugărit, apoi hirotonit ieromonah și rânduit cu ascultarea de eclesiarh. Și el dornic de mai multă rugăciune, se va retrage la Sihăstria Putnei, unde va primi schima mare cu numele de Natan, numindu-se de acum pe sine „smeritul ieroschimonah Nathan, fiu al aceştii Sfinte Săhăstrii”.

Două au fost coordonatele principale care au marcat viaţa cuviosului Natan: a fost părinte duhovnicesc în mai multe locuri, povăţuind şi persoane cu mari responsabilităţi în Biserică (duhovnic al mitropolitului Iacob Putneanul) şi, înzestrat cu o scriere caligrafică inconfundabilă, a întocmit pomelnice şi a copiat manuscrise. Aceste două daruri primite de la Dumnezeu, pe care cuviosul Natan le-a cultivat cu smerenie şi în ascultare de stareţii săi și de episcopii vremii, s-au dovedit a aduce multă rodire.

Mai mult decât atât, cuviosul Natan făcea și o muncă de cronicar. Însemnările lui despre domni, vlădici sau boieri, din pomelnicele pentru Mitropolia Moldovei, mănăstirile Bisericani și Putna sau schiturile Sihăstria din Putna sau Doljeşti, din ţinutul Neamţ, bucură ochii cercetătorului istoriei acelor vremi. Atare menționări făcute de călugări în scriptoriile mănăstirești sunt, în nu puține cazuri, singurele indicii despre persoane și timpuri.

Natan a fost omul deopotrivă atent la drumul său lăuntric și conectat la realitățile și cerințele timpului. După retragerea cuviosului Sila din stăreție, aceasta va fi preluată de cuviosul Natan, și el în vârstă de acum, ascultare pe care o va duce timp de trei ani şi jumătate, în condițiile în care greutățile venite odată cu stăpânirea celor străini de neam și de credință s-au întețit.

Scrisorile cuviosului Natan ne sunt mărturie pentru fidelitatea sa față de credința cea dreaptă și față de limba curată românească pe care nu o dorea înlocuită cu o alta, așa cum se intenționa a se realiza în școlile copiilor bucovineni. Trist pentru zilele în care și-a trăit ultimii ani ai vieții, dar cu bucurie în duh și împlinit pentru câte a lucrat spre binele Bisericii, cuviosul Natan, după o scurtă suferinţă trupească cu care a fost „curăţat” ca aurul în topitoare, se mută alături de părinții săi iubiți sihăstreni din ceruri, a doua zi după sărbătoarea Naşterii Domnului, la 26 decembrie 1784.

Preaslăviți de Domnul și iubiți de credincioşi

Sihăstria Putnei nu a mai rezistat mult timp. Ultimii vieţuitori ai ei au fost mutaţi, din porunca stăpânirii, la Mănăstirea Putna şi, în timp, biserica pe care au zidit-o şi în care s-au rugat cuvioşii a ajuns ruină. După două veacuri de pustiire şi uitare, în acel frumos aprilie al anilor ‘90, cu binecuvântarea bătrânului stareţ Iachint al Putnei, părintele Sebastian începea, cu hotărârea-i cunoscută, refacerea Sihăstriei. Printre pietre şi ierburi, s-au găsit vechile pietre de mormânt şi, sub ele, osemintele galbene şi frumos mirositoare ale cuvioşilor părinţi de odinioară: Sila, Paisie şi Natan. Aşezate în raclă frumos sculptată, ele vor întări, dându-le puteri şi încredere, pe cei care vor osteni la zidirile cele noi, dar şi pe credincioşii care, iată, de 25 de ani vin şi se închină lor cu evlavie, cerându-le ajutorul.

În aşteptarea scrierii lor în calendarul credinţei şi evlaviei creştine, după urmarea câtorva paşi statorniciţi de rânduiala Bisericii, cuvioşii Părinţi Sila, Paisie şi Natan ni se înfăţişează în chipul lor luminat şi cuminte de părinţi pururi iubitori de fii, inspiratori pentru urmaşi, dar mai ales pururi mijlocitori pentru lume înaintea Domnului. Pentru ei, şi prin ei, la 4 km de la ieşirea din Putna avem „Poiana Sihăstriei”, loc binecuvântat pentru întâlnirea cu prietenii de Sus.

Arhim. Damaschin Luchian, 09 iunie 2016

Preasfinţitul Calinic Botoşăneanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor: Mănăstirile Putna şi Sihăstria Putnei - două pepiniere ale sfinţeniei din „Dulcea Bucovină”

Domnia lui Ştefan cel mare (1457-1504) şi a lui Petru Rareş (1527-1546) în Moldova - dar şi cea a lui Matei Basarab (1632-1654) şi a lui Constantin Brâncoveanu (1688-1714) în Muntenia - reprezintă epoca de glorie a organizării şi dezvoltării vieţii monahale pe toate planurile, secundată de reorganizarea adusă monahismului românesc de Sfinţii Nicodim de la Tismana, Paisie de la Neamţ, stareţul Gheorghe şi Calinic de la Cernica, care s-a transmis în toate mănăstirile din ţară, prin felul înţelegerii şi reînnoirii vieţii monahale. Acea practică idioritmică sau chinovială din epoca patristică - moştenită de la Sfinţii Pahomie cel mare, Antonie cel mare, Vasile cel mare, Ioan Casian, Ioan cel sfinţit, Teodor cel sfinţit - precum şi atmosfera isihastă de la Muntele Athos se regăsesc şi astăzi în toate mănăstirile şi schiturile din ţară, aşa încât - alături de documentele vechi, de filele bătrânelor cronici, de predaniile strămoşilor şi de obiceiurile pământului - aşezămintele monahale sunt mărturii de necontestat care ne ajută să cunoaştem cele mai neaşteptate aspecte din istoria poporului nostru. Şi să înţelegem moştenirea culturală, religioasă şi spirituală a acestui popor răstignit, dar înviat în decursul istoriei. Mai mult, mănăstirile noastre au fost dintodeauna adevărate pepiniere ale sfinţeniei, în care au crescut duhovniceşte şi s-au format oameni pe măsura şi vrerea lui Dumnezeu.

Mitropolitul Iacob putneanul şi Sfinţii cuvioşi Sila, Paisie şi Natan - prăznuiţi liturgic în zile de 15 şi 16 mai la Mănăstirile Putna şi Sihăstria Putnei - sunt doar câţiva dintre cei peste 150 sfinţi canonizaţi de Sfânta noastră Biserică şi care au fost crescuţi în astfel de pepiniere mănăstireşti, unii dintre ei chiar la vârste foarte fragede.

***

Sfântul mitropolit Iacob putneanul s-a născut într-o familie de buni creştini din nordul Moldovei la 20 ianuarie 1719. Ulterior, părinţii lui Adrian şi Mariana, un frate, o soră şi cumnatul lui după soră s-au călugărit. La 12 ani, în 1731, a intrat ca frate la Mănăstirea Putna, primind schima mică doi ani mai târziu, în 1733, când era de 14 ani.

La 17 ani, în 1736, a fost hirotonit diacon şi preot de către mitropolitul Antonie, părintele lui duhovnicesc; în 1744, la vârsta de 25 ani, a fost numit egumen al Mănăstirii Putna, iar un an mai târziu, în 1745, a fost ales episcop de Rădăuţi; în 1750 - după doar cinci ani de slujire în demnitatea episcopală - a fost ales mitropolit, conducând destinele Mitropoliei Moldovei din 1750 până în 1760.

Ca egumen şi stareţ a crescut şi format duhovnici dintre monahii şi preoţii de mir; a iniţiat caligrafi, dascăli şi traducători din limbile greacă şi slavonă şi a aşezat rânduială în mănăstire aşa încât, în timpul său, intensitatea vieţii duhovniceşti de la Mănăstirea Putna era recunoscută nu numai în lumea monahală, ci şi în cea laică. Călugări şi tineri - nu numai din partea locului, ci şi din Maramureş, din Galiţia şi chiar din Grecia - veneau la Mănăstirea Putna, în primul rând pentru viaţa lui sfântă, despre care se ştia nu doar în hotarele Moldovei, şi în al doilea rând ca să înveţe carte.

La Mănăstirea Putna funcţiona o şcoala greco-slavo-românească de foarte bună calitate (a se vedea Ştefan Bârsănescu, „Şcoala greco-slavo-românească de la Mănăstirea Putna”, publicat în „Revista de Pedagogie”, XV (1966), nr. 6, p. 24).

Ca episcop, încă din primul an în care a fost ales în scaunul episcopal de la Rădăuţi, în 1745, s-a îngrijit să vadă lumina tiparului Liturghierul, tradus din greceşte de către Evloghie Dascălul; este cel de-al doilea Liturghier românesc din Moldova, după cel al Sfântului ierarh Dosoftei (1679, 1683). De altfel, încă de pe vremea când era egumen şi stareţ, Sfântul mitropolit Iacob putneanul a fost un susţinător fervent al traducerilor cărţilor de cult în limba română, continuând astfel opera Sfântului mitropolit Dosoftei. Doi ani mai târziu, în 1747, Grigore al II-lea Ghica, Domnul Moldovei, dimpreună cu membrii divanului şi ierarhii din Sinodul

mitropolitan au hotărât înfiinţarea a trei şcoli primare în centrele episcopale din Roman, Huşi şi Rădăuţi; la Rădăuţi, şcoala în care se învăţa slavona, greaca şi româna, funcţiona chiar în sediul episcopal.

Ca întâistătător al Bisericii din Moldova, după retragerea mitropolitului Nichifor din jilţul vlădicesc, - în cei zece ani de slujire în această demnitate, 1750-1760, sub diferite domnii fanariote care se schimbau de la o zi la alta - mitropolitul Iacob putneanul a desfăşurat o intensă activitate pastorală, misionară şi socială; a promovat cultura şi tiparul şi a vegheat - cu acelaşi interes - la traducerea de cărţi folositoare de suflet.

În fapt, Sfântul mitropolit Iacob putneanul - prin Evloghie Dascălul pentru traducerile din limba greacă şi Vartolomeu Măzăreanu pentru cele din slavonă - a reluat traducerea cărţilor, care - de la Sfântul mitropolit Dosoftei - stagnase; şi a tipărit mai întâi Liturghierul slavo-român, tradus din nou, în 1745, la Rădăuţi. Apoi a tipărit la Iaşi o Carte de rugăciuni (1751), Synopsis (1751) - adică adunarea celor şapte Sfinte Taine şi a celor şapte Laude ale Sfintei Biserici şi canoane din Sfânta Pravilă ce sunt trebuincioase la Taina Duhovniciei, Târnosania (1752), Evhologhionul, adică Molitvelnicul (1754), Penticostarul (1754), Antologhionul (1755), Apostolul (1756), Psaltirea (1757), Liturghierul (1759), Antologhionul (1760).

Tot la Iaşi, Sfântul Iacob putneanul s-a îngrijit să publice cărţi folositoare de suflet, dintre care: Adunarea de multe învăţături pentru preoţi (1753), Alfavita (1755) şi Bucvarul - primul Abecedar din Moldova, retipărit în 1759, Despre lemnul Sfintei Cruci (1759) ş.a., şi a rânduit să fie traduse Vieţile sfinţilor, modele de viaţă pentru orice om dornic de a accede la Împărăţia lui Dumnezeu. S-au tradus şase dintre cele douăsprezece volume ale Vieţilor sfinţilor, pe lunile septembrie, octombrie, noiembrie, martie, aprilie şi mai, însă fără a fi publicate. Nu doar acestea, ci - din păcate - şi alte cărţi, pe care el a rânduit să fie traduse, au rămas în manuscris, după retragerea din scaunul de mitropolit. Cărţile tipărite în timpul lui au fost folositoare nu doar credincioşilor şi slujitorilor din Moldova, ci şi celor din toate zonele locuite de români.

De numele Sfântului mitropolit Iacob putneanul se leagă începutul primei şcoli elementare, înfiinţată în satul Putna din judeţul Suceava, atestată documentar prin hrisovul Domnitorului Teodor Callimachi în 1759; această şcoală avea să funcţioneze fără întrerupere până astăzi şi unde - până la mijlocul secolului al XIX-lea - au predat părinţii călugări.

În paralel cu activitatea tipografică, în urma cutremurului din 1739, s-a preocupat de fortificarea bisericii Mănăstirii Putna, adăugându-i-se cinci contraforţi, s-a refăcut acoperişul şi turla bisericii, care a fost dărâmată în întregime şi căreia i s-au adăugat cele opt colonete ornamentale; s-au refăcut zidul de nord al bisericii - afectat de cutremur - şi zidul de incintă şi a fost consolidată clopotniţa.

În plus, s-a construit Paraclisul „Sfinţii apostoli Petru şi Pavel" şi corpul de chilii.

De asemenea, s-a ferecat icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu argint aurit de către monahul Rafail şi s-a dotat biserica cu icoanele praznicare şi ale sfinţilor de peste an, cu steaguri pentru procesiuni şi cu multe alte lucruri folositoare bisericii, de foarte bună calitate, aduse de la Kiev.

Mitropolitul Iacob putneanul a ajutat şi vegheat duhovniceşte nu doar la bunul mers al Mănăstirii Putna - fiind considerat al doilea mare ctitor al acesteia - ci şi la bunul mers al altor mănăstiri, schituri şi biserici, dintre care amintim: Mănăstirea Sihăstria Putnei, Sihăstria Ursoaia, Sihăstria Doljeşti, Biserica „Sfântul Dumitru" din Suceava, Catedrala din Suceava şi Catedrala mitropolitană de la Iaşi.

Demn de amintit este faptul că, în 1757, Sfântul mitropolit Iacob putneanul l-a determinat pe Domnitorul Constantin Racoviţă să construiască Spitalul „Sfântul Spiridon" din Iaşi - primul spital public cu statut de mănăstire - după modelul celor de la Roman şi Focşani, ctitorite de episcopul Ioanichie al Romanului, cărora - în 1756 - Domnitorul, prin 12 hrisoave, le-a acordat însemnate privilegii, venituri, moşii şi scutiri de taxe, pentru a asigura funcţionarea lor.

Sfântul mitropolit Iacob putneanul a fost un ierarh de atitudine, care a schimbat legi - în 1755 Domnitorul Matei Ghica, la propunerea mitropolitului, a schimbat procedura de tranzacţie, aceasta devenind lege; şi a întărit Regulamentul de funcţionare al breslelor groparilor din Botoşani şi Suceava, prin care îi obliga să-i îngroape şi pe străini - a stopat războaie; aici mă refer la anul 1758, când mitropolitul împreună cu episcopii sufragani, secundaţi de egumenii şi boierii din Moldova au trimis o plângere la hanii tătari din Bugeac şi Nogai în care au cerut să înceteze distrugerea ţării şi uciderea populaţiei. Şi nu a cedat presiunilor domnitorilor Constantin Racoviţă, Scarlat Ghica şi Ioan Teodor Callimachi - care îi cereau ridicarea blestemului pus pe capul celor care ar fi reintrodus văcăritul, pogonăritul şi vădrăritul, după ce în 1749 mitropolitul îl convinsese pe Constantin Racoviţă, Domnul Moldovei să desfiinţeze vecinia, echivalentul iobăgiei din Moldova.

Pentru că presiunile politice de la o zi la alta se intensificau - deşi în acea perioadă autoritatea civilă, în luarea deciziilor, era influenţată în bine de către Biserică - pentru a nu fi forţat să facă compromisuri de nici un fel a renunţat la scaunul de mitropolit şi s-a retras în anul 1760 la Mănăstirea Putna, spunând: „M-am lepădat şi de Mitropolie şi de cinste şi de toate ale acestei lumi, numai focul jurământului să nu-mi iau în cap şi în suflet...”. Desigur că, după înlăturarea acestor impozite de pe capul cetăţenilor, în anii următori ţara a înflorit, sporindu-se - totodată - naşterea de prunci.

După revenirea în obştea mănăstirii, în 1761, cu acelaşi neastâmpăr şi necurmată râvnă, a continuat şirul înnoirilor prin construirea fântânii din incinta mănăstirii şi a pavajului cu lespezi de piatră din biserică, pavaj care înainte de 1989 a fost înlocuit cu pardoseală de marmură. Nu mai puţin clopotul Buga, de la Sfântul Ştefan, a fost returnat în atelierele din Liov; patru ani mai târziu, în 1765, a dăruit policandrul cu 35 braţe, realizat din alamă, care se află până azi în naosul mănăstirii; iar în anul 1773 - împreună cu episcopii Antonie de Roman şi Dositei de Rădăuţi, sprijiniţi financiar şi de câţiva părinţi cu dare de mână - a făcut catapeteasma bisericii, poleită cu aur.

Sfântul mitropolit Iacob putneanul s-a strămutat la cele veşnice pe 15 mai 1778, după ce - în prealabil, cu două zile înainte, pe 11 mai - a primit schima cea mare la Sihăstria Putnei, primind numele de Eftimie; şi-a luat numele după numele Sfântului Eftimie cel mare în a cărui zi de pomenire, 20 ianuarie, s-a născut. A fost înmormântat în pridvorul Mănăstirii Putna, îmbrăcat ca un schimnic, fără veşminte şi însemne arhiereşti.

În ziua de 15 iunie a anului 2016 - când a fost desfăcută cripta de către părinţii mănăstirii, în prezenţa stareţului şi a chiriarhului locului - s-au găsit relicvele sfântului de culoarea „pâinii coapte şi rumene”.

Punerea în raclă a sfintelor sale moaşte - racla fiind sfinţită în prealabil de către Preafericitul părinte Ioan al X-lea, patriarhul Antiohiei şi al Întregului Orient, care se afla în vizită la Mânăstirea Putna ce a avut loc în ziua de 25 septembrie a anului 2016, ca parte a sărbătoririi celor 550 de ani de la punerea pietrei de temelie a mănăstirii de către mitropolitul Teoctist în prezenţa Sfântului voievod Ştefan cel mare.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât - în şedinţa din 6-7 iunie 2016 - trecerea mitropolitului Iacob putneanul în rândul sfinţilor, având ca zi de prăznuire 15 mai. Proclamarea solemnă a canonizării mitropolitului Iacob –put-

neanul şi a cuvioşilor Sila, Paisie şi Natan - ucenicii lui de la Mănăstirea Sihăstria Putnei - a avut loc duminică, 14 mai 2017, în prezenţa prea fericitului Daniel, patriarhului României, precum şi a mai multor ierarhi ai Sfintei noastre Biserici.

Mâine zi, ca să-l citez pe un părinte mitropolit, în ziua de 16 mai sunt pomeniţi Sfinţii cuvioşi Părinţi Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei, mănăstire situată la aproximativ 2 km de Mănăstirea Putna, fiind tot atât de veche ca şi mănăstirea binecredinciosului Ştefan cel mare şi sfânt.

Cel dintâi vieţuitor al Sihăstriei a fost monahul Atanasie, un tătar încreştinat, care a primit schima mică la Mănăstirea Putna. După 1470, când Sfântul Daniil Sihastrul s-a retras la Voroneţ, ucenicii săi - care nu l-au urmat - s-au retras la Sihăstria Putnei; şi pentru a nu mai coborî pentru slujbele zilnice la mănăstirea din vale, ei şi-au construit o bisericuţă din lemn.

Din păcate, nu avem informaţii legate de prima aşezare monahală de la Sihăstria Putnei până pe la sfârşitul secolului al XVII-lea, când armatele dezlănţuite ale regelui polon Jan Sobieski (1674-1696) au tulburat liniştea călugărilor. Obştea risipită prin munţi se va întoarce în sihăstrie după Pacea de la Karlowitz (1699). Monahul Lazăr - un ucenic al Sfântului mitropolit Dosoftei (1671-1686), considerat primul egumen al schitului - a ridicat, cu sprijinul marelui vistiernic domnesc Ilie Cantacuzino, o nouă bisericuţă de lemn, în care abia încăpeau patru-cinci sihaştri. Monahului Lazăr i-au urmat monahii Teodosie (1715) şi Dosoftei (1753). Nu avem informaţii legate de intervenţiile lor în ceea ce priveşte viaţa acelei sihăstrii. Abia în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în timpul egumenului Sila (1753-1781), originar din ţinuturile Botoşanilor, care - între anii 1710-1715 - a venit la Sihăstria de la Schitul Orăşeni din judeţul Botoşani, se poate vorbi despre o înnoire a acestui loc.

În timpul egumeniei sale, începând cu anul 1731 - cu binecuvântarea mitropolitului Antonie al Moldovei - ca ajutor al bătrânului stareţ Dosoftei, iar după moartea acestuia cu atribuţii depline, mai întâi s-a construit din piatră o nouă biserică, sfinţită în 1758 de episcopul Dosoftei Herescu de Rădăuţi, un corp de chilii şi anexe; şi s-a sporit viaţa duhovnicească a monahilor. În paralel cu lucrarea de la Sihăstria, cuviosul Sila va susţine şi lucrarea de înnoire a Mănăstirii Putna, fiind socotit unul dintre ctitorii acesteia din veacul al XVIII-lea.

Cuviosul Sila s-a strămutat la cele veşnice în 1783, la vârsta de 80 ani, după ce - în prealabil, în 1781 - predase egumenia ieroschimonahului Natan, originar din Paşcani, cu metania în Mănăstirea Putna şi care era eclesiarhul mănăstirii.

Din călugărie se numea Natanail. A fost duhovnicul mitropolitului Iacob putneanul; în Bucovina, ca duhovnic, acest părinte era de notorietate. Obştea mănăstirii îl cinstea pentru rigoarea tipiconală a slujbelor. El este cel care a condus schitul în timpul stăpânirii Imperiului Austro-ungar (1775), când starea materială a schitului - după cum reiese din însemnările din Cartea de milostenie din 1783 - ajunsese la limită.

Graniţa era şi ea un obstacol în calea aprovizionării cu cele necesare traiului. În acest sens, cuviosul Natan a trimis în continuu timp de un an (1782-1783) nenumărate scrisori - Dumnezeu îl înzestrase şi cu darul scrisului / caligrafierii - pentru a cere sprijin material, dar în zadar. S-a mutat la cele veşnice la 26 decembrie 1784, fiind considerat ultimul stareţ oficial al Sihăstriei.

Deşi nu a fost numit direct de către predecesorul său, ieroschimonahul Paisie a preluat egumenia schitului până la desfiinţarea acestuia (26 august 1786) din porunca stăpânirii străine.

Vieţuitorii au fost transferaţi la Mănăstirea Putna, ca şi obiectele de cult; multe dintre ele se află fie în depozitul mănăstirii, fie în muzeul acesteia. Dintr-o mărturie a sa din 30 mai 1765 - pe când era deja vieţuitor la Sihăstria - aflăm că el, în vremea domniei lui Constantin Cehan Racoviţă (1749–1753; 1756–1757), a fost egumen la Mănăstirea „Sfântul Ilie” din Suceava de unde a fost mutat la Mănăstirea Râşca, iar de aici la Sihăstria Putnei. Era considerat un mare previzionar. A trecut la cele veşnice în jurul anului 1790.

La 200 de ani de la trecerea lor la cele veşnice, în 1990 - cu ocazia începerii lucrărilor de amenajare a terenului în vederea reconstruirii bisericii - au fost descoperite pietrele de mormânt ale stareţilor Sila şi Paisie, nu însă şi cea a stareţului Natan; precum şi relicvele celor trei. Mai întâi, a fost găsită piatra de mormânt a cuviosului Sila - în partea dreaptă a bisericii, la exterior - având inscripţia: „Aici zac oasele ieroschimonahului Sila, care a răposat văleatul 1783, aprilie 23”. La o palmă de pământ se aflau osemintele lui, galbene şi frumoase.

Pe aceeaşi latură, lângă naos, a fost aflată piatra de mormânt a cuviosului Paisie, cu inscripţia: „Aici odihnesc oasele robului lui Dumnezeu Paisie ieroschimonahul; şi a răposat la văleatul 1790”. Sub această lespede erau osemintele sale pământeşti, de culoarea spicului de grâu copt, cu o putere harică deosebită. Osemintele cuviosului Natan s-au descoperit în interiorul bisericii.

Lucrările de refacere a bisericii au durat şase ani (1990-1996). Locaşul a păstrat planul iniţial din secolul al XVIII-lea, cu clopotniţa anexată bisericii pe latura de nord, adăugându-i-se doar pridvorul.

Pisania amplasată deasupra uşii - care face trecerea din pridvor în pronaos - glăsuieşte: „Cu voia Tatălui, cu ajutorul Fiului şi cu săvârşirea Sfântului Duh, s-a rezidit Schitul Sihăstria Putnei, cu hramul Bunei Vestiri, veche ctitorie voievodală şi loc de nevoinţă monahală, sub păstorirea I.P.S. Pimen al Sucevei şi Rădăuţilor, stareţ al Mănăstirii Putna fiind prea cuviosul arhimandrit Melchisedec, egumen al schitului smeritul monah Sebastian Şcheuleac, pictor fiind Liviu Dumbravă din Gura Humorului. Slujba târnosirii s-a săvârşit la data de 29 septembrie 1996” de către un sobor de preoţi şi diaconi, în frunte cu Înaltpreasfinţitul Pimen – arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuţilor - şi prea sfinţitul Gherasim putneanul.

Însă din pisanie - pisania fiind o istorie în sinteză a acelui edificiu - lipseşte numele monahului Natanail Amuceniliţei, cel care a aprins înainte de 1989 scânteia reconstruirii schitului, arhimandritul Iachint Unciuleac, stareţul de la acea vreme al Mănăstirii Putna, în timpul căruia s-a sfinţit locul şi s-au început lucrările de reconstruire, arhitectul Gheorghe Bratiloveanu din Suceava - după planurile căruia s-a refăcut aşezământul - şi, respectiv, credincioşii şi credincioasele din localităţile Vicov (Laura) şi Straja, care au adunat de pe Valea Bodârlăului toată piatra necesară reconstruirii bisericii şi a clopotniţei. Evident, este vorba de scăpări!

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române - în şedinţa sa din 6-7 iunie 2016 - a hotărât trecerea în rândul sfinţilor a cuvioşilor Părinţi Sila, Paisie şi Natan, care s-au nevoit la Sihăstria Putnei în veacul al XVIII-lea, având zi de prăznuire pe 16 mai.

Aşadar, de-a lungul timpului, mănăstirile noastre au făcut ca fiinţa noastră naţională să se păstreze în integritatea şi identitatea ei, în ciuda deselor năvăliri migratoare sau ale încercărilor care s-au abătut peste această vatră străbună. Totodată ele sunt mărturii nepieritoare pentru generaţiile ce vor veni despre virtuţile de care au dat dovadă vieţuitorii acestor mănăstiri în istoria acestui neam; împlinindu-se - şi prin aceasta - cuvântul psalmistului, care zice: „Se va vesti Domnului neamul ce va să vină. Şi vor vesti dreptatea Lui poporului ce se va naşte şi ce a făcut Domnul” (Psalmul 21, 36).

ÎPS Calinic, arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților - Sfinții cuvioși putneni

Schitul Sihăstria Putnei este tot atât de vechi ca şi Mănăstirea Putna. Cel dintâi vieţuitor al schitului a fost monahul Atanasie, un tătar încreştinat, care a primit schima mică la Mănăstirea Putna.

După 1470, când Daniil Sihastrul a plecat în părţile Voroneţului, ucenicii săi - cei care nu l-au urmat - s-au retras la Schitul Sihăstria Putnei unde, pentru a nu mai coborî pentru slujbele zilnice la Mănăstirea Putna, şi-au construit o bisericuţă din lemn.

Nu avem informaţii legate de prima aşezare monahală de la Sihăstria Putnei până spre sfârşitul secolului al XVII-lea, când armatele dezlănţuite ale regelui polon Jan Sobieski (1674-1696) aveau să tulbure liniştea călugărilor. Obştea risipită prin munţi se va întoarce în schit după Pacea de la Karlowitz (1699).

Monahul Lazăr, ucenic al mitropolitului Dosoftei (1671-1686), este considerat primul egumen al schitului; se crede că el a fost cel care, cu sprijinul marelui vistiernic domnesc Ilie Cantacuzino, a ridicat o nouă bisericuţă de lemn, în care abia încăpeau patru-cinci călugări.

Monahului Lazăr i-au urmat monahii Teodosie (†1715) şi Dosoftei (†1753). Nu avem informaţii legate de intervenţiile lor în viaţa acelei sihăstrii. Abia în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în timpul egumenului Sila (1753-1781), originar din ţinuturile Botoşanilor, care s-a mutat între anii 1710-1715 la Schitul Sihăstria

Putnei de la Schitul Orăşeni din judeţul Botoşani, se poate vorbi despre o înnoire a acestui loc.

În timpul egumeniei sale, începând cu anul 1753, cu binecuvântarea mitropolitului Antonie al Moldovei, - mai întâi ca ajutor al bătrânului stareţ Dosoftei, iar după moartea acestuia, cu atribuţii depline - s-au construit o nouă biserică, din piatră, sfinţită în 1758 de episcopul Dosoftei Herescu de Rădăuți, un corp de chilii şi anexe. De asemenea, s-a sporit viaţa duhovnicească a monahilor. În paralel cu lucrarea de la Sihăstria Putnei, cuviosul Sila a susţinut şi lucrarea de la Mănăstirea Putna, fiind socotit între ctitorii acesteia din veacul al XVIII-lea.

Cuviosul Sila s-a strămutat la cele veşnice în 1783, în vârstă de 80 ani, după ce - în prealabil, în anul 1781 - predase egumenia ieroschimonahului Natan, originar din ţinutul Paşcani, cu metania în Mănăstirea Putna, fost eclesiarh al mănăstirii. Din călugărie se numea Natanail; a fost duhovnicul mitropolitului Iacob Putneanul. În Bucovina, ca duhovnic, a fost cu adevărat de notorietate. Obştea mănăstirii îl cinstea pentru rigoarea tipiconală a slujbelor. A condus schitul în timpul stăpânirii Imperiului austro-ungar (1775), când starea materială a aşezământului monahal s-a înrăutățit, - după cum reiese din însemnările din Cartea de milostenie din 1783 - iar obștea ajunsese la limita supravieţuirii.

Graniţa dintre Moldova şi Bucovina a devenit un obstacol în plus în ceea ce priveşte aprovizionarea cu cele necesare traiului. În acest sens, cuviosul Natan a trimis un an întreg, 1782-1783, nenumărate scrisori - Dumnezeu îl înzestrase şi cu darul scrisului/caligrafierii - pentru a cere sprijin material; dar totul a fost în zadar.

S-a mutat la cele veşnice la 26 decembrie 1784, fiind considerat ultimul stareţ oficial al Schitului Sihăstria Putnei.

Egumenia schitului a fost preluată - până la desfiinţarea acestuia (26 august 1786), din porunca stăpânirii străine - de ieroschimonahul Paisie, vieţuitorii fiind transferaţi la Mănăstirea Putna, împreună cu obiectele de cult; multe dintre ele se păstrează fie în depozitul mănăstirii, fie în muzeul acesteia.

Dintr-o mărturie a sa din 30 mai 1765, pe când era deja vieţuitor la Schitul Sihăstria Putnei, aflăm că el, în vremea domniei lui Constantin Cehan Racoviţă (1749-1753; 1756–1757), a fost egumen al Mănăstirii „Sfântul Ilie” din Suceava, de unde a fost mutat la Mănăstirea Râşca, iar de acolo la Sihăstria Putnei. Era considerat a fi un mare previzionar. A trecut la cele veşnice în jurul anului 1790.

La 200 ani de la trecerea lor la cele veşnice, în 1990, cu ocazia începerii lucrărilor de amenajare a terenului în vederea reconstruirii bisericii, au fost descoperite pietrele de mormânt ale stareţilor Sila şi Paisie; din păcate, nu şi cea a stareţului Natan. De asemenea, au fost identificate moaştele celor trei.

Mai întâi a fost găsită piatra de mormânt a cuviosului Sila, în partea dreaptă a bisericii, la exterior, având inscripţia: „Aici zac oasele ieroschimonahului Sila, care a răposat văleatul 1783, aprilie 23”. La o palmă adâncime în pământ se aflau relicvele sale, galbene, frumoase şi plăcut mirositoare.

Pe aceeaşi latură, lângă naos, a fost aflată piatra de mormânt a cuviosului Paisie, cu inscripţia: „Aici odihnesc oasele robului lui Dumnezeu Paisie ieroschimonahul; şi a răposat la văleatul 1790”. Sub acea lespede erau osemintele sale pământeşti, de culoarea spicului de grâu copt, emanând o putere harică deosebită.

În interiorul bisericii schitului s-au descoperit relicvele cuviosului Natan.

Lucrările de refacere a bisericii au durat şase ani (1990-1996). Lăcaşul a păstrat planul iniţial din secolul al XVIII-lea, cu clopotniţa anexată bisericii pe latura de nord, adăugându-i-se doar pridvorul.

Pisania amplasată deasupra uşii care face trecerea din pridvor în pronaos glăsuieşte: „Cu voia Tatălui, cu ajutorul Fiului şi cu săvârşirea Sfântului Duh s-a rezidit Schitul Sihăstria Putnei, cu hramul Bunei Vestiri, veche ctitorie voievodală şi loc de nevoinţă monahală, sub păstorirea arhiepiscopului Pimen al Sucevei şi Rădăuţilor, stareţ al Mănăstirii Putna fiind arhimandritul Melchisedec, egumen al schitului fiind monahul Sebastian Şcheul, pictor fiind Liviu Dumbravă din Gura Humorului. Slujba târnosirii s-a săvârşit la data de 29 septembrie 1996.”

Din pisanie - pisania fiind o istorie în sinteză a acelui edificiu - lipsesc monahul Natanael muceniţa, care a aprins scânteia reconstruirii schitului, arhimandritul Iachint Unciuleac, stareţul de la acea vreme a Mănăstirii Putna, în timpul căruia s-a sfinţit locul şi s-au început lucrările de reconstruire, credincioşii şi credincioasele din localităţile Vicov (Laura) şi Straja, care au adunat de pe apa Bodârlăului toată piatra necesară reconstruirii bisericii şi clopotniţei, precum şi numele ierarhilor care au sfinţit biserica. Scăpări neintenţionate!

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în şedinţa de lucru din 6-7 iunie 2016, a hotărât trecerea cuvioşilor Sila, Paisie şi Natan, care s-au nevoit la Schitul Sihăstria Putnei în veacul al XVIII-lea, în rândul sfinţilor, cu zi de prăznuire 16 mai.

Sursa text: arhiepiscopiasucevei.ro

Preasfințitul Damaschin Dorneanul, episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților: Sihăstria Putnei: o poiană și o cărare. Ieri și azi

Mănăstirea Sihăstria Putnei. Imagine de ansamblu a incintei

La început a fost o cărare șerpuind pe lângă un pârâu, care, lăsând în urmă pădurea deasă, se deschidea într-o poiană largă și luminoasă. Aici și-a durat chilie primul monah al Sihăstriei. Urmându-i pilda, și alți părinți iubitori de rugăciune, tăcere și mai multă liniște, au ales a trăi în acest loc. În poiana care de atunci și până astăzi a rămas cu același nume: Poiana Sihăstriei.

Astăzi, cărarea nu mai este. În locul ei, un drum proaspăt betonat face cale de acces autovehicolelor de mai aproape sau mai de departe. În Poiana Sihăstriei te întâmpină nu câteva chilii mici și o bisericuță, ci un adevărat sătuc: o biserică mare și altele mai mici, chilii și case de primire a pelerinilor, cămin de bătrâni, glasul turmelor de oi, monahi și creștini rugându-se și bucurându-se împreună. Totul pulsează aici a viață...

Sfinții Sila, Paisie și Natan. Frescă și racla cu sfintele moaște (pridvorul bisericii Buna Vestire)

O istorie veche

Deși ochiul vede acum clădiri noi și șantiere în lucru, privirea în cronici ne duce departe. Putna, cu pădurile ei, a fost unul din locurile iubite de sihaștri. Pe unul îl știm bine: chilia lui săpată în piatră a fost chiar și în vremurile nu prea frumoase din secolul trecut obiectiv de vizitat. Cuviosul Daniil, numit chiar așa, Sihastrul (adică cel ce viețuiește în „liniștire"), sfetnic de taină al voievodului Ștefan cel mare al Moldovei, a stat aici o bună bucată de vreme, înainte de a-și petrece ultimii ani ai vieții la Voroneț. Au mai fost și alții, necunoscuți cu numele.

Primul din Poiana Sihăstriei despre care avem câteva crâmpeie biografice se numea Atanasie, un fost tătar, încreștinat, apoi călugărit la Mănăstirea Putna, și retras aici pe la mijlocul veacului al XV-lea. Îi mai știm apoi, din pomelnice, sau din alte vechi hrisoave, pe un Lazăr, Teodosie, Dosoftei, părinți care au strâns în jurul lor pe cei ce doreau puțin mai multă isihie decât în obștile monahale mai mari, încercate și de sarcina deloc ușoară a primirii vizitatorilor, unii dintre ei boieri ai vremii, și, de multe ori, voievodul însuși cu familia sa.

Sihaștrii au avut la început o biserică mică, din ce altceva decât din lemn, cu atât mai familiară cu cât se asemăna chiliilor simple care o înconjurau. Aceasta era casa lor, locul de taină al întâlnirii cu Cel de sus, la miez de noapte și în zori de zi, numărând ceasurile cu bobul de metanie și în fărâmă de prescură. Pentru ei și pentru lumea întreagă.

Cum făclia aprinsă nu trebuie ascunsă, ci se cere a fi pusă în sfeșnic, după cuvântul Domnului, nici părinții din Poiana Sihăstriei n-au putut sta multă vreme ascunși, devenind tot mai căutați pentru sfat și pentru rugăciune. Neavând mai nimic din cele pentru trup, erau ajutați, drept mulțumire, de boieri, de domn, de credincioși. Mai ales în veacul al XVIII-lea, Sihăstria de la Putna era cunoscută datorită bătrânilor de aici, printre care Sila, egumenul, Paisie, duhovnicul și Natan, ieroschimonahul. În timpul lor, s-a zidit o biserică din piatră de râu, cu hramul Buna Vestire, înfrumusețată cu podoabe aduse inclusiv din Rusia pravoslavnică, s-au ridicat chilii noi, cișmea de apă, ziduri de împrejmuire.

Dar dacă ar fi fost doar atât, ar fi fost prea puțin. Zidirile din afară se fac mult mai ușor decât cele dinlăuntru. Bătrânii sihaștri au continuat să-și ducă aceeași viață în smerenie și rugăciune, departe de grijile lumii, pe care nu o disprețuiau, ci-i dădeau, compensatoriu, ceea ce îi lipsea: un reper și un traiect pe verticală, atunci când prea multa lipire de cele ale pământului ne lipsește de perspectiva cerului.

Aici au tradus și multiplicat cărți, le-au împodobit cu alese ornamente, meșteșugite cu răbdare, astăzi ușor de împlinit cu ștanțe ori programe de prelucrare pe calculator, dar pe atunci bucuroasă îndeltnicire a mâinii înzestrate și a minții limpezite cu rugăciune și răbdare. Și dacă astăzi ne folosim de un simplu click pentru o căutare de informații, pe atunci condeiul unui Natan în pomelnicele întocmite pentru Putna, Sihăstria, Bisericani ori Mitropolia de la Iași, însemna date despre domni, boieri, episcopi și monahi, în dreptul numelor lor. Și uite așa, în mănăstiri, începea, într-un fel, wikipedia...

Natan era iubit și prețuit pentru acest dar al său. Eclesiarh mai întâi la mănăstirea Putna (unde se numea Natanael), s-a retras apoi la Sihăstria Putnei pentru a lua schima cea mare, cu rigorile ei de mai multă tăcere, însingurare, rugăciune. Pe el și l-a ales vrednicul și Sfântul mitropolit Iacov putneanul ca duhovnic, și din mâna lui, și aici, la Sihăstria, a primit Iacov, la sfârșitul vieții, tunderea în schima mare.

Și un alt vrednic episcop, Dositei (Dosoftei) Herescu de Rădăuți, tot la Sihăstria a fost făcut monah. Îngemănate, viața duhovnicească și activitatea cărturărească

păreau să sporească din ce în ce mai mult. Dar nu a fost să fie pentru multă vreme...

O istorie tristă

Pe cărarea spre Poiana Sihăstriei a ajuns un zvon întunecat: străini de neam şi de credinţă au luat în stăpânire partea aceasta de ţară. Dintr-o tradiţie păstrată din bătrâni, se ştie că Natan a fost în acele timpuri un apărător al limbii române, contestând obligativitatea predării limbii germane în şcolile primare din Bucovina ocupată de austrieci, stăpânit fiind deopotrivă de dragostea faţă de Dumnezeu, faţă de poporul român şi faţă de limba în care acesta şi-a mărturisit durerile şi bucuriile. Sub Imperiul Austro-Ungar, Sihăstria Putnei a avut mult de suferit: vechile înlesniri şi danii şi-au pierdut puterea, iar ajutoarele bunilor credincioşi, rămaşi în Ţara Moldovei, ajungeau cu greu. Mai mult, doar 3 din cele peste 20 de mănăstiri au mai rămas deschise: Putna, Sucevița şi Dragomirna, dar şi acestora li s-a pus interdicţia de a nu depăşi numărul de 25 de vieţuitori. Celelalte fie au fost desfiinţate, fie au fost transformate în biserici de mir. Credința îi ținea pe români laolaltă, așa că ocupantul străin voia să o zdruncine.

Biserica Sihăstriei de la Putna se deteriorase, la fel şi chiliile; singuri şi lipsiți, bătrânii sihaştri nu aveau nici prescuri pentru Liturghie, așa că au încercat să trimită cereri de milostenie şi la noua stăpânire, dar fără folos. În aceste vremi tulburi, trec la Domnul, cu tristeţe în suflet, şi părinții Sila, Paisie şi Natan. Mormintele lor au fost săpate lângă biserica Buna Vestire, dar vor fi repede lăsate pustii, ca şi întreg schitul: porunca a fost să se închidă biserica, părinții rămaşi să fie aduşi la Putna, chiliile să se risipească. De la sfârşitul lui decembrie 1785, tăcerea s-a reaşternut în Poiana Sihăstriei.

O istorie nouă

După două veacuri de pustiire şi uitare, pe aceeaşi cărare a răzbit glas din Poiana Sihăstriei: venise vremea ca tăcerea să înceteze. În acel frumos aprilie al anilor ’90, cu binecuvântarea bătrânului stareţ Iachint al Putnei, părintele Sebastian începea, cu hotărârea-i cunoscută, refacerea Sihăstriei. Printre pietre şi ierburi, s-au găsit vechile pietre de mormânt, şi, sub ele, osemintele frumos mirositoare ale cuvioşilor părinți de odinioară: Sila, Paisie şi Natan. Aşezate în raclă frumos sculptată ele vor întări, dând puteri şi încredere, pe cei care vor osteni la zidirile cele noi.

În 1996 biserica era deja pictată și sfințită, noi viețuitori se așezaseră în chiliile de lemn, și la miezul nopții din nou se zărea la ferestrele bisericii lumina pâlpâindă a candelei: pe temelia atât de veche, viața de rugăciune se reînnodase.

E drept, au fost și greutăți. Într-o iarnă geroasă, întreg corpul de chilii a ars până ce s-a făcut scrum. Fără a se clinti, părintele Sebastian a ales să doarmă în acea iarnă într-o rulotă, numai pentru a nu fi părăsită, iarăși, Sihăstria. Au primit apoi ascultarea de a cârmui locașul cel nou și monahi mai în putere: părintele Gherasim, egumen timp de mai bine de un an, și apoi părintele Nectarie, stareț la Sihăstria, iată, de peste 15 ani. Odată cu ei, și frați noi, și credincioși mai mulți. Pentru ei, pentru credincioși, biserica veche era neîndestulătoare, mai ales în duminici și marile sărbători.

S-a înălțat, așadar o nouă biserică, mult mai încăpătoare, acum în întregime pictată pe interior, pusă și ea sub ocrotirea Maicii Domnului: hramul ei este Izvorul Tămăduirii (vineri, în săptămâna luminată), alături de cel al cuviosului Serafim din Sarov (pe care-l cinstim pe 2 ianuarie și pe 19 iulie).

În bună tradiție monahală, la îndemnul Părintelui arhiepiscop Pimen s-a rânduit apoi și o casă de îngrijire a bătrânilor, plănuindu-se astăzi și un așezământ mai mare pentru îngrijirea celor singuri și în neputință.

Părinții și frații noi veniți au adus, fiecare, darurile lor în slujba Domnului: unii pictează icoane, alții cântă sau stau înaintea oamenilor, ascultându-le durerile, unii țin cu vrednicie dalta pentru a lucra lemnul catapetesmei ori al strănilor din biserici, alții înfrumusețează biserica ori îi primesc la masă pe pelerini. Sunt și cei mai puțin văzuți, care se ostenesc la câmp ori în gospodărie, sau alții care sunt nevoiți să iasă des din mănăstire, pentru cele cerute de legile omenești ale administrației. Tineri majoritatea dintre noi, poate nu știm totdeauna să punem stavile cumințI entuziasmului; am vrea să facem și asta și aceea, să putem ține și rânduiala străveche a slujbelor și să terminăm în grabă zidirile; să fie prezentă mănăstirea pe rețeaua de internet și să nu uităm de conectarea deasă cu Domnul; să păstrăm sobrietatea în întâlnirile cu semenii și să ne deschidem bucuroși celor mai puțini familiari cu ale credinței.

Dincolo de toate, suntem pe deplin conștienți că oamenii ajung la Sihăstria Putnei pentru ceva mult mai adânc. Puterea, îmbărbătarea și liniștea pe care o simt vin dincolo de ceea ce facem noi; duhul părinților sihaștri s-a imprimat în piatra și în văzduhul acestui loc ocrotit de Maica Domnului. De aceea, de fiecare dată când vin, oamenii nu uită să urce la biserica de sus, biserica-mamă, pentru a se închina

icoanei Maicii Domnului făcătoare de minuni şi a cinsti după cuviinţă moaştele Sfinţilor cuvioşi Sila, Paisie şi Natan.

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Sihăstria Putnei

Și mulți doresc să exprime într-un mod cât mai concret recunoștința lor; căci dacă Poiana Sihăstriei pulsează astăzi de viață, aceasta s-a realizat împreună gândind și împreună lucrând părinți și oameni de bine.

O cărare bătătorită

Dacă fiecare este unic în ochii Domnului, cu aspirațiile lui, cu chemările lui, cu împlinirile lui, apoi există tot atâtea cărări câte persoane sunt pe pământ. Dar oare nu de atâtea ori simțim că există și o cărare spre care converg toate celelalte și că aceasta se îndreaptă în sus? Această cărare a fost bătătorită, cu răbdare, de cei care i-au plăcut Domnului prin viața lor și I-au odihnit inima, împlinindu voia Lui cea bună. Cuvioșii Părinți Sila, Paisie și Natan din Sihăstria Putnei au luat-o înaintea noastră pe această cărare și ne cheamă, de la capătul ei, să nu șovăim. În așteptarea scrierii lor în calendarul credinței și al evlaviei creștine, după urmarea câtorva pași statorniciți de rânduiala Bisericii, ei ni se înfățișează în chipul lor luminat și cuminte de părinți pururi iubitori de fii.

Da, cărarea spre Sus face mai întâi un ocoliș prin cele dinlăuntru! Nu e chiar lesne să ajungi acolo; sau dacă ajungi, e posibil să nu găsești ceva ușor de primit. Și atunci simți nevoia unui toiag de sprijin în această călătorie, pe care toiag poți să-l găsești într-un om, într-un loc, într-o rânduială...

Poiana Sihăstriei este un luminiș larg și luminos. Așa cum ne străduim să ne fie și inimile pentru cei ce ne calcă pragul.

(Foto) Mănăstirea Sihăstria Putnei:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/manastirea-sihastria-putnei-galerie-foto

Balada Sfântului Sila, ocrotitorul Schitului Orășeni

Dulcea noastr-Ortodoxie

Azi e zi de bucurie
Pentru un sătuc cuminte
Şi cu inimă fierbinte,
Pentru un prea vrednic sat
De cer binecuvântat
Cu un Sfânt, un cuvios,
Un casnic de-al lui Hristos !

- Bucuraţi-vă, săteni,
Voi, din Schitul Orăşeni!
De-azi v-a dat Domnul în dar
S-aveţi rude-n calendar !
De-azi biserica din sat
Are un fiu onorat

Ca să fie rugător
În mijlocul sfinţilor,
Rugător neostenit
Pentru-acest pământ sfinţit,
Pentru-acest meleag din care
Odrăslit-a sfântă floare
Cu parfum duhovnicesc
Şi cu dar dumnezeiesc !

Pentru preot şi mireni
Toţi din Schitul Orăşeni
Sfântul Sila , cel plecat,
Astăzi s-a înapoiat
Din marginea sihăstriei
În Ţara Copilăriei,
Din viaţa monahicească
A plecat tăcut, stingher,
Acum se-ntoarce din cer !

Din cer vine un pic acasă
Să stea şi cu noi la masă,
Să ne spună greu cuvânt:
- ”Nu-i uşor să devii Sfânt !

Dar, iubiţi surori şi fraţi,
La asta suntem chemaţi:
Să semănăm la sfârşit
Cu Cel ce ne-a zămislit!
Viaţa-ntreagă s-o sfinţim
Să ne îndumnezeim!”

- Bucură-te, dulce sat,
Că din tine a plecat
De pe-acest tainic pământ
Îndemnat de Duhul Sfânt
Un copil, bătrân la minte,
Care şi-a dorit fierbinte
S-aibă casă - sihăstria,
Să guste - călugăria,
S-aibă hrană-rugăciunea,

Obicei-închinăciunea.
Avere - doar sărăcia,
Comoară - chiar fecioria
Şi mai sus de orice cuvinte
Împlinirea celor sfinte!

Sfântul Sila fu de mic
La un monah ucenic,
Ghedeon, stareţul său,
L-a pornit spre Dumnezeu!

Dar tot Domnul l-a luat
Pe stareţ şi l-a lăsat
Pe tânăr fără povaţă
Chiar la început de viaţă!

Deşi crud şi tinerel
Duhul Sfânt ardea în el
Îndrumându-l cu iubire
Pe drumul spre mântuire!

Avea 13-14 ani
Când pleca din Botoşani,
Din Orăşeni Schit natal
Peste vale, peste deal,
Să caute, să-şi găsească
Mănăstire pustnicească
Sufletul să-şi odihnească
Viaţă sfântă să trăiască !

Maica Domnului Iisus
L-a călăuzit de sus!
Paşii lui i-a numărat
Şi uşor l-a îndreptat
S-ajungă să poposească
La o obşte sihăstrească -
Sihăstria Putnei-i spune
(Peste ani…loc cu renume !)
Ctitorită pe pământ
De Ştefan cel mare şi sfânt!

Sihăstria Putnei schit
L-a primit, l-a odihnit,
Şi deşi cam tinerel
Au văzut aur în el!

Nevârstnic la acea dată
L-au călugărit pe dată
Şi mai marele din schit
Grabnic l-a hirotonit
Diacon şi mai pe urmă
Preot şi păstor de turmă,
Vrednicii ce le-a primit
Cu nădejde şi smerit
Gândind doar la Dumnezeu
Că nu-l va lăsa la greu!

Schitul nu era bogat
Dar Domnul le-a ajutat
Şi i-a binecuvântat:
Puţinul a înmulţit
Şi aşa i-a tot hrănit
Şi de grijă le-a purtat
Pentru traiul lor curat!

Econom Sfântul a fost
Şi-a făcut treaba cu rost:
Chibzuia cu scumpătate,
Rânduia cu bunătate,
Împărţea pâinea frăţeşte
Şi sporeau duhovniceşte!

Peste tot, pe-unde mergea,
Pentru schit şi fraţi cerea,
Milostenii aduna,
Biserica-mpodobea,
Cu veşminte, clopot, vase,
Toate bune şi frumoase!

Toate pentru Dumnezeu
Pentru-a-I dă slavă mereu !

Până şi biserica
A pus de-a o strămuta
C-ajunsese veche tare
Şi cam neîncăpătoare.

Au tras-o cu boi, de jos,
La loc înalt şi frumos,
Într-o livadă cu meri
Şi păzită doar de îngeri
Peste veacuri - loc sfinţit
Unde Hristos S-a jertfit!

Dar stareţul Sila , al nostru,
Nu îşi încheiase rostul -
Şi porneşte şi sileşte
Din piatră de râu zideşte
O biserică mai frumoasă,
Domnului Sfântă Mireasă,
Şi pune-acestei zidiri
Chiar hramul ”Bunei Vestiri.”

Mai face chilii, porţi şi cişmea,
Pivniţe şi tot aşa
Tot ce de folos era
Pentru obştea ce creştea!

Sfântul Sila mergea-n lume
Milostenii să adune
De la boierii miloşi
De la oameni credincioşi,
Fiecare cât a vrut
Cum a vrut şi a putut!

După puteri şi-ndurare
A dăruit fiecare -
Cuviosul, drept răsplată,
I-a pomenit viaţa toată
Şi-a lăsat cu jurământ
Ca pomelnicul cel sfânt
Al miluitorilor,

Binefăcătorilor
Să fie spre pomenire
La ceas de liturghisire
La Jertfelnicul cel Sfânt
Cât or trăi pe pământ.
Urmaşi în călugărie
În a Putnei Sihăstrie,
Că Domnul,când o veni,
Să le poată răsplăti
Dragostea cu care-au dat
Şi I-au înfrumuseţat
Casa Lui, pridvor ceresc
Şi spital duhovnicesc!

Sfântul Sila s-a-ngrijit
Nu doar ziduri de zidit -
Viaţa cea duhovnicească
Era grija lui cerească,
Grijă ca să se sfinţească
Obştea cea călugărească!

Şi-n răgaz de rugăciuni,
Printre sfinte-nchinăciuni,
Copiau cărţi de folos
Le împodobeau frumos,
Cărţi de suflet ziditoare
Traduceau cu grijă mare,
Cărţi şi scrieri tălmăceau
Chiar şi caligrafiau -
De Duhul Sfânt învăţaţi -
Cărturari adevăraţi!

Vremurile însă, iată,
S-au mai tulburat o dată
Şi politică, o fiară,
A muşcat din nou din ţară!

Bucovina ne-au răpit
Şi au năvălit în schit
În schitul Sfântului Sila

Nemţi ce nu ştiau ce-i mila,
Puşi pe jaf , necruţători,
Răi şi batjocoritori !

…Schitul se părăduieşte,
Sihăstria - sărăceşte!
În zadar Sfântul îi scrie
Lui Iosif, la-mpărăţie -
Străinul e tot străin
Nu le-a păsat de-al lor chin!

Pe călugării din schit
Nemţii mult i-au sărăcit,
Fiind fără Dumnezeu
I-au năpăstuit la greu:
Au jefuit cât au vrut
Cât au vrut şi au putut
I-au răpit, i-au strâmtorat,
Săraci lipiţi i-au lăsat,
Săraci chiar atât de tare
Că n-aveau nici de mâncare,
De-au ajuns ca să cerşească
Tot la mila creştinească!

Însuşi Sfântul Sila cere
Cui poate, dup-a sa vrere,
Să dea bani, să dea bucate
Fiecare cât ce poate
Să poată să prelungească
Viaţa-n Putna Sihăstrească !

Bătrânii nevoitori
Jefuiţi de-asupritori
Neajutoraţi, lipsiţi,
Vai şi-amar, cu greu hrăniţi
Văd venind de peste zare
Pustiire şi surpare,
Zile negre şi uitare….

Smeritul Stareţ al nostru

Încheindu-şi cumva rostul
(27 de-ani - egumenie,
70 - de sihăstrie)
Simţindu-şi venind sfârşitul
Lăsă pe alte mâini schitul,
Lăsă stareţ iscusit
Cuviosul Natan, cel smerit,
S-aibă el grijă frăţească
De obştea călugărească,
De cuvioşii fraţi din schit
Cu care a vieţuit…

…Şi uite-aşa Sfântu-a plecat,
De la noi, de-aici,din sat.
Şi s-a dus şi s-a tot dus
Pân" la Ierusalimul de sus!

Pe pământ a poposit
Cât colibă şi-a zidit
Dincolo de nori şi zare
În veşnica neuitare!

A plecat de pe pământ
Ca să se zidească Sfânt !

Însă nu i-a fost ușor
Prin focul ispitelor
Și al nevoințelor!
Cu post trupul și-a topit,
Cu-nfrânarea s-a strunit,
În tăcere s-a-mbrăcat
Și în lacrimi s-a scăldat!

Rugăciune, priveghere.
Lacrimi, post, sfântă tăcere,
Răstignire zi de zi
Până a prins a rodi
Și jertfirea lui cu dor
Chiar de minuni făcător
L-a făcut, ca să își pască

Turma cea duhovnicească
Pân la staulul ceresc
Unde astăzi veșnicesc /
- Sfinte Sila cuvios
Ţi-aducem şi noi prinos,
Noi, din Schitul Orăşeni,
Ca tine, botoşăneni,
Ţi-am făcut căsuţă sfântă
Unde îngerii cuvântă
Şi te-aşteaptă să slujeşti
Cu ei să slavosloveşti !

- Ţi-am nălțat un paraclis
Aşa precum tu i-ai zis
Părintelui nostru cu har
Pe când el slujea-n altar!

I-ai spus de taină cuvânt
Să-ţi zidească locaş sfânt
Unde-ai fost om pe pământ!

Unde ai copilărit cândva
Şi îţi cântă inima!
- Vino,vino şi-l sfinţeşte.
La ceas tainic ne cădeşte,
Risipeşte duhul rău
Şi-L roagă pe Dumnezeu:
Satul să ţi-l ocrotească,
Pe noi să ne miluiască,
Să ne dea puteri şi minte
Ca să vieţuim cu minte (!)
Ortodocşi cât om trăi,
Ortodocşi pân”om muri!

- Sfinte cuvioase Sila ,
Mijloceşte tu la mila
Domnului şi-a Maicii Sale
Să ne-ajute-aici, pe vale,
Pe a plângerii cărare
Că e mare tulburare!

Te-am luat de rugător
La Domnul mijlocitor,
Să ceri tu, care eşti Sfânt,
Pace pentru-al tău pământ!

- Roagă-te tu, Sfinte Sila,
Să-Şi trimită Domnul mila
Să se potolească-odată
Marea vieţii tulburată,
S-avem dragoste de dat
Întru Adevăr curat,
Fraţi să fim în bucurie
Fără de făţărnicie,
Să nu grăbim tocmai noi
Judecata de Apoi
Şi venirea celui rău -
Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Prof. Paraschiva Rădoi (14 mai 2017)

Sursa:
http://ortodoxinfo.ro/2017/05/15/balada-sfantului-sila-ocrotitorul-schitului-oraseni-prof-paraschiva-radoi-14-mai-2017/

Prima carte din colecția „Viețile sfinților povestite copiilor” este dedicată Sfinților putneni Iacob putneanul, mitropolitul Moldovei, și cuvioșii Sila, Paisie și Natan. Ilustrațiile au fost lucrate de Astrid Mihaela Mușat, iar așezarea în pagină a fost făcută de Bogdan Dragomir.

Vieţile Sfinţilor
povestite copiilor

Sfinții putneni

15–16 mai

și erau doritori de mai multă liniște, pentru a se putea ruga cât mai mult în inima lor cu rugăciunea lui Iisus: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul". Văzând înălțimea vieții sihaștrilor, au început să vină aici și călugări din alte mănăstiri. La Sihăstria Putnei biserica avea hramul Buna Vestire, iar la Sihăstria Ursoaia hramul era Sfântul Antonie cel Mare.

Din evlavie pentru viața de sihăstrie, unii părinți ai mănăstirii alegeau ca slujba lor de călugărie să se facă la Sihăstria Putnei.

„Mănăstirea veche" era așezământul din jurul bisericii de lemn a mănăstirii, aflată la 500 de metri de biserica de zid. Această biserică de lemn fusese construită de Dragoș vodă, primul voievod al Moldovei, la Volovăț, iar Sfântul Ștefan cel Mare o adusese aici.

În afară de monahii care viețuiau la mănăstire și în aceste trei așezăminte, mai erau alții care trăiau ca pustnici, câte unul singur, în chilii aflate în pădurile din jurul mănăstirii.

Între toți călugării din acea vreme, împodobiți cu virtuți preafrumoase, străluceau un părinte pe nume Antonie. Acesta era din Cernăuți, viețuise la Putna și apoi, ca sihastru, la Sihăstria Horecea de lângă Cernăuți. A fost ales episcop la Rădăuți și apoi Mitropolit al Moldovei (1730–1740). Mitropolitul Antonie avea mulți fii duhovnicești. El a fost părintele duhovnicesc al Sfântului Iacob și el l-a tuns în viața monahală la vârsta de 14 ani. Slujba s-a făcut în bisericuța Sihăstriei Putnei.

Mitropolitul Antonie a fost ucenicul unui părinte de la Putna numit Calistru, care a fost și el episcop la Rădăuți. Părintele Calistru, la rândul lui, fusese ucenicul unui alt mare părinte de la Putna, Mitropolitul Sava al Moldovei.

Așadar, Sfântul Iacob Putneanul a avut părinte duhovnicesc pe Mitropolitul Antonie, bunic duhovnicesc pe Episcopul Calistru, iar străbunic duhovnicesc pe Mitropolitul Sava.

Sfântul Iacob a iubit de mic smerenia. Acasă a fost foarte ascultător de părinți, iar la mănăstire a fost ascultător de Mitropolitul Antonie și de călugării de acolo. Prin smerenie și ascultare, a crescut în cele duhovnicești și toți se bucurau de viața lui aleasă. Așa că, la numai 17 ani, Mitropolitul Antonie l-a hirotonit preot.

După ce a primit darul preoției, Sfântul Iacob a continuat nevoințele duhovnicești cu mai multă râvnă. El s-a adâncit în smerita cugetare, în cunoașterea de sine și în cunoașterea lui Dumnezeu. A citit multe dintre scrierile Sfinților Părinți, care se aflau în biblioteca mănăstirii. Cărțile sfinților erau o hrană sfântă pentru sufletul său însetat de harul dumnezeiesc. Voia să meargă și el pe calea grea, dar minunată, pe care au mers oamenii care L-au slujit pe Dumnezeu.

Al doilea ctitor al Mănăstirii Putna

Sfântul Iacob a fost toată viața sa recunoscător Mănăstirii Putna pentru că s-a format aici.

El a numit Putna „maica" lui, adică cea care l-a născut duhovnicește.

De aceea, când a ajuns părinte duhovnicesc și ierarh, el s-a îngrijit de mănăstire ca un fiu de mama lui. A purtat de grijă de cele materiale și a înnoit mănăstirea, încât este al doilea mare ctitor al Putnei, după întâiul ctitor, Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. De asemenea, tot ce era important la mănăstire se făcea cu sfatul și binecuvântarea sa.

Pe lângă aceasta, Sfântul Iacob a povățuit duhovnicește cu multă pricepere pe călugării din acea vreme. El a avut de la Dumnezeu darul să rânduiască fiecărui călugăr ascultarea potrivită, să îl pună pe fiecare acolo unde era voia lui Dumnezeu. Sub îndrumarea lui, călugării putneni de atunci au dus o viață plină de sfințenie, iar trei dintre ei sunt trecuți în calendarul Bisericii noastre: sfinții Sila, Paisie și Natan.

Pe când era mitropolit la Iași, Sfântul Iacob a început lucrările de înnoire a Mănăstirii Putna. Era mare nevoie de o refacere. Mănăstirea suferise mult din cauza războaielor care se duceau între turci, tătari, polonezi, ruși, austrieci pe teritoriul Moldovei. În plus, turla bisericii se dărâmase la un cutremur din anul 1739.

În 1754, Vartolomei Mazereanu era plecat de la Putna în Rusia, la Mitropolitul Antonie. Sfântul Iacob l-a chemat înapoi în țară pentru a traduce cărți din slavonă în română și pentru a-i fi sprijin la înnoirea Putnei. În 15 august 1755, Sfântul Iacob l-a ridicat pe părintele Vartolomei la rangul de arhimandrit și l-a numit stareț la Mănăstirea Putna.

Arhimandritul Vartolomei a scris istoria mănăstirii și, mai ales, a refacerii ei. El arată că, din cauza războaielor și a altor întâmplări, „toate câte sunt în mănăstire erau stricate, încât era un lucru de jale a și vedea cineva la câtă stare rămâsese această sfântă mănăstire."

Mai întâi, în 1755, Sfântul Iacob a cerut cu smerenie acordul obștii pentru a începe lucrările ca „al doilea ctitor mare al mănăstirii și înnoitor" al ei.

Sfântul Iacob a primit sprijin atât din Moldova, cât și din Țara Românească. Astfel, el a trimis pe Sfântul Sila la Constantin Racoviță, care atunci era domn în Țara Românească, și la boierii munteni, care au dăruit bani pentru lucrări. Mai apoi, Constantin Racoviță

În anul 1765, Sfântul Iacob a făcut un policandru foarte frumos pentru biserică, iar în 1773, a făcut o catapeteasmă nouă, poleită cu aur. Policandrul și iconostasul, ca și ferecătura de la icoana Maicii Domnului, se păstrează până astăzi la Putna.

Sfântul Iacob nu a fost singur în toate aceste lucrări. I-au fost alături obștea mănăstirii și credincioșii care au devenit și ei ctitori noi ai Putnei.

Dar el a fost cel care a înmulțit în sufletele tuturor râvna pentru refacerea mănăstirii și a condus cu pricepere lucrările.

Înnoirea pe care el a adus-o mănăstirii a fost o lucrare dumnezeiască, deoarece, după câțiva ani, Imperiul Austriac a ocupat nordul Moldovei, Bucovina, și aproape toate mănăstirile și schiturile au fost închise. Doar trei mănăstiri au rămas deschise: Putna, Sucevița și Dragomirna. Putna a rămas deschisă pentru că aici era mormântul Sfântului Ștefan și pentru că fusese înnoită de către vrednicul ierarh.

Sfântul Iacob a vegheat și la bunul mers și la dezvoltarea schiturilor. Evlavia lui din copilărie pentru viața pustnicească l-a făcut să se aplece cu multă dragoste asupra tuturor sihaștrilor mănăstirii.

Astfel, în 1753, Sfântul Iacob l-a rânduit pe Sfântul Sila să poarte de grijă sihaștrilor de la Sihăstria Putnei. Acesta s-a gândit să facă aici o biserică de piatră. Peste ani, Sfântul Sila a povestit cum a mers la Sfântul Iacob și acesta l-a sfătuit cum să procedeze:

„Descoperind și arătând eu acest gând al meu Preasfinției Sale Mitropolitului Iacob, Preasfinția Sa m-a sfătuit și m-a foarte îndemnat să mă apuc de biserică. Și așa, după îndemnul Preasfinției Sale, m-am apucat și biserica cea mică de lemn, care este făcută de răposatul Ilie Cantacuzino, așa întreagă cum era am tras-o cu boi din acest loc și am mutat-o în livada cu meri, la loc înalt și foarte frumos. Am rânduit ca împrejurul ei să se îngroape trupurile răposaților părinți. Iar întru acel loc unde a fost biserica, cu darul și cu ajutorul lui Dumnezeu și cu milosteniile creștinilor, am făcut biserică de piatră și am împodobit-o cu catapeteasmă și icoane frumoase și cu toate podoabele și trebuințele care i se cuvin casei lui Dumnezeu."

În schituri, monahii s-au îndeletnicit foarte mult cu rugăciunea și cu traducerea și scrierea de cărți.

Sfinții Sila, Paisie și Natan

Un rod frumos al Sfântului Iacob sunt ucenicii săi. Ei au întărit Ortodoxia și au ajutat la păstrarea neamului românesc în Bucovina, mai ales după ocuparea ei de Imperiul Austriac în 1774–1775. Dintre ucenici, trei au fost canonizați împreună cu el: Sfinții Sila, Paisie și Natan.

Sfântul Sila s-a născut în anul 1697 și a intrat din copilărie în viața monahală la Schitul Orășeni din Botoșani. După ce a trecut la cele veșnice părintele duhovnicesc al acestui schit, auzind de viețuirea aleasă de la Sihăstria Putnei, a venit și a rămas aici întreaga sa viață. Cu binecuvântarea Sfântului Iacob, el a făcut biserica de zid de la Sihăstria Putnei.

Miluitor al săracilor

În vremea în care a trăit Sfântul Iacob, Moldova și Țara Românească se aflau în perioada grea a domniilor fanariote. Domnitorii erau numiți de către sultan din rândul a patru familii de greci din cartierul Fanar al Istanbulului. Candidații trebuiau să dea mari sume de bani sultanului, marelui vizir și altor persoane importante din Imperiul Otoman pentru a fi numiți domni. Apoi, după ce veneau în țările române, ei cereau impozite împovărătoare, pentru a strânge banii cheltuiți cu dobândirea domniei. Impozitele se numeau „dajdii". Pentru că turcii puteau numi alt domnitor în locul lor după doar câteva luni de domnie, ei luau repede impozite mari de la oameni, ca să fie siguri că adună banii cheltuiți și ceva în plus.

Una dintre cele mai mari binefaceri pe care Sfântul Iacob a făcut-o poporului a fost că a determinat pe domnii țării să elimine trei impozite.

Impozitul numit „pogonărit" a fost eliminat în 1755, iar cel numit „vădrărit", în 1756. Lupta cea mai grea a dus-o pentru eliminarea impozitului numit „văcărit", care era cel mai asupritor.

La început, văcăritul se cerea de la oamenii care aveau vaci. Din cauză că nu aveau bani să plătească, oamenii vindeau vacile. Dar apoi s-a schimbat legea și trebuiau să plătească chiar dacă le vânduseră sau nu aveau. Toate acestea duceau la o sărăcie cumplită a oamenilor, mai ales pentru cei simpli, care nu mai aveau ce să dea de mâncare copiilor.

În mai multe rânduri, episcopii țării au pus blestem asupra văcăritului și i-au convins pe domnitori să interzică această dajdie. Dar domnii țării se schimbau des și, până la urmă, un domn impunea ca blestemul să fie dezlegat și el lua din nou impozitul de la oameni.

Strănepotul duhovnicesc al Sfântului Iacob, Mitropolitul Sava, a reușit pentru prima dată să oprească impozitul, punând blestem asupra lui, în 1698. Dar abia Sfântul Iacob a reușit să desființeze pentru totdeauna văcăritul.

Jertfa pentru popor

Mult bine a făcut Sfântul Iacob copiilor, bolnavilor, săracilor, călugărilor și tuturor creștinilor. Urâtorul de bine al neamului omenesc, care se luptă mai ales împotriva celor mai slabi, a copiilor, nu putea să rabde că din ce în ce mai mulți prunci veneau pe lume, primeau Taina Botezului, iar părinții lor lăudau pe Dumnezeu pentru aceasta. Nu putea să rabde nici înflorirea mănăstirilor și a bisericilor, nici pacea pe care Sfântul Iacob o aducea în țară. De aceea, diavolul căuta să îl facă pe Sfântul Iacob să se abată de la voia lui Dumnezeu.

În martie 1757, turcii l-au mazilit pe domnitorul Constantin Racoviță și în locul lui au pus domnitor pe Scarlat Ghica. Noul domn a încercat să îl determine pe Sfântul Iacob să dezlege blestemul pe văcărit.

Văzând că nu îl poate convinge, Scarlat Ghica a apelat la sultan și a primit voie să reintroducă văcăritul, chiar dacă arhiereii nu dezleagă blestemul. Dar, spune cronicarul, „s-a cunoscut că nu a fost voia lui Dumnezeu să treacă ruga și lacrimile lui Iacob Mitropolitul și ale altor arhierei;

că atunci când gătise toată rânduiala slujbei să pornească văcăritul, i-a sosit mazilirea și s-a dus în Țara Muntenească".

Când turcii l-au numit domn pe Ioan Teodor Callimachi, acesta a insistat foarte mult ca Sfântul Iacob să dezlege blestemul. În cele din urmă, după doi ani, în 1760, pentru a nu apărea o dezbinare mare în țară, Sfântul Iacob a părăsit scaunul de mitropolit.

El a spus atunci: „Iată că m-am lepădat și de Mitropolie și de cinste și de toate ale acestei lumi, numai focul jurământului să nu-mi iau în cap și în suflet. Socotiți că sunteți toți musafiri ai acestei lumi și în cealaltă lume avem a trăi și a răspunde la faptele noastre și fiți sănătoși." Cu toții, și boieri, și oameni simpli, au plâns amarnic, căci un păstor sfânt pleca de la ei.

Dar jertfa lui nu a fost în zadar. Prin ea s-a eliminat definitiv văcăritul în Moldova. Spre deosebire de Moldova, în Țara Românească văcăritul a mai fost cerut de la oameni încă 40 de ani.

pentru a avea grijă de sufletele oamenilor siliți să trăiască în țară străină. S-au plecat cu smerenie și pocăință în fața lui Dumnezeu, Care a îngăduit ca zona cu cele mai multe mănăstiri ale Moldovei, cu mormintele Sfântului Ștefan și ale altor voievozi să ajungă într-o țară neortodoxă. Ei au ajutat cu fapta și cu rugăciunea pe oamenii a căror viață s-a schimbat fără voia lor și i-au încurajat să nu își piardă nădejdea în Dumnezeu, ci să se țină strâns de Biserică, pentru că Împărăția lui Dumnezeu nu este din lumea aceasta, iar toți cei ce suferă pe nedrept vor fi răsplătiți de Hristos Domnul.

Cu smerenie, iertând pe toți și cerând iertare de la toți, Sfântul Iacob s-a pregătit pentru întâlnirea cu Hristos Domnul.

În 1776, a scris în testamentul său: „Așijderea și altor frați și creștini tuturor cu lacrimi mă rog, de toate cele ce voi fi greșit, să mă ierte. Și cu dragoste pe toți îi chem să mă sărute cu sărutarea cea mai de pe urmă, cum și eu cu duhul pe toți îi sărut. Și tuturor, pentru toate las iertăciune și blagoslovenie."

Cu cinci zile înainte de a trece la cele veșnice, și-a împlinit dorul de pustnicie pe care l-a purtat toată viața în suflet. A mers la Sihăstria Putnei și a fost tuns în schima mare de către Sfântul Natan, primind numele Eftimie, după Sfântul Eftimie cel Mare, în a cărui zi de prăznuire se născuse.

În 15 mai 1778, sufletul bunului păstor s-a înălțat la cer, plin de iubire și

smerenie. Hristos, Cel pe care L-a purtat în inimă întreaga viață, Cel care a fost, în toate, bucuria lui, l-a primit în Împărăția Sa.

Sfântul său trup a fost așezat în mormântul pregătit în pridvorul mănăstirii, în veșminte de schimnic, cu o cruce simplă, de lemn îmbrăcat în argint, la piept.

După câțiva ani, îl vor urma la locașurile de veci și ucenicii sfinți.

Sfântul Sila va trece la cele veșnice în 23 aprilie 1783, Sfântul Paisie în 16 decembrie 1784, iar Sfântul Natan în 26 decembrie 1784.

În 1785, Imperiul Austriac va închide aproape toate mănăstirile din Bucovina. Doar trei, Putna, Sucevița și Dragomirna, au rămas deschise, având voie să aibă maxim 25 de călugări fiecare. Astfel, față de mai mult de 800 de călugări și călugărițe care viețuiau în mănăstirile și schiturile Bucovinei, după ocupație erau mai puțin de 80.

Dar rugăciunile sfinților în cer și moaștele lor pe pământ au vegheat asupra credincioșilor.

În 1918, prin Marea Unire, românii din Bucovina s-au unit din nou cu frații lor. Însă după 1945, a venit prigoana comunismului ateu.

Abia după 1989, când a căzut comunismul, mănăstirea și-a putut deschide porțile pentru a-i primi pe cei care doreau să îi slujească lui Hristos. Atunci a fost refăcut și schitul Sihăstria Putnei.

Canonizarea Sfinților putneni

Duminică, 14 mai 2017, la Mănăstirea Putna a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sfântului Iacob Putneanul și a ucenicilor săi, Sfinții Sila, Paisie și Natan, de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României.

Cvlavia pentru sfinții putneni Iacob, Sila, Paisie și Natan a crescut din ce în ce mai mult.

Luând aminte la viețile lor sfinte și la puterea duhovnicească pe care Dumnezeu o revarsă prin ei în lume, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința din 6–7 iunie 2016, canonizarea Sfântului Iacob, cu zi de prăznuire 15 mai, și a ucenicilor săi, Sfinții Sila, Paisie și Natan, în ziua următoare, 16 mai.

După hotărârea de canonizare, în 15 iunie 2016, în prezența Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Pimen al Sucevei și Rădăuților, părinții Mănăstirii Putna au deschis cripta în care a fost înmormântat Sfântul Iacob.

Starețul mănăstirii, Arhimandritul Melchisedec Velnic, a spus despre felul cum au fost aflate moaștele Sfântului Iacob: „L-am găsit ca pe o pâine coaptă și rumenă – culoarea sfințeniei și a desăvârșirii întru Domnul. L-am găsit smerit înveșmântat. Am simțit că atunci când a spus «mă las și de mitropolie», cu adevărat s-a și lepădat de toate cele ale lumii."

Punerea în raclă a sfintelor sale moaște a avut loc în 25 septembrie 2016, ca parte a sărbătoririi a 550 de ani de la punerea pietrei de temelie a Mănăstirii Putna de către Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. Racla pentru sfintele moaște a fost sfințită de către Preafericitul Părinte Ioan al X-lea, Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient.

https://www.putna.ro/Viata-Sfintilor-putneni-s7-ss17.php

Icoane

16 mai

SFINȚII CUVIOȘI DE LA SIHASTRIA PUTNEI
NATAN
SILA
PAISIE

SFINȚII CUVIOȘI DE LA SIHĂSTRIA PUTNEI
NATAN
SILA
PAISIE

SF.CV. PAISIE
DE LA SIH. PUTNEI
SF.CV. SILA
DE LA SIH. PUTNEI
SF.CV. NATAN
DE LA SIH. PUTNEI

SFINȚII CUVIOȘI DE LA SIHĂSTRIA PUTNEI
NATAN
SILA
PAISIE

SFINȚII CUVIOȘI
PAISIE
SILA
NATAN

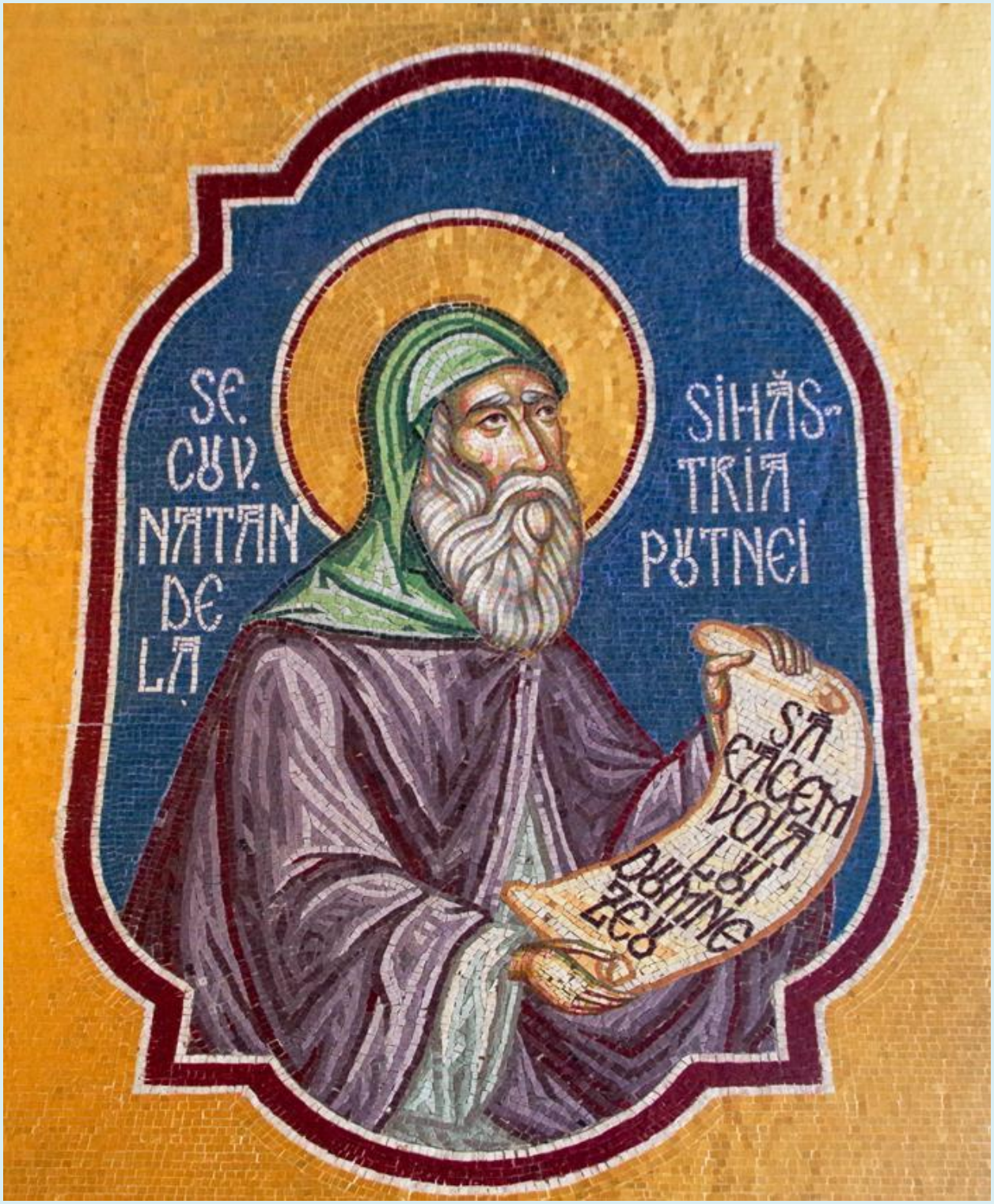
SF. CUV. NATAN DE LA
SIHĂS-TRIA PUTNEI
SĂ FACEM VOIA LUI DUMNE-ZEU

MONAHUL SEBASTIAN
ÎMPREUNĂ CU PĂRINȚII
ÎNCHINÂND M.DOMNULUI
BISERICA BUNEI VESTIRI

SFÂNTUL IERARH
IACOB PUTNEANUL
SFÂNTUL CUVIOS
NATAN
SFÂNTUL CUVIOS
SILA
SFÂNTUL CUVIOS
PAISIE

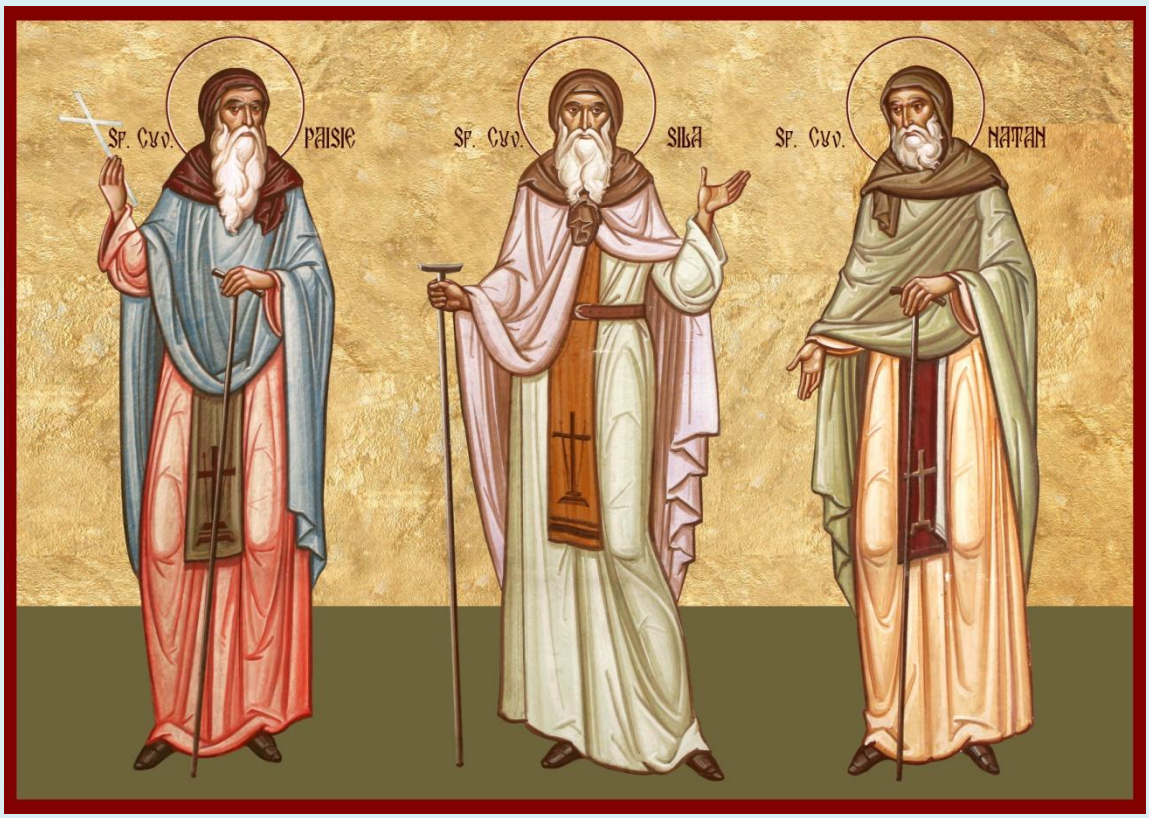
Sf. Cuv. PAISIE
Sf. Cuv. SILA
Sf. Cuv. NATAN

SFINȚII CUVIOȘI
de LA
SIHASTRIA PUTNEI
NATAN
SILA
Paisie

Troparul Sfinţilor Cuvioşi Sila, Paisie şi Natan de la Sihăstria Putnei

16 Mai - Glasul 1

Mărturisitori ai dreptei credinţe şi apărători ai neamului românesc v-aţi arătat, Sfinţilor Cuvioşi Sila, Paisie şi Natan. Cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunea ostenindu-vă, cereştile daruri aţi luat. Rugaţi-vă lui Hristos Dumnezeu să se mântuiască sufletele noastre.

Bucuraţi-vă, rugători pentru neamul românesc!

Bucuraţi-vă, Sfinţilor cuvioşi Sila, Paisie şi Natan, treime de cuvioși părinţi!